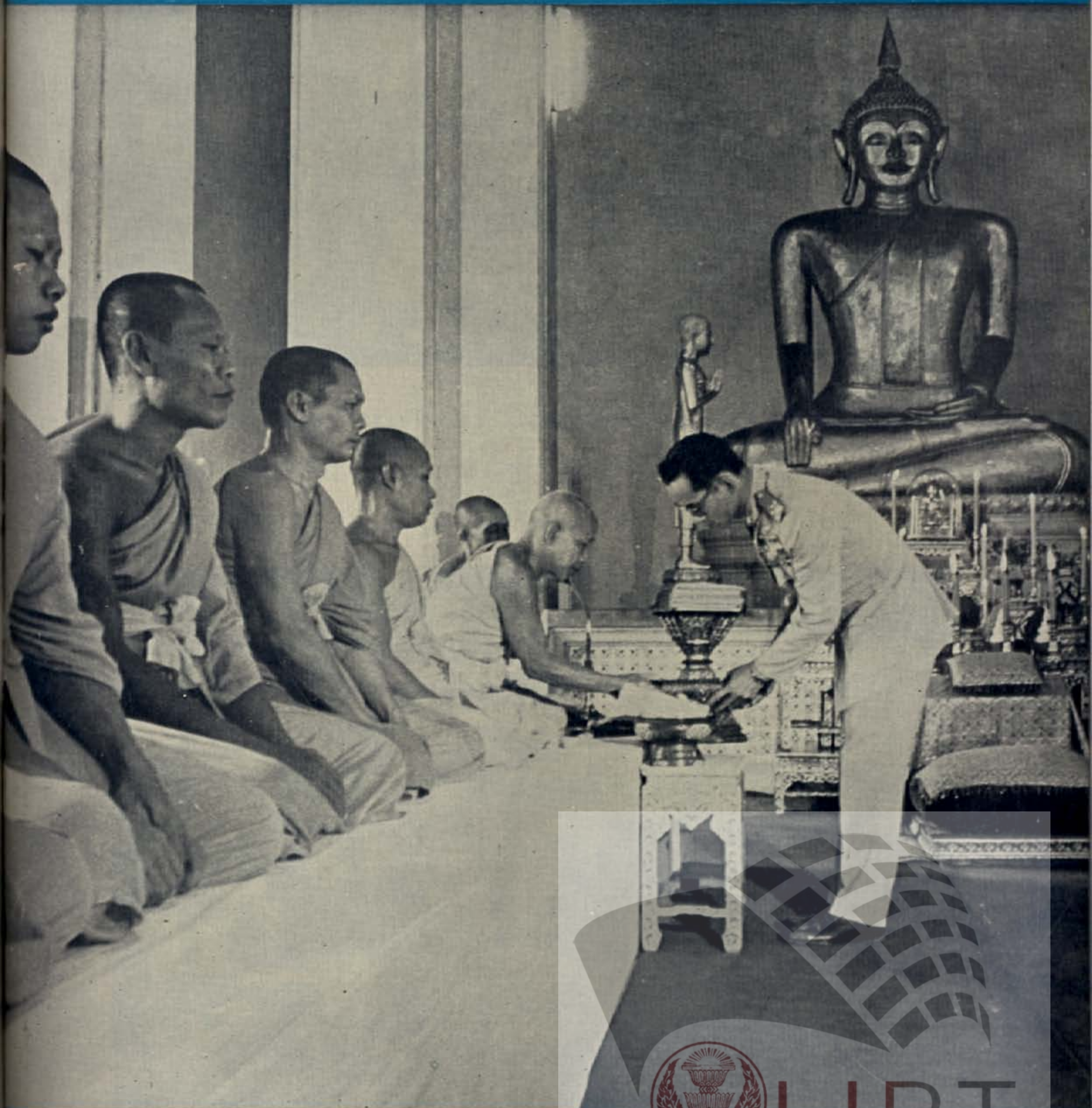

รัฐสภาสาร

สมุหเทศาภิบาล สมุหราชบัณฑิต สำนักพิมพ์ สำนึกธรรมสาริกา

๕๕ ๐๖ ฉบับที่ ๑๑

△ พรบ. พระครุการเมือง △ ความเป็นมาของพระครุการเมืองไทย

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ
เสด็จพระราชดำเนินไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศลถวายผ้าพระกฐินเป็นการส่วนพระองค์
ณ วัดไร่ล่อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด ๑๘ ตุลาคม ๒๕๑๑

ฯพณฯ พระศุลยพากย์สุวมัตต์ รองประธานวุฒิสภา หัวหน้าคณะผู้แทน
หน่วยรัฐสภาไทย ในการประชุมสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๕๖ ณ กรุงลิมา ประเทศเปรู
เข้าพบเยี่ยมค่านับประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐเปรู เมื่อ ๕ กันยายน ๒๕๑๑

LI RT

Legislative Institutional Repository of Thailand

“— ขอบแสดงความขอบคุณอย่างจริงใจต่อท่านประธาน และท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลายที่ได้ให้ความสนับสนุนร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ นับแต่วาระแรกจนถึงวาระสุดท้าย เป็นผลให้รัฐบาลสามารถใช้จ่ายเงินเพื่อการบริหารราชการแผ่นดิน ในปี ๒๕๑๒ ตามแผนงานที่กำหนดไว้ทุกประการ นับว่าท่านทั้งหลายได้มีส่วนร่วมอย่างสำคัญ ในการจรรโลงประเทศชาติอันเป็นที่รักยิ่งของเรา ผู้ที่รัฐบาลใคร่ขอบคุณไว้ ณ ที่นี้เป็นพิเศษ ก็คือท่านกรรมการทุกท่าน ซึ่งได้เสียสละเวลาอันมีค่าในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายที่รัฐบาลเสนอมาค ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน แม้การพิจารณางบประมาณรายจ่ายมี ปัญหาหลายประการที่จะต้องใคร่ครวญ ด้วย ความสุขุม รอบคอบ ท่านกรรมการทุกท่านก็ได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเข้มแข็ง และไม่ เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อยจนเป็นผลให้รัฐบาลสามารถเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ให้รัฐสภาพิจารณาลงมติประกาศใช้ ได้ทันเวลา—”

ฯพณฯ จอมพล ถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรี

กล่าวขอบคุณต่อที่ประชุมวุฒิสภาทำหน้าที่รัฐสภา ในการพิจารณาลงมติให้ประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๒ เป็นกฎหมายได้

๓๐ กันยายน ๒๕๑๑

LI RT

Legislative Institutional Repository of Thailand

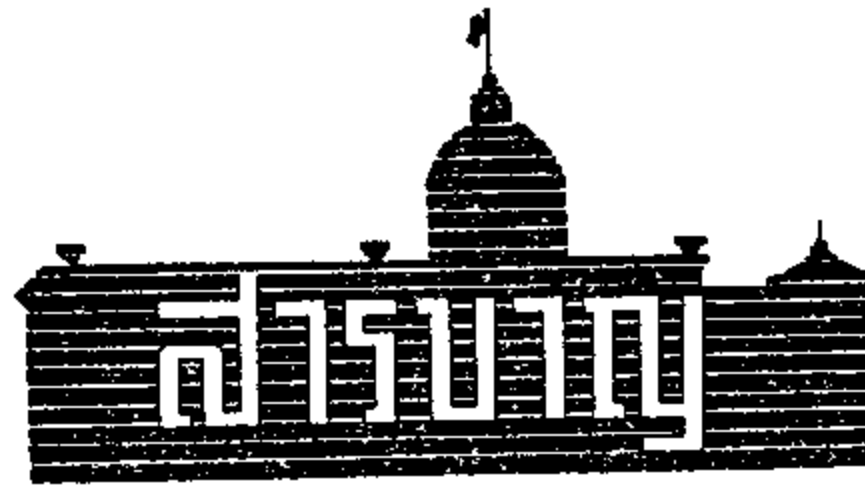
สำนักงาน อยู่ที่สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา
พระที่นั่งอนันตสมาคม พระนคร

โทร. ๘๑๙๒๙๐, ๘๑๒๐๕๑ และ ๘๑๓๕๐๐

สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา	วัตถุประสงค์
เจ้าของ	เพื่อเผยแพร่ระบอบประชาธิปไตย
นายประเสริฐ บัทมะสุคนธ์	เพื่อเสนอข่าวสารวิชาการในวงงานรัฐสภา
เลขาธิการรัฐสภา	และอื่น ๆ ทั้งภายในและต่างประเทศ
ผู้อำนวยการ	กำหนดออก
นายประสิทธิ์ ศรีสุชาติ	เดือนละ ๑ ฉบับ
รองเลขาธิการรัฐสภา	อัตราค่าบำรุง
รองผู้อำนวยการ	๖ เดือน ๓๕ บาท หนึ่งปี ๖๐ บาท
นายประยัต แดงอินทวัฒน์	จำหน่ายปลีกฉบับละ ๖ บาท
ผู้จัดการ	การเงินและบอกรับ
นายอาสา ทพยอนันต์	ส่งเงินล่วงหน้าในนามผู้จัดการที่สำนักงาน
บรรณาธิการ ผู้พิมพ์ และผู้โฆษณา	(เช็คไปรษณีย์หรือธนาณัติ โปรดส่งจ่าย
นายชลอ เอี่ยมวัน	ป.ณ. บางกระบือ)
ผู้ช่วยบรรณาธิการ	ส่งเรื่องบำรุง
พิมพ์ที่โรงพิมพ์การศาสนา กรมการศาสนา เลขที่ ๓๑๔-๓๑๖	ส่งบรรณาธิการหรือผู้ช่วย
ถนนบำรุงเมือง พระนคร	ที่สำนักงาน

LIART

ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๑๑

ความเป็นมาของพรรคการเมืองไทย

ประเสริฐ บัณฑิตกุล

๙

—การก่อตัวของพรรคการเมือง

๙

—กำเนิดพระราชบัญญัติพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๔๙๘

๑๑

—พรรคการเมืองต่าง ๆ ตามกฎหมายพรรคการเมืองฉบับแรก

๑๕

—สถิติเกี่ยวกับการส่งสมาชิกพรรคการเมืองเข้ารับเลือกตั้ง ฯ

๓๐

—พระราชบัญญัติพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๑๑

๓๕

งานของวุฒิสภา

บันทึกการประชุมวุฒิสภา ทำหน้าที่รัฐสภา

— ครั้งที่ ๑๐

๔๙

— ครั้งที่ ๑๑

๕๑

— ครั้งที่ ๑๒

๕๓

— ครั้งที่ ๑๓

๕๕

รายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ (ทำหน้าที่ร่างรัฐธรรมนูญ)

— ครั้งที่ ๕๔ (ต่อ)

๕๙

LIIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

การประชุมคณะรัฐมนตรี
ข่าวในพระราชสำนัก
บันทึกข่าว

๗๕
๘๕
๙๓

แจ้งความโฆษณา

น้ำมันเอสโซ่
การทำเรือแห่งประเทศไทย
ธนาคารออมสิน
การไฟฟ้านครหลวง
องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้
แม่โขง
เบียร์ ไทยตราสิงห์
สหธนาคารกรุงเทพ ฯ จำกัด
การรถไฟแห่งประเทศไทย
โรงงานยาสูบ

๖
๖
๗
๘
๔๘
๗๔
๘๓
๘๔
๑๐๘
ปกหลังนอก

Δ

บรรณานุกรมการแปลง

△

โดยที่ ขณะนี้ในวงการทั่ว ๆ ไป กำลังสนใจติดตามเรื่องจัดตั้งพรรคการเมืองต่าง ๆ ขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยพรรคการเมืองฉบับใหม่ รัฐสภาสารจึงได้เสนอ บทความเรื่อง “ความเป็นมาของพรรคการเมืองไทย” ซึ่งเขียนโดยท่านเลขาธิการรัฐสภา จากบทความเรื่องนี้ ท่านผู้อ่านจะได้ทราบถึงความเป็นมาของพรรคการเมืองไทย เป็นลำดับไป เริ่มแต่ การ ก่อ หลอก หรือการ รวม ตัวเป็นพรรคในสภาผู้แทนราษฎรสมัยสั้น ๆ กำเนิดพระราชบัญญัติพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๔๘๘ รายชื่อพรรคการเมืองต่าง ๆ พร้อมทั้งอุดมคติหรือแนวนโยบายที่ได้จดทะเบียนขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยพรรคการเมือง สมัยแรก สหัตถิการสังฆสมาชิกของพรรคการเมืองต่าง ๆ เข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและพระราชบัญญัติพรรคการเมืองฉบับใหม่ พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งได้นำเสนอไว้ในฉบับนี้โดยตลอดแล้ว.

△

LIRT

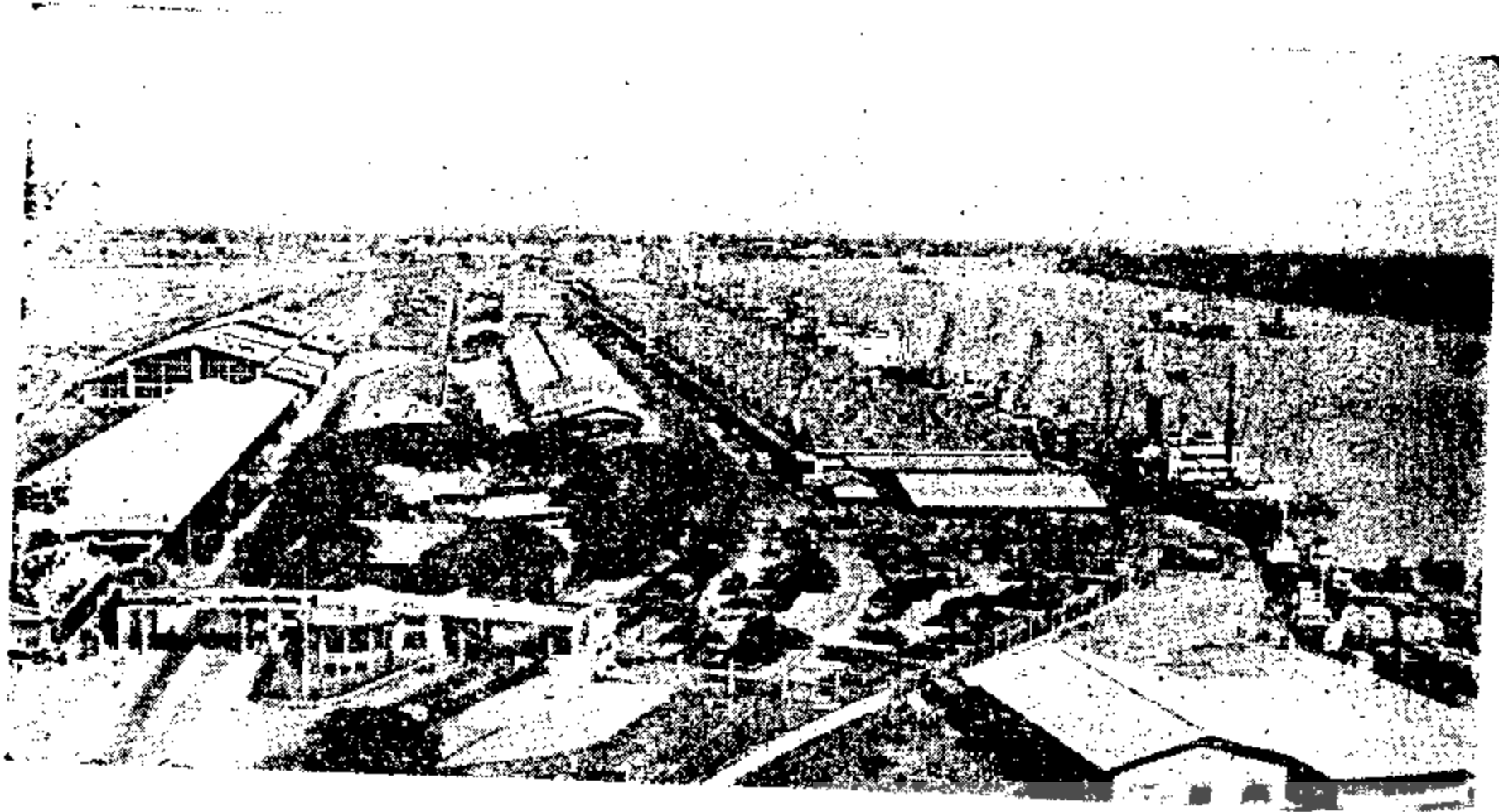
Legislative Institutional Repository of Thailand

ทุนการศึกษา
ของเอสโซ่
มีอยู่ทั่วทุกจังหวัด

ช่วยเด็กอึดอัด
แต่เรียนดี

เอสโซ่ Esso ช่วยส่งเสริมการพัฒนาชาติไทย

PORT OF
BANGKOK

THE GATEWAY FOR INTERNATIONAL TRADE AND SHIPPING TO THAILAND

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

มี ๑ อย่างได้ ๒

ต้องฝากออมสินประเภทลงเคราะห์ทวีคุณ

สนใจ เชิญติดต่อขอทราบรายละเอียดได้ที่

ธนาคารออมสิน ทุกแห่งทั่วประเทศ

LIRT

ตัดปัญหาเรื่องการ

UP

DOWN

หันมาใช้ลิฟท์
“ซินด์เลอร์”

การไฟฟ้านครหลวง

ผู้แทนจำหน่าย

โทร. 22000

มันได้

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

ความเป็นมาของ

พรรคการเมืองไทย

โดย นายประเสริฐ บัณฑิตกุล

เลขาธิการรัฐสภา

△

การก่อตัวของพรรคการเมือง

พรรคการเมืองเป็นของคู่กันกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย และมักจะถือกันว่าการปกครอง ระบอบประชาธิปไตย จะต้อง มีพรรคการเมือง จึงจะเป็น ประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ อันที่จริงความรู้สึกนั้นก็เกือบจะพูดได้ว่า ประเทศไทยมีพรรคการเมืองมาตั้งแต่ได้รับพระราชทานรัฐธรรมนูญ ปี ๒๔๗๕ แล้ว กล่าวคือ พอเริ่มมีสภาผู้แทนราษฎรก็มีสมาชิกสภาประเภทที่ ๒ เพียงประเภทเดียวก่อน ในสมัยนั้นได้มีการรวมกันเป็นกลุ่มเสมือนพรรค ต่อมาเมื่อได้เลือกตั้งผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกประเภทที่ ๑ เข้ามาประชุมร่วมกับสมาชิกประเภทที่ ๒ ซึ่งทั้งสองประเภทมีจำนวนเท่ากันแล้วก็ได้เริ่มก่อหวอดเป็นรูปพรรคขึ้น โดยการรวมกลุ่มสมาชิกประเภทที่ ๒ ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีเสียงหนาแน่นเปรียบเสมือนว่าเป็นพรรคเสียงข้างมากขึ้นในสภา ส่วนสมาชิกประเภทที่ ๑ บางส่วนก็ได้รวมกลุ่มกับกลุ่มของประเภทที่ ๒ ที่มีจำนวนข้างมากนั้น บางกลุ่มก็จับกลุ่มในพวกกันเองบ้าง สุดแต่ความชอบพอ หรือตามที่มีความคิดเห็นทางการเมืองในแนวเดียวกัน แต่กระนั้นก็ได้แสดงออกอย่างเปิดเผยชัดเจน ต่อมาสมาชิกสภาทั้งสองประเภท ได้มีความคิดเห็นว่าในเรื่องพรรคการเมืองนี้ ควรจะได้มีกฎหมายรับรองให้เป็นที่ยอมรับและแน่นอน เพื่อเป็นหลักประกันในการดำเนินงานของพรรค แต่ก็ยังมีเสียงอีกส่วนมากที่เห็นว่ายังไม่ถึงเวลา

LIART

ควรจะรอให้สภาพของพรรคการเมืองได้ก่อตัวเป็นรูปร่างขึ้นให้แน่ชัดกว่าที่เป็นอยู่ในขณะนั้นก่อน

ครั้นต่อมาเมื่อได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๔๘๕ ซึ่งได้บัญญัติเป็นทำนองสนับสนุนการตั้งพรรคการเมืองไว้ในมาตรา ๑๔ ว่า “บุคคลย่อมมีเสรีภาพบริบูรณ์ในการตั้งคณะพรรคการเมือง” ข้อบัญญัติทำนองนี้ ได้มีบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับต่อ ๆ มาอีก จนถึงรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. ๒๔๗๕ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๔๘๕ ก็ได้นำเอาข้อความที่สนับสนุนให้บุคคลมีเสรีภาพบริบูรณ์ในการตั้งพรรคการเมืองเข้ามาไว้ด้วย ซึ่งจะเห็นได้ว่า ในทางปฏิบัติเกี่ยวกับพรรคการเมืองในสมัยที่ใช้รัฐธรรมนูญดังกล่าวนี้ ก็ได้มีการตั้งพรรคการเมืองขึ้นอย่างเปิดเผยกว่าแต่ก่อน โดยได้ปรากฏรูปโฉมของพรรคการเมืองขึ้นหลายพรรค เช่น พรรคธรรมาธิปไตย พรรคสหชีพ พรรคประชาชน พรรคก้าวหน้า พรรคชาติสังคมประชาธิปไตย และพรรคประชาธิปไตย เป็นต้น แต่ละพรรคนั้นได้ดำเนินงานของตนไปเป็นเอกเทศ และในระยะสมัยประชุมของสภาแต่ละสมัยในระหว่างนั้นนั้นได้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วย พรรคการเมืองต่อ สมาชิกสภาผู้แทนหลายครั้ง แต่ละคราวได้ให้เหตุผลในทำนองเดียวกันว่า เพื่อให้การดำเนินกิจการของพรรคการเมืองได้เป็นไปตามวิถีทางของระบอบประชาธิปไตยโดยสมบูรณ์ และเพื่อให้ระเบียบในการดำเนินกิจการของพรรคเป็นไปด้วยดี เพื่อให้การก่อตั้งพรรคมีหลักประกันอันปลอดภัยเป็นที่อุ้มใจแก่ผู้ปรารถนาจะก่อตั้งพรรคการเมืองขึ้น ควรมีกฎหมายให้ความคุ้มครองเป็นพิเศษ เมื่อยังไม่มีกฎหมายมาคุ้มครองในการดำเนินงานดังนี้แล้ว ต่างก็มีความหวาดระแวงหวั่นเกรงไปต่าง ๆ นานา เหตุผลอันเกี่ยวกับการที่ควรมีกฎหมายว่าด้วยพรรคการเมืองนี้ ได้มีการถกเถียงกันทุกแห่งทุกมุม ในที่สุดในแต่ละสมัยของสภาผู้แทนราษฎร ดังกล่าวข้างต้นนั้น ความเห็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรส่วนข้างมากเห็นว่า ยังไม่ถึงเวลาที่จะมีกฎหมายดังกล่าวในขณะนั้นอยู่นั่นเอง ทั้ง ๆ ที่รัฐธรรมนูญก็ได้บัญญัติรับรองไว้

กำเนิดพระราชบัญญัติพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๘

ต่อมาในสมัยอันนับว่าเป็นรอบปีที่ ๒๓ แห่งระบอบประชาธิปไตย ซึ่งมีจอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้เล็งเห็นว่า ระบอบประชาธิปไตยของไทยได้ดำเนินมาเป็นเวลานานควรแก่เวลาที่จะได้มีการก่อตั้งพรรคการเมืองขึ้นให้สมบูรณ์ เพื่อให้บรรดาผู้สนใจก่อตั้งพรรคการเมืองมีความตระหนักหากระแวงภัยต่าง ๆ อีกต่อไป และเพื่อความมั่นใจอันแน่นอน รัฐบาลคณะนี้จึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติพรรคการเมืองต่อสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๘ ทั้งได้เสนอเหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ มีใจความสำคัญว่า โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. ๒๕๖๕ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๕) ได้ให้เสรีภาพบริบูรณ์ในการก่อตั้งพรรคการเมืองภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย แต่กฎหมายว่าด้วยพรรคการเมืองยังไม่มี จึงเป็นการสมควรที่จะมีกฎหมายว่าด้วยพรรคการเมืองขึ้น เพื่อให้การจัดตั้งพรรคการเมืองได้เป็นไปอย่างมีระเบียบเรียบร้อย และให้ความมั่นใจแก่ผู้ใช้เสรีภาพในการจัดตั้งพรรคการเมือง โดยมีให้ต้องหวาดเกรงว่าจะได้มีการนำกฎหมายว่าด้วยสมาคมมาใช้บังคับแก่พรรคการเมืองด้วย

ร่างพระราชบัญญัติพรรคการเมืองนี้ เมื่อได้อภิปรายกันแล้ว ที่ประชุมได้ลงมติรับหลักการ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญไปพิจารณา แล้วนำขึ้นเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๘ สภาผู้แทนราษฎรจึงได้ลงมติให้ประกาศใช้เป็นกฎหมายได้

ข้อบัญญัติในพระราชบัญญัติพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๘ มีดังนี้

“มาตรา ๓ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตั้งแต่ห้าร้อยคนขึ้นไป หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตั้งแต่สิบคนขึ้นไป ย่อมตั้งพรรคการเมืองได้โดยจดทะเบียนต่อสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงมหาดไทย

มาตรา ๔ คำขอจดทะเบียนต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อของพรรคการเมือง
- (๒) กำหนดนโยบายของพรรคการเมือง

LIIRT

- (๓) ที่ตั้งสำนักงานแห่งใหญ่ของพรรคการเมือง
- (๔) ชื่อของหัวหน้าและเลขานุการพรรคการเมือง
- (๕) ลายมือชื่อของผู้ตั้งพรรคการเมือง

ให้ส่งข้อบังคับว่าด้วยวิธีการจัดการพรรคการเมืองไป กับ คำ ขอบเขต ทะเบียน ด้วย
สามฉบับ

มาตรา ๕ พรรคการเมืองย่อมตั้งสาขาได้โดยแจ้งที่ตั้งสำนักงานสาขาต่อสำนักงาน
ปลัดกระทรวง กระทรวงมหาดไทย

มาตรา ๖ สมาชิกของพรรคการเมืองต้องมีสัญชาติไทย

มาตรา ๗ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงในรายการตั้งที่ระบุไว้ในมาตรา ๔ (๑) (๒) (๓)
หรือ (๔) หรือมีการเลิกพรรคการเมือง ให้นำข้อความที่เปลี่ยนแปลงหรือการเลิกพรรค
การเมืองนั้นไปจดทะเบียนภายในสามสิบวัน

ในกรณีที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับว่าด้วยวิธีการจัดการพรรคการเมือง ให้ส่ง
ข้อบังคับที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมนั้นไปยังสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงมหาดไทยสามฉบับ

มาตรา ๘ เมื่อสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงมหาดไทย ได้รับคำขอจดทะเบียน
ทะเบียนตามความในมาตรา ๔ หรือมาตรา ๗ ถ้ากำหนดนโยบายหรือข้อความที่เปลี่ยนแปลง
กำหนดนโยบายของพรรคการเมือง และข้อบังคับว่าด้วยวิธีการจัดการพรรคการเมือง
หรือข้อบังคับที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมนั้น ไม่ฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๓๕ ของรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๕ แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๖๕ (บุคคลจะใช้
สิทธิและเสรีภาพให้เป็นปฏิปักษ์ต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และรัฐธรรมนูญมิได้)
หรือบทกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ให้รับ
จดทะเบียนโดยพลัน ทั้งนี้ต้องแจ้งให้ผู้มีชื่อเป็นหัวหน้าของพรรคการเมืองทราบเป็นหนังสือ
ภายในกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันขอจดทะเบียน

มาตรา ๙ ในกรณีที่สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงมหาดไทย ไม่ยอม
จดทะเบียนผู้ขอจดทะเบียนมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลฎีกาวินิจฉัยชี้ขาดว่า การไม่ยอม
จดทะเบียนเป็นไปโดยมิชอบด้วยมาตรา ๘ และขอให้สั่งให้จดทะเบียน

คำร้องขอตั้งกล่าวในพรรคแรกให้ยื่นต่อศาลแพ่ง เมื่อศาลแพ่งได้รับคำร้องขอตั้งกล่าว ให้ดำเนินการพิจารณาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งโดยมิชักช้าแล้ว ให้รีบส่งสำนวนและความเห็นไปยังศาลฎีกาเพื่อวินิจฉัยชี้ขาด

เมื่อศาลฎีกาวินิจฉัยชี้ขาดอย่างใดแล้ว ให้ส่งสำเนาคำวินิจฉัยชี้ขาดไปให้สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติ

การดำเนินคดีตามความในมาตรานี้ ให้ยกเว้นค่าธรรมเนียม

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงมหาดไทย ได้จดทะเบียนพรรคการเมือง รายการที่เปลี่ยนแปลง หรือการเลิกพรรคการเมือง ให้ประกาศข้อความนั้นในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๑ พรรคการเมืองที่ได้จดทะเบียนตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ นอกจากจะมีสิทธิดำเนินการของพรรคการเมือง และกิจการอื่นเพื่อให้เป็นไปตามกำหนดนโยบายของพรรคการเมืองแล้ว ให้มีสิทธิเฉพาะดังกล่าวต่อไปนี้

(๑) สิทธิที่จะรับเงินค่าบำรุงจากสมาชิกเป็นรายเดือน ไม่เกินเดือนละหนึ่งร้อยบาท หรือครั้งเดียวไม่เกินห้าพันบาท และค่าธรรมเนียมอื่นซึ่งเก็บครั้งเดียวไม่เกินหนึ่งร้อยบาท

(๒) สิทธิที่จะรับเงินและทรัพย์สินซึ่งผู้มีสิทธิเลือกตั้งอุทิศให้

(๓) สิทธิที่จะได้มาซึ่งสถานที่สำหรับตั้งสำนักงานแห่งใหญ่ และสำนักงานสาขา และเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นสำหรับการดำเนินการของพรรคการเมือง

มาตรา ๑๒ พรรคการเมืองที่ได้จดทะเบียนตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ อาจเป็นโจทก์ เป็นจำเลย หรือดำเนินคดีอย่างอื่นในศาลในนามของพรรคการเมืองในทางแพ่งได้ และเพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ ให้หัวหน้าพรรคการเมืองเป็นผู้แทนของพรรคการเมือง

มาตรา ๑๓ พรรคการเมืองใด

(๑) กระทำการฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๓๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๗๕ แก้ไขเพิ่มเติมพุทธศักราช ๒๔๙๕

LI RT

(๒) กระทำการฝ่าฝืนบทกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย หรือ ศีลธรรมอันดีของประชาชน

(๓) ละเว้นไม่จดทะเบียนให้ถูกต้องตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือ

(๔) กระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๑๑

พนักงานอัยการจะร้องต่อศาลขอให้สั่งให้เพิกถอนการจดทะเบียน พรรคการเมืองนั้นเสียก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่าพรรคการเมืองกระทำการดังกล่าวใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) ให้ศาลสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนพรรคการเมืองนั้นเสีย

ให้สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงมหาดไทย ประกาศการเพิกถอนการจดทะเบียนพรรคการเมืองตามมาตรานี้ในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๔ ให้ถือว่าหัวหน้าพรรคการเมืองหรือเลขาธิการพรรคการเมืองเป็นตัวแทนของพรรคการเมืองตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๑๕ ในกรณีเลิกพรรคการเมือง หรือพรรคการเมืองถูกเพิกถอนการจดทะเบียน ให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีอำนาจชำระบัญชี และสินทรัพย์ที่เหลือนั้นให้โอนให้แก่องค์การสาธารณกุศลตามที่ได้ระบุไว้ในข้อบังคับว่าด้วยวิธีการของพรรคการเมือง หรือถ้าไม่ได้ระบุไว้ ก็ให้สินทรัพย์ที่เหลือนั้นตกเป็นของรัฐ

มาตรา ๑๖ บุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทยผู้ใด ให้เงินหรือทรัพย์สินแก่พรรคการเมืองก็ดี สมัครเข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองก็ดี มีความผิดต้องระวางโทษ ปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำและให้ศาลสั่งให้ริบเงินหรือทรัพย์สินนั้นด้วย

มาตรา ๑๗ บทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยสมาคมไม่ใช้บังคับแก่พรรคการเมืองซึ่งได้จดทะเบียนตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

พรรคการเมืองของไทยตามกฎหมายพรรคการเมืองฉบับแรก

ภายหลังจากที่ได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติพรรคการเมืองขึ้นเมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๔๕๘ สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงมหาดไทย ได้รับการจดทะเบียนตั้งพรรคการเมือง เป็นลำดับมาจนถึงพระราชบัญญัติพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๔๕๘ ประกาศเลิกใช้ โดยคณะปฏิวัติเมื่อ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๐๑ นั้น ได้มีพรรคการเมืองรวม ๓๐ พรรค ทั้งมีรายชื่อพรรค และอุดมคติในทางการเมือง หรือแนวนโยบาย โดยย่อของแต่ละพรรค ดังต่อไปนี้

๑. พรรคเสรีมนังคศิลา

จดทะเบียนตั้งพรรคเมื่อ ๒๕ กันยายน ๒๔๕๘ สำนักงานใหญ่ อยู่บ้าน มนังคศิลา ถนนหลานหลวง อำเภอคูสิด จังหวัดพระนคร จอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นหัวหน้าพรรค พลตำรวจเอก เผ่า ศรียานนท์ เป็นเลขาธิการพรรค ขอจดทะเบียนตั้งพรรคโดยมีสมาชิกของพรรคที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๑๐ คน เข้าชื่อร่วมกัน ขณะขอจดทะเบียนตั้งพรรคมีสมาชิกของพรรคเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน ๗๐ คน อุดมการณ์ทางการเมือง กิจการใด ๆ ซึ่งพรรคนี้เห็นว่าจะเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติ และเกิดความผาสุกแก่ประชาชนอันเป็นส่วนรวมก็จะได้พิจารณาคำเนิ การและปรับปรุงแก้ไข โดยวิธีการอันเที่ยงธรรมให้เกิดผลยิ่งขึ้น

๒. พรรคประชาธิปไตย

จดทะเบียนตั้งพรรคเมื่อ ๓๐ กันยายน ๒๔๕๘ สำนักงานใหญ่ อยู่บ้านเลขที่ ๑๒๕ อาคารสุริยน ถนนราชวงศ์ อำเภอพระนคร จังหวัดพระนคร นายควง อภัยวงศ์ เป็น หัวหน้าพรรค นายใหญ่ ศวิตชาติ เป็นเลขาธิการพรรค ขอจดทะเบียนตั้งพรรค โดยมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน ๕๐๐ คน เข้าชื่อร่วมกัน ขณะขอจดทะเบียนตั้งพรรคมีสมาชิกของพรรคเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๒ คน

อุดมคติทางการเมือง จะดำเนินการเมืองโดยวิถีทางอันบริสุทธิ์ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริตต่อประชาชนอาศัยหลักกฎหมายและเหตุผล เพื่อความศักดิ์สิทธิ์ของรัฐธรรมนุญและ เพื่อเป็นเยี่ยงอย่างแก่นุชนรุ่นหลังให้มีความนับถือและนิยมในระบอบประชาธิปไตย พรรคนี้ไม่สนับสนุนระบอบเผด็จการไม่ว่าจะเป็นรูปใด ๆ และไม่สนับสนุนวิธีการแห่งเผด็จการ

ไม่ว่าจะเป็นวิธีการของรัฐบาลใด ๆ ทางด้านการเมืองต่างประเทศ
สัมพันธ์ภาพระหว่างประเทศ และสนับสนุนองค์การสันติภาพแห่งโลก

พรรคนี้ส่งเสริม

๓. พรรคเสรีประชาธิปไตย

จัดทะเบียนตั้งพรรคเมื่อ ๑ ตุลาคม ๒๔๙๘ สำนักงานแห่งใหญ่ อยู่บ้านเลขที่ ๒๕ ถนนพิษณุโลก อำเภอคูสิต จังหวัดพระนคร นายเมธ รัตนประสิทธิ์ (หลวงวิลาสวันวิง) เป็นหัวหน้าพรรค นายบุญคุ้ม จันทศรีสุริยวงศ์ เป็นเลขาธิการพรรค ขอจดทะเบียนตั้งพรรคโดยมีสมาชิกของพรรคที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน ๑๐ คน เข้าร่วมด้วยกัน ขณะขอจดทะเบียนตั้งพรรคมีสมาชิกของพรรคเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑๐ คน

อุดมคติ

- การแสดงความคิดเห็นโดยเสรีเป็นผลดีแก่ประชาธิปไตยอันสมบูรณ์
- อำนาจที่มาจากประชาชนมีความสำคัญยิ่งกว่าอำนาจอื่นใด
- ความเสียสละและสุจริตถือเป็นชีวิตของพรรคเสรีประชาธิปไตย

๔. พรรคกรรมกร

จัดทะเบียนตั้งพรรคเมื่อ ๔ ตุลาคม ๒๔๙๘ สำนักงานแห่งใหญ่ อยู่บ้านเลขที่ ๓๘๐ ตรอกจากรู้ตัน ถนนราชปรารภ อำเภอคูสิต จังหวัดพระนคร นายประกอบ โตลักษณะล้ำ เป็นหัวหน้าพรรค นางไศล ชุณหะจันทร์ เป็นเลขาธิการพรรค ขอจดทะเบียนตั้งพรรค โดยมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๕๐๐ คน เข้าร่วมด้วยกัน ขณะขอจดทะเบียนตั้งพรรคไม่มีสมาชิกของพรรคเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

นโยบายของพรรค

ส่งเสริมผู้ใช้แรงงาน การเศรษฐกิจและสังคมสงเคราะห์

๕. พรรคเศรษฐกิจ

จัดทะเบียนตั้งพรรคเมื่อ ๔ ตุลาคม ๒๔๙๘ สำนักงานแห่งใหญ่ อยู่บ้านเลขที่ ๑๐๔ ถนนสามเสนใน อำเภอคูสิต จังหวัดพระนคร นายเทพ โชตินุชิต เป็นหัวหน้าพรรค

LI RT

นายแคล้ว นรปติ เป็นเลขาธิการพรรค ขอจดทะเบียนตั้งพรรค โดยมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๕๐๐ คน เข้าชื่อร่วมกัน ขณะขอจดทะเบียนตั้งพรรค มีสมาชิกของพรรคเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๓ คน

อุดมคติของพรรค “เศรษฐกิจก่อนอื่น”

แนวนโยบายของพรรค ยึดมั่นในหลักประชาธิปไตยระบอบรัฐธรรมนูญมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีศาสนา เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของราษฎร ราษฎรพึงมีส่วนปกครองตัวเองให้มากที่สุด

๖. พรรคชาวนา

จดทะเบียนตั้งพรรคเมื่อ ๔ พฤศจิกายน ๒๔๙๘ สำนักงานแห่งใหญ่ อยู่บ้านเลขที่ ๕๐๒ ถนนลาดหญ้า อำเภอคลองสาน จังหวัดธนบุรี นายเสรี อิศรางกูร ณ อยุธยา เป็นหัวหน้าพรรค นายกำจักษ์ อิศรางกูร ณ อยุธยา เป็นเลขาธิการพรรค ขอจดทะเบียนตั้งพรรค โดยมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน ๕๐๐ คน เข้าชื่อร่วมกัน ขณะขอจดทะเบียนตั้งพรรคมีสมาชิกของพรรคเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑ คน

นโยบายของพรรค

- ความผาสุกของประชาชนย่อมเป็นใหญ่
- ยึดถือระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง จะชักชวนระบอบเผด็จการทุก

วิถีทาง

๗. พรรคสังคมนิยมประชาธิปไตย

จดทะเบียนตั้งพรรคเมื่อ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๔๙๘ สำนักงานแห่งใหญ่ อยู่บ้านเลขที่ ๒๓๑/๕ ตรอกหลังโรงเรียนเพชรบุรี อำเภอคูสิต จังหวัดพระนคร นายสุเทพ สัจจุล เป็นหัวหน้าพรรค นายประคอง มินประพาฬ เป็นเลขาธิการพรรค ขอจดทะเบียนตั้งพรรค โดยมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน ๕๐๐ คน เข้าชื่อร่วมกัน ขณะขอจดทะเบียนตั้งพรรคไม่มีสมาชิกของพรรคเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

LIART

นโยบายของพรรค

- กระจายอำนาจการปกครองบ้านเมืองไปสู่ประชาชนให้มากที่สุด
- สร้างความเจริญก้าวหน้าให้แก่ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และท้องถิ่น ให้ทั่วถึงกัน
- รักษาความสงบเรียบร้อยภายใน และจะให้ความคุ้มครองแก่สิทธิเสรีภาพของประชาชนในการแสดงความคิดเห็น ทั้งในด้านการพูด การเขียนและการโฆษณา การนัดหยุดงาน การเดินขบวน และการนับถือศาสนาอย่างกว้างขวาง

๘. พรรคสงเคราะห์อาชีพและการกุศล

จดทะเบียนตั้งพรรคเมื่อ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๘ สำนักงานใหญ่ อยู่เลขที่ ๓๙ ถนนพิษณุโลก อำเภอคูสิต จังหวัดพระนคร ม.ร.ว. อภินพ นวรัตน์ เป็นหัวหน้าพรรค น.ส. วัฒนา ศรีเงิน เป็นเลขาธิการพรรค ขอจดทะเบียนตั้งพรรค โดยมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน ๕๐๐ คน เข้าร่วมร่วมกัน ขณะขอจดทะเบียนตั้งพรรคไม่มีสมาชิกของพรรคเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

อุดมคติของพรรค

- “ศาสนาเท่านั้นที่จะทำให้ทุกคนมีความสุข”

๙. พรรคธรรมาธิปัตย์

จดทะเบียนตั้งพรรคเมื่อ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๘ สำนักงานใหญ่ อยู่ข้างบ้านแม่เฒ่าศิลา ถนนหลานหลวง อำเภอคูสิต จังหวัดพระนคร ร.ต.อ. เปี่ยม บุณยะโชติ เป็นหัวหน้าพรรค นายล้วน เวชาดิگانน เป็นเลขาธิการพรรค ขอจดทะเบียนตั้งพรรค โดยมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน ๕๐๐ คน เข้าร่วมร่วมกัน ขณะขอจดทะเบียนตั้งพรรคไม่มีสมาชิกของพรรคเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

นโยบายของพรรค

- เพื่อให้ชาติไทยได้บรรลุถึงซึ่งระบอบเสรีประชาธิปไตยอันสมบูรณ์ และได้รับ “สิทธิ” ทุกกรณี ในฐานะเป็นเจ้าของประเทศไทย

LI RT

๑๐. พรรคชาตินิยม

จัดทะเบียนตั้งพรรคเมื่อ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๙ สำนักงานใหญ่ อยู่เลขที่ ๑๔๖ ซอยชาตินิยม ถนนทรัพย์ อำเภอบางรัก จังหวัดพระนคร นายเนตร พูนวิวัฒน์ เป็นหัวหน้าพรรค นายไพศาล ชาทบุกร เป็นเลขาธิการพรรค ของจดทะเบียนตั้งพรรค โดยมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน ๕๐๐ คน เข้าชื่อร่วมกัน ขณะของจดทะเบียนตั้งพรรคไม่มีสมาชิกของพรรคเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

อุดมคติของพรรค

- ชาตินิยมอยู่เหนือสิ่งอื่นใด
- ศาสนาคือเครื่องยึดเหนี่ยวใจให้คนทำดี พรรคจะไม่ยอมรับบุคคลใดที่ไม่มีศาสนา และไม่มั่นคงในศาสนา ให้เป็นสมาชิกของพรรค
- พรรคนี้จะเคารพการปกครองระบอบประชาธิปไตย ที่มีพระมหากษัตริย์เป็น

ประมุข

๑๑. พรรคสหภาพ

จัดทะเบียนตั้งพรรคเมื่อ ๑๒ มีนาคม ๒๔๙๙ สำนักงานใหญ่ อยู่เลขที่ ๗๓๓ ซอยพินิจพนา ในเขตเทศบาลเมืองนครพนม นายกุ่ม ณ นครพนม เป็นหัวหน้าพรรค นายสุวัจน์ ทองทิพย์ เป็นเลขาธิการพรรค ของจดทะเบียนตั้งพรรค โดยมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน ๕๐๐ คน เข้าชื่อร่วมกัน ขณะของจดทะเบียนตั้งพรรคไม่มีสมาชิกของพรรคเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

นโยบายของพรรค

- เอกราชของประเทศ เป็นสิ่งที่ต้องสงวนไว้ด้วยชีวิตจิตใจ
- ภายใต้การปกครองของรัฐในขอบเขตของกฎหมาย ทุกคนย่อมมีสิทธิเสรีภาพ

โดยเสมอเสมอ

- ทุกคนย่อมมีอำนาจที่จะจับจองและมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินเป็นของตนเองตาม

กฎหมาย

LIART

๑๒. พรรคสังคมนิยม

จดทะเบียนตั้งพรรคเมื่อ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๙ สำนักงานแห่งใหญ่ อยู่เลขที่ ๕๘/๑๕ ถนนประชาธิปไตย อำเภอคูสิต จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นายวิศิษฐ์ ศรีภักธา เป็นหัวหน้าพรรค นายสุพจน์ ไว้อ่อนศรี เป็นเลขาธิการพรรค ขอจดทะเบียนตั้งพรรคโดยมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน ๕๐๐ คน เข้าชื่อร่วมกัน ขณะขอจดทะเบียนตั้งพรรคไม่มีสมาชิกของพรรคเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

อุดมคติของพรรค

- จะดำเนินนโยบายการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
- จะดำรงและเทิดทูนไว้ซึ่งสิทธิผลประโยชน์ของประชาชนส่วนใหญ่ในประเทศ
- จะดำเนินนโยบายต่างประเทศตามหลักถ้อยที่ถ้อยปฏิบัติซึ่งกันและกัน อีกทั้งจะยึดมั่นในหลักการอยู่ร่วมกันโดยสันติ

๑๓. พรรคขบวนการไฮด์ปาร์ก

จดทะเบียนตั้งพรรคเมื่อ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๙ สำนักงานแห่งใหญ่ อยู่เลขที่ ๑๐๒๕/๔๑ ซอยมิตรอนันต์ ถนนนครไชยศรี อำเภอคูสิต จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นายทวีศักดิ์ ศรีพลี เป็นหัวหน้าพรรค นายชวณ รัตนวรานะ เป็นเลขาธิการพรรค ขอจดทะเบียนตั้งพรรค โดย มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน ๕๐๐ คน เข้าชื่อร่วมกัน ขณะขอจดทะเบียนตั้งพรรคมีสมาชิกของพรรคเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน ๒ คน

อุดมคติของพรรค

- เพื่อเอกราชและประชาธิปไตยสมบูรณ์
- ต้องเป็นรัฐบาลของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน
- ประชาชนเป็นใหญ่
- รวมกันอยู่ แยกกันเราตาย

๑๔. พรรคชาติประชาธิปไตย

จดทะเบียนตั้งพรรคเมื่อ ๑๓ มิถุนายน ๒๔๙๙ สำนักงานใหญ่ อยู่เลขที่ ๒๔ กลองประปา สามเสนใน อำเภอดุสิต จังหวัดพระนคร พ.ท. ม.ร.ว. น้ำเพชร เกษมสันต์ เป็นหัวหน้าพรรค นายอรุณ นกเทศ เป็นเลขาธิการพรรค ขอจดทะเบียนตั้งพรรค โดยมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน ๕๐๐ คน เข้าชื่อร่วมกัน ขณะขอจดทะเบียนตั้งพรรค ไม่มีสมาชิกของพรรคเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

นโยบายของพรรค

- ชาติไทยจะต้องเป็นไทยมิใช่ภาษา
- ชาติไทยจะเป็นไทยอยู่ได้ด้วยความร่วมมือร่วมใจของคนไทยทั้งชาติ
- จะรักษาไว้ซึ่งเกียรติศักดิ์และอธิปไตยของชาติไทยจนสุดความสามารถ ทุก

วิถีทาง

๑๕. พรรคหนุ่มไทย

จดทะเบียนตั้งพรรคเมื่อ ๑๑ กันยายน ๒๔๙๙ สำนักงานใหญ่ อยู่เลขที่ ๕/๑-๒ ถนนอัษฎางค์ อำเภอพระนคร จังหวัดพระนคร นายไชยวุฒิ อัครถาวร เป็นหัวหน้าพรรค นายเกษม บัวปลั่ง เป็นเลขาธิการพรรค ขอจดทะเบียนตั้งพรรค โดยมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน ๕๐๐ คน เข้าชื่อร่วมกัน ขณะขอจดทะเบียนตั้งพรรค ไม่มีสมาชิกของพรรคเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

นโยบายของพรรค

- ส่งเสริมให้ประชาชนพลเมืองเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมของชาติ ยิ่งกว่าประโยชน์ส่วนบุคคล
- ส่งเสริมความสามัคคีระหว่างชาวไทย เพื่อความเป็นปึกแผ่นมั่นคงของชาติไทย
- ดำเนินการเศรษฐกิจให้วิวัฒนาการไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองให้ถึงขนาด

LI RT

๑๖. พรรคสหพันธ์เกษตรกร

จดทะเบียนตั้งพรรคเมื่อ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ สำนักงานใหญ่ อยู่ ๑๕๕ ถนนพระราม ๖ ซอย ๓ พญาไท อำเภอดุสิต จังหวัดพระนคร พ.อ. พระยาอภัยนริศ (ผาค ศรีจิตติ) เป็นหัวหน้าพรรค นายจำลอง ร้วทอง เป็นเลขาธิการพรรค ขอจดทะเบียนตั้งพรรค โดยมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๕๐๐ คน เข้าชื่อร่วมกัน ขณะขอจดทะเบียนตั้งพรรคไม่มีสมาชิกของพรรคเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

นโยบายของพรรค

- จะยึดถือการปกครองโดยหลักประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีเป็นประมุขของชาติ
- แบ่งแยกอำนาจทั้งสามออกโดยเด็ดขาด
- เคารพสิทธิ เสรีภาพของประชาชนซึ่งไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๑๗. พรรคราษฎร

จดทะเบียนตั้งพรรคเมื่อ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๕ สำนักงานใหญ่ อยู่เลขที่ ๒๕๒ ถนนหน้าเมือง อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น นายชวลิต ไพโรจิตร เป็นหัวหน้าพรรค นายประมวญ จันทนพิมพ์ เป็นเลขาธิการพรรค ขอจดทะเบียนตั้งพรรค โดยมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๕๐๐ คน เข้าชื่อร่วมกัน ขณะขอจดทะเบียนตั้งพรรค ไม่มีสมาชิกของพรรคเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

นโยบายของพรรค

- จะบำรุงส่งเสริมและรักษาพระพุทธศาสนาไว้เป็นหลักประจำชาติ จะไม่มีกีดกันศาสนาอื่นหรือลัทธิศาสนาใด ๆ
- จะเคารพสักการะพระมหากษัตริย์ในราชวงศ์จักรี พระมหากษัตริย์ทรงดำรงตำแหน่งเป็นประมุขของชาติและจอมทัพไทย
- จะรักษาไว้ซึ่งระบอบประชาธิปไตย อันมีรัฐธรรมนูญเป็นหลักในการปกครองโดยเคร่งครัด

LI RT

๑๘. พรรคคนดี

จดทะเบียนตั้งพรรคเมื่อ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๙ สำนักงานใหญ่ อยู่เลขที่ ๑๒๘ ถนนมีชัย อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย นายใหญ่ สิมะสิงห์ เป็นหัวหน้าพรรค นางละเอียด สิมะสิงห์ เป็นเลขาธิการพรรค ขอจดทะเบียนตั้งพรรค โดยมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๕๐๐ คน เข้าชื่อร่วมกัน ขณะขอจดทะเบียนตั้งพรรค มีสมาชิกของพรรคเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑ คน

นโยบายของพรรค

- จะสร้างเสริมมิตรภาพกับนานาประเทศโดยถือหลักเท่าเทียมกัน หากผิดพ้องหมองหมางก็จัดดำเนินการโดยสันติ
- จะให้ประชาชนได้อยู่ดี กินดี มีความสงบ ปราศจากเบียดเบียนซึ่งกันและกัน จะอบรมปณิสสัยให้เคารพต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมาย

๑๙. พรรคอิสระ

จดทะเบียนตั้งพรรคเมื่อ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ สำนักงานใหญ่ อยู่เลขที่ ๑๑๕๗ ถนนนวมบุตร อำเภอมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม นายเกตุ วงศ์กาไสย เป็นหัวหน้าพรรค นายเรืองยศ ทองโรจน์ เป็นเลขาธิการพรรค ขอจดทะเบียนตั้งพรรคโดยมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๕๐๐ คน เข้าชื่อร่วมกัน ขณะขอจดทะเบียนตั้งพรรค มีสมาชิกของพรรคเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๒ คน

อุดมคติของพรรค

- อธิปไตยของชาติไทย เป็นสิ่งที่ต้องเทิดทูนและหวงแหนยิ่งชีวิต
- ความอิสระเสรีของบุคคลพึงได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน
- ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เป็นที่เคารพสักการะ
- จะต่อสู้กับทุกอิทธิพลที่เป็นศัตรูของระบอบประชาธิปไตย

๒๐. พรรคประชาชน

จดทะเบียนตั้งพรรคเมื่อ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ สำนักงานใหญ่ อยู่เลขที่ ๕๑ ทรอกแมนศรี ๑ . อำเภอป้อมปราบศัตรูพ่าย จังหวัดพระนคร นายสมภาสก์ อุตยากร

LIART

เป็นหัวหน้าพรรค นายบัญญัติ คงสมจิตร เป็นเลขาธิการพรรค ขอจดทะเบียนตั้งพรรค โดยมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๕๐๐ คน เข้าชื่อร่วมกัน ขณะขอจดทะเบียนตั้งพรรค ไม่มีสมาชิกของพรรคเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

นโยบายของพรรค

- จะรักษาไว้ซึ่งอิสรภาพ เกียรติศักดิ์ อธิปไตยของชาติไทยในทุกวิถีทาง
- จะรักษาและเทิดทูนพุทธศาสนาไว้เป็นศาสนาประจำชาติไทย แต่จะไม่กีดกัน ศาสนานิกายอื่น ๆ
- องค์พระมหากษัตริย์ดำรงอยู่ในฐานะอันเป็นที่เคารพสักการะ ผู้ใดจะละเมิดมิได้
- ระบบการเศรษฐกิจจะพยายามทำให้เป็นที่เหมาะสมแก่ประเทศชาติ และประชาชน

๒๑. พรรคศรีอารยเมคไตรย

จดทะเบียนตั้งพรรคเมื่อ ๕ มกราคม ๒๕๐๐ สำนักงานแห่งใหญ่ อยู่ ๑๕๗ ซอย บ้านเกอน อำเภอพระโขนง จังหวัดพระนคร นายเฉียบ อัมพุนันท์ เป็นหัวหน้าพรรค นายโกสิต พันธโกศล เป็นเลขาธิการพรรค โดยมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๕๐๐ คน เข้าชื่อร่วมกัน ขณะขอจดทะเบียนตั้งพรรคไม่มีสมาชิกของพรรคเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

นโยบายของพรรค

- เพื่อให้สันติภาพดำรงอยู่และที่สุกเพื่อสันติภาพถาวร
- คัดค้านและต่อสู้ธรรมสงคราม สนับสนุนธรรมสงคราม
- คัดค้านสนธิสัญญาทางทหารไม่ว่าในรูปแบบใด ๆ อันเป็นการทำทลายสงคราม

๒๒. พรรคไทยมุสลิม (หรือไทยอิสลาม)

จดทะเบียนตั้งพรรคเมื่อ ๒๕ มกราคม ๒๕๐๐ สำนักงานแห่งใหญ่ อยู่หมู่ที่ ๕ ตำบลคลองตะเคียน อำเภอเมือง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นายชัย ประโยชน์ คำสุวรรณ เป็นหัวหน้าพรรค นายวัชริน ชินะโชติ เป็นเลขาธิการพรรค ขอจดทะเบียนตั้งพรรค

ความเป็นมาของพรรคการเมืองไทย

โดยมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๕๐๐ คน เข้าชื่อร่วมกัน ขณะขอจดทะเบียนตั้งพรรค ไม่มีสมาชิกของพรรคเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

นโยบายของพรรค

- จะรักษาและเทิดทูนไว้ซึ่งระบอบประชาธิปไตย โดยมีกษัตริย์ภายใต้กฎหมาย
- จะดำเนินวิถีทางการเมืองด้วยความซื่อสัตย์สุจริตต่อประเทศชาติและประชาชนชาวไทย
- ส่งเสริมสัมพันธภาพอันดีในมวลพี่น้องร่วมชาติไทยทุกศาสนา จะให้ชาวไทยมุสลิมทุกคน มีความรักชาติอย่างแรงกล้า และให้เข้าใจตนเองว่าเป็นคนไทย มีสิทธิหน้าที่ และต้องพร้อมเสมอที่จะรับใช้ชาติ เสียสละให้แก่ชาติ

๒๓. พรรคสยามประเทศ (ปราบคอร์รัปชัน)^(๑)

จดทะเบียนตั้งพรรคเมื่อ ๓๑ มกราคม ๒๕๐๐ สำนักงานใหญ่ อยู่เลขที่ ๒๘ ถนนสีพระยา อำเภอบางรัก จังหวัดพระนคร นายอัมพร อำพันธ์พงษ์ เป็นหัวหน้าพรรค นางสุรีย์พร อำพันธ์พงษ์ เป็นเลขาธิการพรรค ขอจดทะเบียนตั้งพรรค โดยมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๕๐๐ คน เข้าชื่อร่วมกัน ขณะขอจดทะเบียนตั้งพรรค ไม่มีสมาชิกของพรรคเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

นโยบายของพรรค

- เพื่อเอกราชและธำรงไว้ซึ่งประชาธิปไตยอันบริสุทธิ์ การพิทักษ์รักษาผลประโยชน์ของประเทศชาติ สาธารณะ และประชาชน รัฐบาลต้องมาจากประชาชนโดยประชาชน และเพื่อประชาชน
- พรรคปราบคอร์รัปชัน เทิดทูนพระมหากษัตริย์อยู่เหนือสิ่งใด
- มีอุดมคติโดยตรงที่จะปราบปรามข้าราชการทุจริต

๒๔. พรรคสหภูมิ^(๒)

จดทะเบียนตั้งพรรคเมื่อ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๐๐ สำนักงานใหญ่ อยู่เลขที่ ๕๘๐ ซอยสุทธสงวน ถนนพระราม ๕ อำเภอคูสิต จังหวัดพระนคร นายสุกิจ นิมมานเหมินทร์

(๑) เดิมชื่อ พรรคปราบคอร์รัปชัน เปลี่ยนชื่อเป็น พรรคสยามประเทศ เมื่อ ๑ ส.ค. ๒๕๐๐

(๒) จกทะเบียนเลิกพรรคเมื่อ ๒๑ ก.ก. ๒๕๐๑

เป็นหัวหน้าพรรค นายสงวน จันทรสาขา เป็นเลขาธิการพรรค ขอจดทะเบียนตั้งพรรค โดยมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๕๐๐ คน เข้าชื่อร่วมกัน จดทะเบียนตั้งพรรคแล้ว มีสมาชิกของพรรคเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๔๐ คน

อุดมคติของพรรค เจตจำนงของปวงชนชาวไทยเป็นสิ่งที่ต้องการและปฏิบัติตาม เสรีภาพ สมภาพ ภราดรภาพ เป็นรากฐานของประชาธิปไตย

๒๕. พรรคขบวนการสหพันธ์รัฐสภาภิรม (ขบวนการคนใจบุญ)^(๑)

จดทะเบียนตั้งพรรคเมื่อ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๐๐ สำนักงานแห่งใหญ่ อยู่ตำบลในเมือง อำเภอเมืองขอนแก่น นายจารุมุกดิ์ เรืองสุวรรณ เป็นหัวหน้าพรรค นายบุญศรภักย์ เป็นเลขาธิการพรรค ขอจดทะเบียนตั้งพรรค โดยมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๕๐๐ คน เข้าชื่อร่วมกัน ขณะขอจดทะเบียนตั้งพรรค ไม่มีสมาชิกของพรรคเป็นผู้แทนราษฎร

นโยบายของพรรค

- เคารพต่อเจตจำนงของปวงชนชาวไทย และปฏิบัติตามเสรีภาพ สมภาพ ภราดรภาพ อันเป็นรากฐานของประชาธิปไตย
- ดำเนินการยึดมั่นต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย ระบบรัฐสภา อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ท่อต้านลัทธิเผด็จการทุก ๆ ลัทธิ
- จะดำเนินการส่งเสริมให้ประชาชนแต่ละท้องถิ่นได้มีโอกาสจัดการบริหารกิจการของตน

๒๖. พรรคอีสาน

จดทะเบียนตั้งพรรคเมื่อ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๐๐ สำนักงานแห่งใหญ่ อยู่เลขที่ ๘๖ ถนนสเปสทิธ อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี นายสุวรรณ คุณพงษ์ เป็นหัวหน้าพรรค นายวิเชียร โคตะนิน เป็นเลขาธิการพรรค ขอจดทะเบียนตั้งพรรค โดยมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๕๐๐ คน เข้าชื่อร่วมกัน ขณะขอจดทะเบียนตั้งพรรค ไม่มีสมาชิกของพรรคเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(๑) เกิมชื่อ พรรคขบวนการคนใจบุญ เปลี่ยนชื่อเป็น พรรคขบวนการสหพันธ์รัฐสภาภิรม เมื่อ ๒๓ ก.ค. ๒๕๐๑

ความเป็นมาของพรรคการเมืองไทย

นโยบายของพรรค

- พรรคนับมุ่งสร้างคน เพื่อโลก สร้างสังคมเพื่อทุกชีวิต
- แต่ละคนพึงนึกว่าชาติเสมือนชีวิต และประเทศเสมือนร่างกาย
- ทุกส่วนทุกภาคของประเทศต้องได้รับการปรับปรุงบำรุงอย่างเป็นธรรมทั่วถึง เพื่อบูรณภาพและเอกราชของชาติ

๒๗. พรรคชาติสังคมนิยม

จดทะเบียนตั้งพรรคเมื่อ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๐๐ สำนักงานใหญ่ อยู่เลขที่ ๕๘๐ ซอยสุขตวง ถนนพระราม ๕ อำเภอคูสิต จังหวัดพระนคร จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นหัวหน้าพรรค พลโท ประภาส จารุเสถียร เป็นเลขาธิการพรรค ขอจดทะเบียนตั้งพรรคโดยมีสมาชิกของพรรคที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑๐ คน เข้าชื่อร่วมกัน ขณะขอจดทะเบียนตั้งพรรคมีสมาชิกของพรรคเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑๐ คน

นโยบายของพรรค

ชาติ รักษาเอกราชของชาติ และร่วมมือกับนานาประเทศเพื่อผดุงความสงบสุขของโลก รักษาความสงบภายใน ส่งเสริมการสาธารณสุข และการสาธารณูปโภค เพื่อความผาสุกของประชาชน ส่งเสริมและบำรุงการเศรษฐกิจ การศึกษาและวัฒนธรรมของชาติ โดยยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าสิ่งใดทั้งสิ้น

ศาสนา ส่งเสริมและบำรุงการศาสนาซึ่งเป็นที่เคารพนับถือของประชาชน โดยไม่จำกัดลัทธิศาสนาใด และยึดถือพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ

พระมหากษัตริย์ เสด็จขึ้นพระมหากษัตริย์อันเป็นที่เคารพสักการะตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

ประชาธิปไตย ยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตย เคารพต่อสิทธิของประชาชน ตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ส่งเสริมเสรีภาพ สมภาพ และภราดรภาพ อันเป็นรากฐานของประชาธิปไตย

LI RT

สังคม จัดระบบสังคมของประชาชน การเศรษฐกิจ การคลัง การอุตสาหกรรม และการเกษตรให้ดียิ่งขึ้น ยกเว้นการครองชีพของประชาชน และจัดหาอาชีพให้แก่พลเมืองตามความเหมาะสมแก่ท้องถิ่น ส่งเสริมและคุ้มครองกรรมกรให้ดำเนินการอาชีพตามความเหมาะสม ส่งเสริมให้เกษตรกรได้มีทรัพย์สินและที่ดินของตนเอง ส่งเสริมการสหกรณ์ทุกประเภทให้แพร่หลาย

๒๘. พรรคเบ็ญจพรหม

จดทะเบียนตั้งพรรคเมื่อ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๐๐ สำนักงานใหญ่ อยู่เลขที่ ๑๖๕ อาคารพิบูลวัฒนา ถนนพระราม ๖ อำเภอสุโขทัย จังหวัดพระนคร นายหัตถ์ กาวเรือง เป็นหัวหน้าพรรค นายจรูญ บณดาร์ดี เป็นเลขาธิการพรรค ของจดทะเบียนตั้งพรรค โดยมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๕๐๐ คน เข้าชื่อร่วมกัน ขณะขอจดทะเบียนตั้งพรรค ไม่มีสมาชิกของพรรคเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

นโยบายของพรรค

- จะยึดมั่นต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยระบบรัฐสภาอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
- จะรักษาและส่งเสริมสัมพันธไมตรีกับนานาประเทศ โดยมูลนิธิแห่งความเสมอภาคและสิทธิอันเท่าเทียมกันในทางปฏิบัติจะยึดมั่นในกฎบัตรสหประชาชาติ
- จะส่งเสริมงานด้านเกษตร อุตสาหกรรม และพาณิชย์กรรม โดยเปิดโอกาสให้มีการลงทุนพัฒนาจากในประเทศและนอกประเทศตามความจำเป็นและเหมาะสม ทั้งจะยึดมั่นในวิธีการสหกรณ์เป็นหลักในการดำเนินงานส่งเสริมอาชีพของราษฎรอย่างกว้างขวาง

๒๙. พรรคประชาราช

จดทะเบียนตั้งพรรคเมื่อ ๕ กรกฎาคม ๒๕๐๑ สำนักงานใหญ่ อยู่เลขที่ ๑๐๑๙/๕๒ ซอยมิตรอนันต์ อำเภอสุโขทัย จังหวัดพระนคร พลตรีเฉลิม พงษ์สวัสดิ์ เป็นหัวหน้าพรรค นายจรูญ กมลเพ็ชร เป็นเลขาธิการพรรค ของจดทะเบียนตั้งพรรค โดยมีสมาชิกของพรรคที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑๐ คน เข้าชื่อร่วมกัน ขณะขอจดทะเบียนตั้งพรรค มีสมาชิกของพรรคเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑๐ คน

นโยบายของพรรค

— ถือว่าพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ ทั้งจะต้องทำนุบำรุงให้เจริญถาวรสืบไป และไม่มีกีดกันศาสนาอื่น

— ถือว่าการศึกษามีความสำคัญเป็นอันดับหนึ่งของชาติ จะพยายามทุกวิถีการที่จะให้เยาวชนของชาติได้รับการศึกษามากที่สุด

— จะเข้ารับเป็นรัฐบาลก็แต่เฉพาะโดยวิถีทางรัฐธรรมนูญเท่านั้น ทั้งนี้เพื่อให้รัฐบาลเป็นของราษฎร โดยราษฎร เพื่อราษฎร อย่างแท้จริง

๓๐. พรรคสหพันธ์ประชาธิปไตย

จดทะเบียนตั้งพรรคเมื่อ ๑๕ กันยายน ๒๕๐๑ สำนักงานใหญ่ อยู่เลขที่ ๒๕ ถนนธานี อำเภอพระนคร จังหวัดพระนคร นายโชติ คุ้มพันธ์ เป็นหัวหน้าพรรค นายโอภาส สาครวาสี เป็นเลขาธิการพรรค ขอจดทะเบียนตั้งพรรค โดยมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๕๐๐ คน เข้าชื่อร่วมกัน ขณะขอจดทะเบียนตั้งพรรค ไม่มีสมาชิกของพรรคเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

นโยบายของพรรค

— ยึดหลักการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันสมบูรณ์ โดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

— ยึดหลักการทำนุบำรุงและส่งเสริมทุกศาสนา

— ยึดหลักให้ประชาชนมีการศึกษาเท่าเทียมอารยประเทศ

— ยึดหลักสัมพันธไมตรีกับนานาชาติ โดยถือความปอดกภัยและความไพบูรณ์

ของชาติเป็นสำคัญ

— ยึดหลักการสหกรณ์เป็นหลัก และเคารพในกรรมสิทธิ์ของเอกชน

สถิติเกี่ยวกับการส่งสมาชิกของพรรคการเมืองต่าง ๆ เข้าสมัครรับเลือกตั้ง
เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และจำนวนที่นั่งในสภา ฯ (๑)

(๑) การเลือกตั้งทั่วไป ครั้งที่ ๙ (พระราชบัญญัติพรรคการเมืองประกาศใช้แล้ว)
เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๐

ลำดับ	สังกัดพรรค	จำนวนคน		หมายเหตุ
		ส่งเข้าสมัคร	ได้รับเลือกตั้ง	
๑	เสรีมนังคศิลา	๒๒๙	๘๖	รวมที่นั่งในสภา ฯ ๑๖๐
๒	ประชาธิปัตย์	๑๔๒	๓๐	
๓	เสรีประชาธิปไตย	๓๘	๑๑	
๔	เศรษฐกร	๔๑	๙	
๕	ธรรมาธิปัตย์	๙๓	๙	
๖	ชาตินิยม	๒๗	๓	
๗	ขบวนการไฮค์ปาร์ก	๖	๒	
๘	อิสระ	๒๑	๒	
๙	ไม่สังกัดพรรคใด	๒๙๙	๘	
๑๐	กรรมกร	๑๐	—	
๑๑	ชาวนา	๑๐	—	
๑๒	สังคมนิยมประชาธิปไตย	๒	—	
๑๓	สังคมนิยม	๑	—	
๑๔	ชาติประชาธิปไตย	๔๐	—	
๑๕	หนุ่มไทย	๑	—	
๑๖	สหพันธ์เกษตรกร	๓	—	
๑๗	ราษฎร	๒	—	
๑๘	ประชาชน	๑	—	

(๑) แผนกทะเบียนและสถิติ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เก็บรวบรวมสถิติจาก หนังสือรายงานการ
เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เล่ม ๑-๒ (พ.ศ. ๒๕๐๐-๐๒) ของกระทรวงมหาดไทย

LIERT

Legislative Institutional Repository of Thailand

๒) การเลือกตั้งทั่วไป ครั้งที่ ๑๐ เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๐๐

ลำดับ	สังกัดพรรค	จำนวนคน		หมายเหตุ
		ส่งเข้าสมัคร	ได้รับเลือกตั้ง	
๑	สหภูมิ	๑๓๘	๔๔	รวมที่นั่งในสภาฯ ๑๖๐
๒	ประชาธิปัตย์	๑๓๓	๓๙	
๓	เกษตรกร	๕๕	๖	
๔	เสรีประชาธิปไตย	๒๒	๖	
๕	เสรีมนังคศิลา	๑๔	๖	
๖	ชาตินิยม	๓	๑	
๗	ขบวนการไฮด์ปาร์ค	๒	๑	
๘	อิสระ	๓	๑	
๙	ไม่สังกัดพรรคใด	๔๑๓	๕๕	
๑๐	ชาวนา	๖	—	
๑๑	สังคมนิยม	๑	—	
๑๒	สังเคราะห์อาชีพและการกุศล	๑	—	
๑๓	ธรรมาธิปัตย์	๓	—	
๑๔	สังคมนิยม	๖	—	
๑๕	สหพันธ์เกษตรกร	๓	—	
๑๖	ราษฎร	๒	—	
๑๗	ประชาชน	๑	—	
๑๘	ศรีอารยเมตไตรย	๑	—	
๑๙	ขบวนการคนใจบุญ (สหพันธ์รัฐสภาคนนิยม)	๑	—	
๒๐	อิสาน	๑	—	

รวมผู้สมัครเข้ารับเลือกตั้ง
๕๕
ทั้งสิ้น ๘๑๓ คน

LI RT

๓) การเลือกตั้งเพิ่มเติม เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๐๑ (พระนคร—ธนบุรี—
กาฬสินธุ์—ร้อยเอ็ด และอุบลราชธานี)

ลำดับ	สังกัดพรรค	จำนวนคน		หมายเหตุ
		ส่งเข้า สมัคร	ได้รับ เลือกตั้ง	
๑	ประชาธิปัตย์	๒๓	๑๓	รวมที่นั่งเพิ่มในสภา ฯ ๒๖ ที่นั่งเดิม รวมที่นั่ง ส.ส. ประเภทที่ ๑ ในสภา ฯ ที่นั่งในสภา ฯ ไม่สังกัดพรรคใด (๕๕+๕) " สังกัดพรรคสหภูมิ " " ชาตินิยม " " ประชาธิปัตย์ (๓๕+๑๓) " " เศรษฐกร " " เสรีประชาธิปไตย " " เสริมนักศึกษา " " ชาตินิยม " " ขบวนการไร้อุปการ " " อิสระ รวมที่นั่ง ส.ส. ประเภทที่ ๑ ในสภา ฯ
๒	ชาติสังคม	๒๖	๕	
๓	ไม่สังกัดพรรคใด	๗๕	๕	
			๑๖๐	
			๑๕๖	
			๖๓	
			๕๕	
			๕	
			๕๒	
			๖	
			๖	
			๑	
			๑	
			๑	
			๑๕๖	
๔	เสริมนักศึกษา	๑	—	
๕	เสรีประชาธิปไตย	๓	—	
๖	เศรษฐกร	๕	—	
๗	อิสระ	๑	—	
๘	ศรีอารยเมคไตรย	๑	—	
๙	สหภูมิ	๓	—	
๑๐	อีสาน	๓	—	

รวมผู้สมัครเข้ารับเลือกตั้งเพิ่มทั้งสิ้น ๑๕๓ คน

LIART

ต่อมา เมื่อคณะปฏิวัติได้ทำการยึดอำนาจการปกครองประเทศในวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๐๑ แล้ว ก็ได้มีประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๘ ความว่า

“ด้วยคณะปฏิวัติเห็นว่า สถานการณ์ของประเทศไทยเวลานี้ ไม่สมควรจะให้ มี พรรคการเมือง ฉะนั้นจึงให้ยกเลิกพระราชบัญญัติพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๔๘๘ บรรดา พรรคการเมืองที่ได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้วให้เป็นอันสิ้นสุดลง และจะจัด ตั้งขึ้นใหม่มิได้ ทั้งนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๐๑”

พระราชบัญญัติพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๔๘๘ และพรรคการเมืองต่าง ๆ ที่ได้ จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ จึงเป็นอันสิ้นสุดตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๘

พระราชบัญญัติพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๑๑

ต่อมาเมื่อได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ในวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๑๑ แล้ว โดยที่รัฐธรรมนูญฉบับนี้ ได้บัญญัติเกี่ยวกับเรื่องพรรคการเมืองไว้ว่า

“บุคคลย่อมมีเสรีภาพบริบูรณ์ในการรวมกันเป็นพรรคการเมืองเพื่อดำเนินกิจการ ทางการเมืองโดยวิถีทางประชาธิปไตย และไม่ขัดต่อระบอบการปกครองตามรัฐธรรมนูญ”

“การจัดตั้งและการดำเนินกิจการของพรรคการเมือง ย่อมเป็นไปตามบทบัญญัติ แห่งกฎหมายว่าด้วยพรรคการเมือง” ฉะนั้น ต่อมาเมื่อได้เปิดประชุมวุฒิสภา ทำหน้าที่ รัฐสภา ขึ้นแล้ว คณะรัฐมนตรี อันมี ฯพณฯ จอมพล ถนอม กิตติขจร เป็นนายกรัฐมนตรี และ ฯพณฯ พลเอก ประภาส จารุเสถียร เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวง มหาดไทย จึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติพรรคการเมือง ต่อวุฒิสภา เมื่อวันที่ ๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๑ พลเอก ประภาส จารุเสถียร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้แถลง เหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ มีใจความสำคัญว่า โดยที่กฎหมายว่าด้วยพรรค การเมืองได้ถูกยกเลิกไป โดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๘ และในปัจจุบันนี้รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยให้เสรีภาพบริบูรณ์ ในการรวมกันเป็นพรรคการเมือง โดยให้การ จัดตั้งและดำเนินกิจการของ พรรคการเมืองเป็นไป ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วย พรรค การเมือง จึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ขึ้นมา

ร่างพระราชบัญญัติพรกการเมืองนี้ เมื่อได้มีการอภิปรายกันแล้วในที่สุด
ที่ประชุมได้ลงมติรับหลักการและส่งให้คณะกรรมการวิสามัญจำนวน ๕ คนไปพิจารณา
ทั้งมีรายชื่อต่อไปนี้

๑. พลเอก ประภาส จารุเสถียร
๒. นายทวี แรงขำ
๓. พลโท แสง เสนาณรงค์
๔. นายอรรถ วิสูตรโยธาภิบาล
๕. พลโท สุข เปรมนาวิน
๖. นายประสิทธิ์ จุลละเกศ
๗. พันเอก สมอง ถมั่งรักษ์สัตว์
๘. พลตำรวจโท พิชัย กุลละวณิชย์
๙. นายกมล วรรณประภา

เมื่อคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว ได้นำขึ้นเสนอต่อวุฒิสภา เมื่อ
วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๑๑ วุฒิสภาได้ลงมติให้ประกาศใช้เป็นกฎหมายได้ ดังปรากฏต่อไปนี้

พระราชบัญญัติพรกการเมือง

พ.ศ. ๒๕๑๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๑

เป็นปีที่ ๒๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการ
โปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยพรกการเมือง

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและ
ยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติพรกการเมือง
พ.ศ. ๒๕๑๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราช-
กิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๘

บรรดาบทกฎหมาย กฎและข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัติ
นี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

LI RT

Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“นายทะเบียน” หมายความว่า นายทะเบียนพรรคการเมือง

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นนายทะเบียนพรรคการเมืองมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

การจัดตั้งและการจดทะเบียนพรรคการเมือง

มาตรา ๗ ผู้ซึ่งมีสัญชาติไทย ไม่เป็นผู้แสดงการฝ่าฝืนในระบอบการปกครองอื่น ซึ่งเป็นปฏิปักษ์ต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ไม่เป็นภิกษุ สามเณร นักพรตหรือนักบวช มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ตั้งแต่สิบห้าคนขึ้นไป และมีความประสงค์ที่จะดำเนินกิจการ ในทางการเมือง อาจรวมกันเป็นคณะผู้เริ่มจัดตั้งพรรคการเมือง ซึ่งมีนโยบายไม่ขัดต่อกฎหมายหรือความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนได้ เพื่อออกหนังสือเชิญชวนผู้อื่นซึ่งมีคุณสมบัติหรือไม่มีลักษณะต้องห้ามดังกล่าวเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองของตน เมื่อมีจำนวนผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกรวมกับจำนวนผู้เริ่มจัดตั้งพรรคการเมืองแล้วไม่น้อยกว่าห้าร้อยคน ย่อมตั้งพรรคการเมืองได้ โดยจดทะเบียนพรรคการเมืองต่อนายทะเบียนที่กระทรวงมหาดไทย

มาตรา ๘ ในการจัดตั้งพรรคการเมือง ให้คณะผู้เริ่มจัดตั้งพรรคการเมืองทำหนังสือแจ้งต่อนายทะเบียนตามแบบที่นายทะเบียนกำหนด พร้อมกับสำเนาหนังสือเชิญชวนสามฉบับ

หนังสือเชิญชวนนั้นอย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อพรรคการเมือง
- (๒) ภาพเครื่องหมายพรรคการเมือง ถ้ามี

LI RT

(๓) แนวนโยบายพรรคการเมือง

(๔) ชื่อ อาชีพ ที่อยู่และลายมือชื่อของผู้ซึ่งเป็นคณะผู้ริเริ่มจัดตั้งพรรคการเมือง

เมื่อนายทะเบียนได้รับการแจ้งตามวรรคหนึ่งและเห็นว่าหนังสือเชิญชวนนั้นมีรายการครบถ้วนและไม่ขัดต่อกฎหมายหรือความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนและผู้ลงลายมือชื่อมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗ ก็ให้นายทะเบียนออกหนังสือรับรองการแจ้งให้แก่คณะผู้ริเริ่มจัดตั้งพรรคการเมืองภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับการแจ้ง เมื่อได้รับหนังสือรับรองการแจ้งแล้ว ให้มีสิทธิโฆษณาหนังสือเชิญชวนผู้เข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมือง และดำเนินการก่อตั้งพรรคการเมืองได้ หนังสือรับรองการแจ้งนั้นให้ใช้ได้หนึ่งปีนับแต่วันออก

ถ้านายทะเบียนเห็นว่าหนังสือเชิญชวนขัดต่อกฎหมายหรือความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือผู้ลงลายมือชื่อผู้ใดขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗ ก็ให้นายทะเบียนสั่งไม่รับแจ้ง และแจ้งเป็นหนังสือพร้อมทั้งเหตุผลที่สั่งไม่รับแจ้งไปยังคณะผู้ริเริ่มจัดตั้งพรรคการเมืองภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับการแจ้ง

ถ้านายทะเบียนเห็นว่าหนังสือเชิญชวนมีรายการไม่ครบถ้วนตามวรรคสองหรือข้อความไม่ชัดเจนหรือบกพร่องซึ่งอาจแก้ไขได้ ก็ให้ออกหนังสือแจ้งให้คณะผู้ริเริ่มจัดตั้งพรรคการเมืองแก้ไขภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับการแจ้ง เมื่อคณะผู้ริเริ่มจัดตั้งพรรคการเมืองได้แก้ไขภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งจากนายทะเบียนเป็นการถูกต้องแล้ว ก็ให้นายทะเบียนออกหนังสือรับรองการแจ้งและแจ้งเป็นหนังสือไปยังคณะผู้ริเริ่มจัดตั้งพรรคการเมืองภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้แก้ไข ถ้าไม่แก้ไข หรือแก้ไขแล้วยังไม่ถูกต้องภายในระยะเวลาดังกล่าว ก็ให้สั่งไม่รับแจ้งทันที และแจ้งเป็นหนังสือพร้อมทั้งเหตุผลไปยังคณะผู้ริเริ่มจัดตั้งพรรคการเมืองภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่สั่งไม่รับแจ้ง

มาตรา ๘ ในกรณีที่นายทะเบียนไม่รับรองการแจ้งตามมาตรา ๘ คณะผู้ริเริ่มจัดตั้งพรรคการเมืองมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลฎีกาวินิจฉัยชี้ขาดว่า การไม่ยอมรับการแจ้งเป็นไปโดยมิชอบและขอให้สั่งให้รับรองการแจ้งด้วย

คำร้องขอตามวรรคหนึ่งให้ยื่นต่อศาลแพ่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ
ไม่รับรองการแจ้งจากนายทะเบียน เมื่อศาลแพ่งได้รับคำร้องขอตั้งกล่าวให้ดำเนินการ
พิจารณาโดยมิชักช้า และให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดย
อนุโลม แล้วให้รีบส่งสำนวนและความเห็นไปยังศาลฎีกาเพื่อวินิจฉัยชี้ขาด

การดำเนินคดีตามมาตรา นี้ ให้ได้รับการยกเว้นการเสียค่าธรรมเนียม

มาตรา ๑๐ ในการขอจดทะเบียนพรรคการเมือง ให้คณะผู้เริ่มจัดตั้งพรรคการเมือง
ตามมาตรา ๘ ลงลายมือชื่อยื่นคำขอต่อนายทะเบียนตามแบบที่นายทะเบียนกำหนด
ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ ได้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือวันที่ศาลฎีกาวินิจฉัยชี้ขาด ให้นาย
ทะเบียนรับรองการแจ้ง แล้วแต่กรณี พร้อมกับสำเนาข้อบังคับ นโยบายและวิธีดำเนินการ
ของพรรคการเมืองอย่างละสามฉบับ

แบบคำขอจดทะเบียนพรรคการเมืองนั้นอย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อพรรคการเมือง
- (๒) ภาพเครื่องหมายพรรคการเมือง ถ้ามี
- (๓) ที่ตั้งสำนักงานแห่งใหญ่ของพรรคการเมือง
- (๔) ชื่อ อาชีพ ที่อยู่และลายมือชื่อของหัวหน้าพรรคการเมือง รองหัวหน้าพรรค
การเมืองถ้ามี เลขานุการพรรคการเมือง รองเลขานุการพรรคการเมืองถ้ามี และกรรมการ
อำนวยการอื่นของพรรคการเมือง ซึ่งในวาระเริ่มแรกนี้ตั้งขึ้นโดยคณะผู้เริ่มจัดตั้งพรรคการเมือง

(๕) ชื่อ อาชีพ ที่อยู่และลายมือชื่อของสมาชิกพรรคการเมืองจำนวนห้าร้อยคน
มาตรา ๑๑ ข้อบังคับของพรรคการเมืองนั้นอย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อพรรคการเมือง
- (๒) ภาพเครื่องหมายพรรคการเมือง ถ้ามี
- (๓) ที่ตั้งสำนักงานแห่งใหญ่ของพรรคการเมือง
- (๔) การจัดหน่วยงานและการบริหารงานของพรรคการเมือง
- (๕) การจัดตั้งสาขาพรรคการเมือง ถ้ามี

- (๖) การรับสมาชิก และการส่งให้สมาชิกออก
- (๗) การเลือกตั้ง การออกตามวาระของหัวหน้าพรรคการเมือง รองหัวหน้าพรรคการเมือง เลขานุการพรรคการเมือง รองเลขานุการพรรคการเมือง และกรรมการอำนวยการอื่น และการกำหนดอำนาจหน้าที่ให้คณะกรรมการอำนวยการและกรรมการอำนวยการแต่ละคนปฏิบัติ ตลอดจนการกำหนดการประชุม
- (๘) การประชุมใหญ่ของพรรคการเมือง
- (๙) การเลือกตั้งผู้แทนสาขาพรรคการเมืองและการลงคะแนนเสียงของผู้แทนสาขาพรรคการเมือง ถ้ามี

มาตรา ๑๒ เมื่อนายทะเบียนได้รับคำขอตระเบียนพรรคการเมืองแล้ว เห็นว่าคำขอตระเบียนพรรคการเมืองถูกต้องตามมาตรา ๑๐ ข้อบังคับมีรายการครบถ้วนตามมาตรา ๑๑ และผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกตามบัญชีรายชื่อนั้นมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามและจำนวนถูกต้องตามมาตรา ๗ ทั้งข้อความในเอกสารดังกล่าวนี้ ไม่ฝ่าฝืนบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือบทกฎหมายอื่น และไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ให้นายทะเบียนจดทะเบียนพรรคการเมือง และแจ้งเป็นหนังสือให้หัวหน้าพรรคการเมืองทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความขอตระเบียนพรรคการเมือง

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่นายทะเบียนไม่ยอมจดทะเบียนพรรคการเมือง ให้นายทะเบียนแจ้งเป็นหนังสือให้คณะผู้เริ่มจัดตั้งพรรคการเมืองทราบโดยเร็ว แต่ต้องไม่ช้ากว่าหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความขอตระเบียน คณะผู้เริ่มจัดตั้งพรรคการเมืองมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลฎีกาวินิจฉัยชี้ขาดว่า การไม่ยอมรับจดทะเบียนพรรคการเมืองเป็นไปโดยมิชอบและขอให้สั่งให้รับจดทะเบียน

คำร้องขอตามวรรคหนึ่งให้ยื่นต่อศาลแพ่งภายในกำหนดหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งการไม่รับจดทะเบียน และให้นำมาตรา ๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๔ ให้พรรคการเมืองที่ได้จดทะเบียนแล้วเป็นนิติบุคคล

การจดทะเบียนพรรคการเมืองนั้น ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาโดยระบุชื่อพรรคการเมือง ภาพเครื่องหมายพรรคการเมือง ถ้ามี ที่ตั้งสำนักงานแห่งใหญ่ของพรรคการเมือง นโยบายของพรรคการเมือง และชื่อของหัวหน้าพรรคการเมือง รองหัวหน้าพรรคการเมืองถ้ามี เลขานุการพรรคการเมือง รองเลขานุการพรรคการเมืองถ้ามี และกรรมการอำนวยการอื่นของพรรคการเมือง

มาตรา ๑๕ สมาชิกภาพของสมาชิกพรรคการเมืองสิ้นสุดลงเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ย้ายไปสังกัดพรรคการเมืองอื่น
- (๔) พรรคการเมืองสั่งให้ออก
- (๕) พรรคการเมืองเลิกตามมาตรา ๒๔

มาตรา ๑๖ พรรคการเมืองใดประสงค์จะตั้งสาขาพรรคการเมือง ให้หัวหน้าพรรคการเมืองแจ้งต่อนายทะเบียนตามแบบที่นายทะเบียนกำหนด โดยแสดงที่ตั้งสาขาพรรคการเมือง รายชื่อ อาชีพ ที่อยู่ของสมาชิกผู้ดำเนินการสาขาพรรคการเมืองนั้น

ถ้าตั้งสาขาพรรคการเมืองโดยไม่มาแจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้หัวหน้าพรรคการเมืองมาแจ้งภายในระยะเวลาที่กำหนดให้

เมื่อนายทะเบียน ได้รับแจ้งแล้ว ให้บันทึกการตั้งสาขา พรรคการเมืองนั้น ลงในทะเบียนการตั้งพรรคการเมือง และให้ออกหนังสือรับรองการแจ้งนั้นด้วย

เมื่อได้รับหนังสือรับรองการแจ้งแล้ว ให้สาขาพรรคการเมืองดำเนินการได้

มาตรา ๑๗ สาขาพรรคการเมือง มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายของพรรคการเมืองตามที่ได้รับมอบหมาย

มาตรา ๑๘ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงในรายการให้ผิด ไปจากที่ได้ระบุไว้ในรายการของคำขอจดทะเบียนพรรคการเมืองตามมาตรา ๑๐ หรือข้อบังคับตามมาตรา ๑๑ หรือในรายการที่แจ้งไว้ในแบบตามมาตรา ๑๖ ให้หัวหน้าพรรคการเมืองแจ้งการเปลี่ยนแปลงนั้น

เป็นหนังสือต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้มีการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้พิจารณาแก้ไขรายการดังกล่าว

การเปลี่ยนแปลงรายการตามวรรคหนึ่งจะสมบูรณ์ต่อเมื่อได้รับแจ้งการยอมรับการเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นหนังสือจากนายทะเบียน และให้นำมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาใช้บังคับแก่การยอมรับหรือไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงของนายทะเบียนด้วย

ถ้าหัวหน้าพรรคการเมืองไม่แจ้งการเปลี่ยนแปลงตามวรรคหนึ่งภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้หัวหน้าพรรคการเมืองแจ้งการเปลี่ยนแปลงนั้นภายในระยะเวลาที่กำหนดให้

การแก้ไขรายการที่เกี่ยวกับที่ได้ประกาศไว้ตามมาตรา ๑๔ วรรคสอง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๒

การดำเนินกิจการของพรรคการเมือง

มาตรา ๑๙ ให้พรรคการเมืองมีคณะกรรมการอำนวยการคณะหนึ่ง ประกอบด้วยหัวหน้าพรรคการเมือง รองหัวหน้าพรรคการเมืองถ้ามี เลขานุการพรรคการเมือง รองเลขานุการพรรคการเมืองถ้ามี และกรรมการอื่นไม่น้อยกว่าเจ็ดคน ซึ่งเลือกตั้งขึ้นจากบรรดาสมาชิกโดยที่ประชุมใหญ่ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับ มีหน้าที่ดำเนินกิจการให้เป็นไปตามนโยบายพรรคการเมือง

ให้คณะกรรมการอำนวยการเป็นผู้แทนของพรรคการเมืองในกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอก เพื่อการนี้คณะกรรมการอำนวยการจะมอบหมายให้กรรมการอำนวยการคนหนึ่งหรือหลายคนทำการแทนก็ได้

มาตรา ๒๐ เมื่อปรากฏว่าคณะกรรมการอำนวยการหรือกรรมการอำนวยการจัดให้พรรคการเมือง กระทำการใด ๆ ผ่าฝืนนโยบายหรือข้อบังคับของพรรคการเมืองอันอาจเป็นปฏิปักษ์ต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขตามรัฐ-

ธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือเป็นภัยต่อเศรษฐกิจแห่งชาติ ความมั่นคงของ ประเทศ หรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ให้นายทะเบียนมี อำนาจสั่งเป็นหนังสือให้คณะกรรมการอำนาจการหรือกรรมการ อำนาจการนั้นระงับหรือจัด การแก้ไขการกระทำนั้นภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนกำหนด

ถ้ากรรมการอำนาจการทั้งคณะหรือบางคนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าวในวรรค หนึ่ง นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้กรรมการอำนาจการทั้งคณะหรือเป็นรายบุคคลออกจาก ตำแหน่งได้ ในกรณีเช่นนี้ กรรมการอำนาจการนั้นไม่มีสิทธิเป็นกรรมการอำนาจการอีก เว้นแต่จะพ้นกำหนดสามปีนับแต่วันที่ดูนายทะเบียนสั่งให้ออกจากตำแหน่ง

มาตรา ๒๑ ห้ามมิให้ผู้ใดให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่พรรคการเมือง เพื่อเป็นการตอบแทนในการที่จะจงใจให้พรรคการเมืองกระทำการหรือไม่กระทำการ อย่างใดอย่างหนึ่ง อันมิชอบด้วยกิจการของพรรคการเมืองซึ่งอาจเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ บุคคลหรือคณะบุคคลใด หรืออาจเสียหายแก่ทางราชการ

มาตรา ๒๒ ห้ามมิให้พรรคการเมืองใดรับเงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด จากผู้ใดผู้หนึ่ง เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง อันมิชอบด้วยกิจการ ของพรรคการเมืองซึ่งอาจเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลหรือคณะบุคคลใดหรืออาจเสียหาย แก่ทางราชการ

มาตรา ๒๓ ห้ามมิให้พรรคการเมืองใดรับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจาก

(๑) บุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทย

(๒) นิติบุคคลตามกฎหมายต่างประเทศที่มาประกอบธุรกิจหรือจดทะเบียนสาขา อยู่ในประเทศไทย

(๓) นิติบุคคลที่จดทะเบียนในประเทศไทยซึ่งมี บุคคลต่างด้าวมีทุน หรือจำนวน ผู้ถือหุ้นเกินกว่าร้อยละยี่สิบห้า แต่ถ้านิติบุคคลนั้นมีทุนหรือจำนวนผู้ถือหุ้นเกินกว่าร้อยละ

LI RT

ยี่สิบห้าแต่ไม่เกินร้อยละยี่สิบเก้า ก็ต้องได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนก่อนเป็นคราว ๆ ไป

(๔) นิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ดำเนินการเพื่อประโยชน์ของบุคคลต่างตัว หรือมีผู้จัดการหรือกรรมการเป็นบุคคลต่างตัว

มาตรา ๒๔ ห้ามมิให้พรรคการเมืองใรับบุคคลต่างตัวเข้าเป็นสมาชิกหรือดำรงตำแหน่งใด ๆ ในพรรคการเมือง หรือยอมให้กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อประโยชน์ของพรรคการเมือง

มาตรา ๒๕ ห้ามมิให้บุคคลต่างตัวเข้าเป็นสมาชิกหรือดำรงตำแหน่งใด ๆ ในพรรคการเมือง หรือกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมในการดำเนินการของพรรคการเมือง

มาตรา ๒๖ ห้ามมิให้ผู้ใดเป็นสมาชิกพรรคการเมืองในขณะเดียวกันเกินกว่าหนึ่งพรรค

การลาออกจากสมาชิกพรรคการเมือง ให้ถือว่าเป็นอันสมบูรณ์เมื่อได้ยื่นใบลาออกต่อหัวหน้าพรรคการเมือง หรือเลขาธิการพรรคการเมืองแล้ว

มาตรา ๒๗ ห้ามมิให้ผู้ใดใช้ชื่อหรือด้อยคำในประการที่น่าจะทำให้ประชาชนเข้าใจว่าเป็นพรรคการเมือง หรือใช้ชื่อที่มีอักษรไทยประกอบว่า “พรรคการเมือง” หรืออักษรต่างประเทศซึ่งแปลหรืออ่านว่า “พรรคการเมือง” ในดวงตรา บ้ายชื่อ จดหมาย ใบแจ้งความ หรือ เอกสารอย่างอื่น โดยมีได้เป็นพรรคการเมือง เว้นแต่เป็นการใช้ในการขอจัดตั้งหรือจดทะเบียนพรรคการเมือง

มาตรา ๒๘ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้กรรมการอำนวยการ ผู้ดำเนินการ ผู้ปฏิบัติงาน หรือสมาชิกของพรรคการเมืองหรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องในกิจการของพรรคการเมืองมาชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการของพรรคการเมือง หรือให้ส่งเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงาน หรือรายงานการประชุมของพรรคการเมือง เพื่อการสอบสวนเท่าที่จำเป็นได้ตามที่เห็นสมควร

หมวด ๓

การเลิกพรรคการเมือง

มาตรา ๒๙ พรรคการเมืองย่อมเลิกเมื่อ

- (๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับของพรรคการเมือง
- (๒) มีจำนวนสมาชิกลดลงต่ำกว่าห้าร้อยคน
- (๓) มีคำสั่งศาลสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนพรรคการเมือง
- (๔) ไม่มีสมาชิกของพรรคการเมืองได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนในการเลือกตั้งทั่วไปสองครั้งติดต่อกัน

มาตรา ๓๐ เมื่อพรรคการเมืองกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้อาจถูกศาลสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนพรรคการเมืองได้

- (๑) กระทำการอันอาจเป็น ภัยคุกคามต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
- (๒) กระทำการอันอาจเป็นภัยต่อเศรษฐกิจแห่งชาติหรือความมั่นคงของประเทศ
- (๓) กระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ หรือมาตรา ๒๔

มาตรา ๓๑ เมื่อนายทะเบียนเห็นว่าพรรคการเมืองใดกระทำการตามมาตรา ๓๐ ให้แจ้งต่อกรมอัยการพร้อมด้วยหลักฐาน ถ้าอธิบดีกรมอัยการเห็นสมควรจะเพิกถอนการจดทะเบียนพรรคการเมือง ก็ให้ยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาเพื่อวินิจฉัย ถ้าศาลฎีกาเห็นว่าพรรคการเมืองกระทำการดังกล่าวและสมควรเพิกถอนการจดทะเบียนพรรคการเมือง ให้ศาลฎีกาสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนพรรคการเมืองนั้น และให้สั่งให้นายทะเบียนประกาศการเพิกถอนการจดทะเบียนพรรคการเมืองในราชกิจจานุเบกษา และให้นำมาตรา ๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อนายทะเบียนเห็นสมควรระงับการดำเนินกิจการของพรรคการเมือง ซึ่งกระทำการตามมาตรา ๓๐ ให้นายทะเบียนเสนอต่อรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งระงับการกระทำดังกล่าวของพรรคการเมืองไว้เป็นการชั่วคราวก็ได้ และให้ส่งเรื่องให้กรมอัยการดำเนินการตามวรรคหนึ่งโดยมิชักช้า

LI RT

มาตรา ๓๒ ในการปฏิบัติการตามมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง อธิบดีกรมอัยการจะ
ดำเนินการสอบสวนก็ได้ ในกรณีที่มีการสอบสวน ให้อธิบดีกรมอัยการหรือพนักงานอัยการ
ซึ่งได้รับมอบหมายมีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความอาญา

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่พรกการเมืองเล็กตามมาตรา ๒๕ (๑) (๒) หรือ (๔)
ให้ผู้ซึ่งเป็นหัวหน้าพรกการเมืองอยู่ในวันที่เลิก แจ้งต่อนายทะเบียนภายในเจ็ดวันนับแต่
วันที่พรกการเมืองเล็ก และให้นายทะเบียนประกาศการเพิกถอนการจดทะเบียนพรกการ
เมืองในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๔ ในกรณีที่พรกการเมืองเล็กตามมาตรา ๒๕ ให้คณะกรรมการตรวจ
เงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชี มีอำนาจดำเนินการชำระบัญชี เมื่อได้หักหนี้สินและค่าใช้จ่าย
ในการชำระบัญชีแล้ว ยังมีทรัพย์สินเหลืออยู่อีก ให้โอนทรัพย์สินไปให้แก่องค์การสาธารณ-
กุศล ตามที่ระบุไว้ในข้อบังคับของพรกการเมือง ถ้าในข้อบังคับไม่ได้ระบุให้ทรัพย์สิน
ที่เหลือนั้นตกเป็นของรัฐ

หมวด ๔

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๓๕ ผู้ใด เพื่อประโยชน์ในการจัดตั้งพรกการเมือง ประกาศหรือ
โฆษณาเชิญชวนผู้ใดเข้าเป็นสมาชิกพรกการเมือง โดยไม่มีหนังสือรับรองการแจ้งหรือ
ประกาศโฆษณาเชิญชวนโดยสิ้นระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหนังสือรับรองการแจ้งตามมาตรา ๘
หรือประกาศโฆษณาเชิญชวนให้ผิดไปจากรายการในหนังสือเชิญชวนซึ่งข้อความในประกาศ
หรือข้อความนั้นอาจขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ต้องระวาง
โทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๖ หัวหน้าพรกการเมืองผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง
หรือมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๓๗ หัวหน้าพรรคการเมืองผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียน ซึ่ง
สั่งตามมาตรา ๑๖ วรรคสอง หรือมาตรา ๑๘ วรรคสาม ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน
สี่พันบาท

มาตรา ๓๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับ
ไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๙ กรรมการอำนวยการผู้ใดของพรรคการเมืองจัดให้พรรคการเมือง
กระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๒๒ หรือมาตรา ๒๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่
เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๐ กรรมการอำนวยการผู้ใดของพรรคการเมืองจัดให้พรรคการเมือง
กระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๒๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท

มาตรา ๔๑ บุคคลต่างค้ำผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน
หกเดือน หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน
หนึ่งพันบาท

มาตรา ๔๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๗ ต้อง ระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท
และปรับอีกไม่เกินวันละห้าสิบบาทจนกว่าจะเลิกใช้

มาตรา ๔๔ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียน ซึ่งสั่งตามมาตรา ๒๘
ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๔๕ ผู้ใดยังขึ้นกระทำการเป็นหัวหน้าพรรคการเมือง รองหัวหน้า
พรรคการเมือง เลขานุการพรรคการเมือง รองเลขานุการพรรคการเมือง กรรมการ
อำนวยการอื่น ผู้ดำเนินการหรือสมาชิกของพรรคการเมืองที่เลิกตามมาตรา ๒๙ ต้อง
ระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๖ ผู้ใดซึ่งเป็นหัวหน้าพรรคการเมืองอยู่ในวันที่พรรคการเมืองเลิก ไม่
ปฏิบัติตามมาตรา ๓๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๔๗ ผู้ใดเป็นสมาชิกของคณะบุคคลซึ่งเข้าลักษณะเป็นพรรคการเมือง โดยมีได้จดทะเบียนพรรคการเมือง หรือผู้ใดดำเนินการของคณะบุคคลดังกล่าว เว้นแต่ในกรณีดำเนินการเพื่อขอจัดตั้งหรือจดทะเบียนพรรคการเมือง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่กฎหมายว่าด้วยพรรคการเมืองได้ถูกยกเลิกไปโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๘ และในปัจจุบันนี้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ให้เสรีภาพบริบูรณ์ในการรวมกันเป็นพรรคการเมือง โดยให้การ จัดตั้งและดำเนินการของพรรคการเมืองเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยพรรคการเมือง จึงได้ตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

อนึ่ง พระราชบัญญัติฉบับนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๘๔ วันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๑๑

ส่วนพรรคการเมืองที่จดทะเบียนตั้งพรรคตามพระราชบัญญัติพรรคการเมืองฉบับนี้ นั้น จะได้เสนอท่านผู้อ่านเป็นลำดับไป.

LI RT

ไม้สัก ไม้ยาง แปรรูป

อบไม้ อัดน้ำยาไม้ และไสไม้

ขนาด คุณภาพมาตรฐาน ราคาถูก

โปรดติดต่อได้ที่ โรงเลื่อยโรงงาน ขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้
 โรงเลื่อยไม้ไทย (ถนนทหาร บางซื่อ พระนคร) จำหน่ายไม้สักแปรรูป

โทร. ๔๗๐๙๔, ๔๓๐๙๕

โรงเลื่อยเกษตร ๑ (บางลำภูกลาง ธนบุรี) จำหน่ายไม้ยางแปรรูป
 รับอบไม้และไสไม้ โทร. ๖๐๓๖๔, ๖๐๙๔๗

โรงเลื่อยเกษตร ๒ (ปากคลองสวนพลู จังหวัดพระนครศรีอยุธยา)
 จำหน่ายไม้ยางแปรรูป

โรงงานอบไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ (บางโพ พระนคร) รับอบไม้ไสไม้
 และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ไม้ โทร. ๔๗๑๓๕

โรงงานอัดน้ำยาไม้ (บางนา พระนคร) รับอบไม้ และอัดน้ำยาไม้
 โทร. ๕๑๓๗๐๐

องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ กระทรวงเกษตร

อาคารถนนราชดำเนินนอก พระนคร โทร. ๔๑๓๔๓๓, ๔๑๓๐๓๗, ๔๑๓๒๔๔

LI RT

งานของ

วุฒิสภา

บันทึกการประชุมวุฒิสภา

ทำเนียบที่รัฐสภา

ครั้งที่ ๑๐

วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๑๑

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๐๘.๔๐ นาฬิกา

พันเอก นายวรการบัญชา ประธานวุฒิสภากล่าวเปิดประชุม และเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติยาสูบ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งคณะกรรมการเศรษฐกิจพิจารณาเสร็จแล้ว

ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ในวาระที่ ๒ เรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง และในวาระที่ ๓ ลงมติให้ประกาศใช้เป็นกฎหมายได้

ครั้นแล้ว ประธานวุฒิสภาเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเรื่องแบบสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทน พ.ศ. ๒๕๑๑ (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)

พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนคราธิปกพงศ์ประพันธ์ รองนายกรัฐมนตรี ได้ทรงแถลงเหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีความสำคัญว่า โดยที่กฎหมายว่าด้วยเครื่องแบบสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้กำหนดเครื่องแบบของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไว้ยังไม่เหมาะสมที่จะให้สมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนต่าง จึงสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยเครื่องแบบสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสียใหม่

LIART

Legislative Institutional Repository of Thailand

ที่ประชุมได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และส่งให้คณะกรรมการการปกครองพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน

ต่อจากนั้น ประธานวุฒิสภาเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติกเว้นภาษีอากรแก่การนำเข้าของเข้ามาในงานแสดงสินค้านานาชาติแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ พ.ศ. ๒๕๑๑ (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)

นายพจน์ สารสิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ รักษาราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ได้แถลงเหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีใจความสำคัญว่า เนื่องจากรัฐบาลจะจัดให้มีงานแสดงสินค้านานาชาติแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ ขึ้น ในการนี้สมควรยกเว้นภาษีอากรและค่าธรรมเนียมบางประเภท รวมทั้งผ่อนผันพิธีการศุลกากร และการควบคุมบางประการแก่การนำเข้าของเข้ามาในงานดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ได้มีสมาชิกซักถามข้อข้องใจและตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับรายละเอียดในการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้บางประการ ซึ่งนายพจน์ สารสิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ รักษาราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ได้ชี้แจงตอบจนเป็นที่พอใจแล้ว ในที่สุดที่ประชุมได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และส่งให้คณะกรรมการเศรษฐกิจพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน

เลิกประชุมเวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา

ประเสริฐ บัณฑิตกุล
(นายประเสริฐ บัณฑิตกุล)
เลขาธิการรัฐสภา

บันทึกการประชุมวุฒิสภา

ทำเนียบที่รัฐสภา

ครั้งที่ ๑๑

วันจันทร์ที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๑๑

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๕๐ นาฬิกา

พันเอก นายวรการบัญชา ประธานวุฒิสภากล่าวเปิดประชุม และเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๒ ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว

ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ในวาระที่ ๒ เวียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง และในวาระที่ ๓ ลงมติให้ประกาศใช้เป็นกฎหมายได้

ครั้นแล้ว จอมพล ถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรี ได้กล่าวขอบคุณต่อที่ประชุม มีความว่า

ท่านประธานและท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลาย

ในวาระที่รัฐสภา ได้ลงมติให้ประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๒ เป็นกฎหมายในวาระนี้ ในนามของรัฐบาลแห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ข้าพเจ้าใคร่ขอแสดงความขอบคุณอย่างจริงใจต่อท่านประธานและท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลายที่ได้ให้ความสนับสนุน ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ด้วยดีนับแต่วาระแรกจนถึงวาระสุดท้าย เป็นผลให้รัฐบาลสามารถใช้จ่ายเงินเพื่อการบริหารราชการแผ่นดินในปี ๒๕๑๒ ตามแผนงานที่กำหนดไว้ทุกประการ นับว่า ท่านทั้งหลายได้มีส่วนร่วมอย่างสำคัญในการจรรโลงประเทศชาติอันเป็นที่รักยิ่งของเรา ผู้ที่รัฐบาลใคร่ขอบคุณไว้ ณ ที่นี้เป็นพิเศษก็คือ ท่านกรรมการทุกท่าน ซึ่งได้เสียสละเวลาอันมีค่าในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายที่รัฐบาลเสนอมาด้วยความละเอียดถี่ถ้วน แม้การ

LI RT

พิจารณางบประมาณรายจ่ายมีปัญหาหลายประการที่จะต้องเฝ้าระวังด้วยความระมัดระวัง
ท่านกรรมการทุกท่านก็ได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเข้มแข็งและไม่เห็นแก่ความเหนื่อยยากจนเป็น
ผลให้รัฐบาลสามารถเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ให้รัฐสภาพิจารณาลงมติประกาศใช้ได้
ทันเวลา นอกจากนี้ยังปรากฏว่า ในการพิจารณาขั้นรับหลักการแห่งพระราชบัญญัติงบ
ประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๒ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติหลายท่าน ได้
แสดงเจตนาอันดีและความห่วงใยต่อการบริหารราชการแผ่นดิน โดยได้เสนอความคิดเห็น
และข้อสังเกตหลายประการ ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของรัฐบาล อันเป็นประจักษ์
พยานว่าท่านทั้งหลายได้ปฏิบัติภารกิจของท่านอย่างดีที่สุด สมควรที่จะได้รับความขอบคุณ
จากรัฐบาลไว้ในโอกาสนี้ด้วย

ในที่สุดนี้ รัฐบาลขอยืนยันแก่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติไว้ ณ ที่นี้อีกครั้งหนึ่งว่า จะ
จ่ายเงินของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๑๒ ซึ่งได้รับอนุมัติ
จากท่านทั้งหลายด้วยความรอบคอบระมัดระวัง และเกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ทั้งที่จะพยายาม
ดำเนินการทุกวิถีทางให้การบริหารราชการ เป็นไป ตามแผนงานและเป้าหมายที่ได้ แสดง ไว้
แล้ว เพื่อในความรุ่งเรืองและความก้าวหน้ามาสู่ประเทศชาติอันเป็นที่รักยิ่งของเราโดย
รวดเร็วต่อไป

เลิกประชุมเวลา ๑๐.๐๕ นาฬิกา

ประเสริฐ บัณฑิต
(นายประเสริฐ บัณฑิต)
เลขาธิการรัฐสภา

บันทึกการประชุมวุฒิสภา

ทำเนียบที่รัฐสภา

ครั้งที่ ๑๒

วันพฤหัสบดีที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๑๑

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๐๘.๓๕ นาฬิกา

พันเอก นายวรการบัญชา ประธานวุฒิสภากล่าวเปิดประชุม และเสนอให้ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมวุฒิสภาก่อนที่รัฐสภา ครั้งที่ ๖

ที่ประชุมได้รับรองรายงานการประชุมครั้งนี้

ครั้นแล้ว ประธานวุฒิสภาเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติพรก. การเมือง พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว และร่างพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งคณะกรรมการการศึกษา การสาธารณสุขและการสาธารณสุขพิจารณาเสร็จแล้ว ทีละฉบับตามลำดับ

ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับนี้ ในวาระที่ ๒ เรียงตามลำดับ มาตราจนจบร่าง และในวาระที่ ๓ ลงมติให้ประกาศใช้เป็นกฎหมายได้ที่ละฉบับตามลำดับ

ต่อจากนั้น ประธานวุฒิสภาเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเครื่องแบบเจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ๒๕๑๑ (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)

พลเอก ประภาส จารุเสถียร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้แถลง เหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีใจความสำคัญว่า เนื่องจากพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๐ ได้กำหนดให้มีตำแหน่ง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครองและผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบขึ้น และพระราชบัญญัติเครื่องแบบเจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๙ ไม่ได้กำหนดให้ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน

LIART

มีสิทธิแต่งเครื่องแบบไว้ ทั้ง ๆ ที่ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านดังกล่าวมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้ใหญ่บ้านปฏิบัติกิจการต่าง ๆ ฉะนั้น เพื่อความเหมาะสม จึงเห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยเครื่องแบบเจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านมีสิทธิแต่งเครื่องแบบได้ และนอกจากนี้ควรขยายไปถึง เจ้าหน้าที่ ส่วนท้องถิ่นอื่น ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และเจ้าหน้าที่ตำบลและหมู่บ้านตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ เพื่อให้มีสิทธิแต่งเครื่องแบบได้เช่นเดียวกัน

ได้มีสมาชิกซักถามข้อข้องใจ และ ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับ เครื่องแบบ เจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิ่นนี้บางประการ ซึ่ง พลเอก ประภาส จารุเสถียร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้ชี้แจงตอบจนเป็นที่พอใจแล้ว ในที่สุดที่ประชุมได้ลงมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และสั่งให้คณะกรรมการการปกครองพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน

เลิกประชุมเวลา ๑๐.๒๐ นาฬิกา

ประเสริฐ บัณฑิตกุล
(นายประเสริฐ บัณฑิตกุล)
เลขาธิการรัฐสภา

บันทึกการประชุมวุฒิสภา

ทำเนียบที่รัฐสภา

ครั้งที่ ๑๓

วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๑๑

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา

พันเอก นายวรการบัญชา ประธานวุฒิสภากล่าวเปิดประชุม และเสนอให้ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมวุฒิสภากำเนียบที่รัฐสภา ครั้งที่ ๗

ที่ประชุมได้รับรองรายงานการประชุมครั้งนี้

ครั้นแล้ว ประธานวุฒิสภาเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติควบคุมการเช่าเคหะและที่ดิน (ฉบับที่...) พ.ศ. ๒๕๑๑ (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ) (การถ่วง)

นายทวี แรงขำ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยได้แถลงเหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีใจความสำคัญว่า เนื่องจากกำหนดระยะเวลาควบคุมการขึ้นค่าเช่าและการให้เลิกเช่าเคหะและที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเช่าเคหะและที่ดินจะสิ้นสุดลง แต่เคหะและที่ดินที่อยู่อาศัยของประชาชนยังมีปริมาณต่ำกว่าที่ควร เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ไม่มีที่อยู่อาศัยของตนเอง สมควรมีการควบคุมการเช่าเคหะและที่ดิน ให้บุคคลเหล่านี้ได้อยู่อาศัยในเคหะและที่ดินที่ได้เช่าอาศัยอยู่แล้วต่อไปอีก ๑ ปี

ได้มีสมาชิกซักถามข้อข้องใจเกี่ยวกับการขยายเวลาบังคับใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ บางประการ ซึ่งนายทวี แรงขำ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ชี้แจงตอบจนเป็นที่พอใจแล้ว ในที่สุดที่ประชุมได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

เนื่องจากที่ประชุมได้ลงมติให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้โดยกรรมาธิการเต็มสภาเพราะมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องตราพระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้นโดยเร็ว ครั้นแล้ว

LIART

ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ในวาระที่ ๒ เรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง และในวาระที่ ๓ ลงมติให้ประกาศใช้เป็นกฎหมายได้

ต่อจากนั้น ประธานวุฒิสภาเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติยกเว้นภาษีอากรแก่การนำเข้าของเข้ามาในงานแสดงสินค้านานาชาติแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งคณะกรรมการเศรษฐกิจพิจารณาเสร็จแล้ว

ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในวาระที่ ๒ เรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง และในวาระที่ ๓ ลงมติให้ประกาศใช้เป็นกฎหมายได้

ประธานวุฒิสภาเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน พ.ศ. ๒๕๑๑ (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)

นายทวี แรงขำ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยได้แถลงเหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีใจความสำคัญว่า โดยที่ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งบัญญัติให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนขึ้น จึงสมควรตรากฎหมายว่าด้วยการนี้

ได้มีสมาชิกซักถามข้อข้องใจและตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับรายละเอียดของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้บางประการ ซึ่ง จอมพล ถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรี และ นายทวี แรงขำ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ร่วมชี้แจงตอบจนเป็นที่พอใจแล้ว ในที่สุดที่ประชุมได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และส่งให้คณะกรรมการวิสามัญจำนวน ๑๑ คนพิจารณา ทั้งมีรายชื่อต่อไปนี้

๑. นายทวี แรงขำ	๒. นายอรรถ วิสูตรโยธาภิบาล
๓. พลตำรวจโท จำรัส มั่นทุกานนท์	๔. นายมนูญ บริสุทธิ์
๕. นายสมภพ โหตระกิตย์	๖. พลเอก กฤษณ์ สีวะรา
๗. พลโท แสง เสนาณรงค์	๘. พลตำรวจโท พิชัย กุลละวณิชย์
๙. นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์	๑๐. พระยาสุนทรพิพิธ
๑๑. พลโท สุข เปรูนาวิน	

กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน

ประธานวุฒิสภาเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติน้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๑๑ (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)

พลอากาศโท มุณี มหาสันทนะ เวชยันตรังสฤษฏ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ได้แถลงเหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีใจความสำคัญว่า เนื่องจากการทำไร่อ้อยและการผลิตน้ำตาลทรายในปัจจุบันนี้ ยังไม่เป็นไปตามหลักวิชาการ โดยสมบูรณ์ เป็นเหตุให้การปลูกอ้อยและการผลิตน้ำตาลทรายมีราคาต้นทุนสูง จึงสมควรดำเนินการให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่ชาวไร่อ้อย และผู้ประกอบการอุตสาหกรรมน้ำตาลทราย โดยมีการวางแผนและจัดให้มีการผลิตและการค้าอ้อยและน้ำตาลทรายสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดเสถียรภาพในกิจการไร่อ้อยและอุตสาหกรรมน้ำตาลทราย

ได้มีสมาชิกซักถามข้อข้องใจเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้บางประการ ซึ่ง พลอากาศโท มุณี มหาสันทนะ เวชยันตรังสฤษฏ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ได้ชี้แจงตอบจนเป็นที่พอใจแล้ว ในที่สุดที่ประชุมได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และส่งให้คณะกรรมการธิการวิสามัญจำนวน ๕ คนพิจารณา ดังมีรายชื่อต่อไปนี้

๑. นายประพจน์ ฅ นคร	๒. นายเกษ สมบัติศิริ
๓. นายอุดมศักดิ์ ภาสวณิชย์	๔. พลอากาศโท มุณี มหาสันทนะ
เวชยันตรังสฤษฏ์
๕. นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์	๖. นายมนูญ บริสุทธิ์
๗. นายประยูร กาญจนกุล	๘. พลโท วิชัย พงศ์อนันต์
๙. นายสมภพ โทกระกิตย์	

กำหนดการแปรญัตติกภายใน ๗ วัน

ประธานวุฒิสภาเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาญัตติขอความเห็นชอบในการแต่งตั้งเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)

พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ รองนายกรัฐมนตรี ได้ทรงแถลงเหตุผลในการเสนอญัตตินี้ มีใจความสำคัญว่า ด้วยตำแหน่งเลขาธิการคณะ

กรรมการกฤษฎีกาได้วางลงเนื่องจากนายหยุด แสงอุทัย เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเพราะครบเกษียณอายุ สมควรตั้งให้นายสมภพ โทตระภักดิ์ ข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นพิเศษ ตำแหน่งรองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา จึงได้ลงมติให้เสนอนวุฒิสภา ทำหน้าที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบ ตั้งนายสมภพ โทตระภักดิ์ ดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ตามความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกา พุทธศักราช ๒๔๗๖ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๑

ที่ประชุมได้ลงมติให้ความเห็นชอบตามที่คณะรัฐมนตรีเสนอ

ก่อนเลิกประชุม ประธานวุฒิสภาได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า ได้รับหนังสือจาก เลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งว่า ตามที่ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมรัฐสภามาแล้วนับ บัดนี้จะสิ้นกำหนดสมัยประชุมนี้ในวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๑๑ นี้แล้ว โดยที่ทรงพระราชดำริ ว่า ยังมีกิจการที่รัฐสภาจะต้องประชุมปรึกษากันอยู่อีก จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ ตราพระราชกฤษฎีกาขยายเวลาประชุมรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๑ ออกไปอีกจนกว่าจะได้มีพระราช กฤษฎีกาปิดประชุม

ที่ประชุมรับทราบ

เลิกประชุมเวลา ๑๓.๐๐ นาฬิกา

ประเสริฐ บัทมะสุนต์
(นายประเสริฐ บัทมะสุนต์)
เลขาธิการรัฐสภา

รายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ
(ทำหน้าที่ร่างรัฐธรรมนูญ)

ครั้งที่ ๕๔

วันพฤหัสบดี ที่ ๒ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๐๘

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

(ต่อจากฉบับก่อน)

หม่อมราชวงศ์ คึกฤทธิ์ ปราโมช (กรรมาธิการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ) :
กระผมขอกราบเรียนเสียก่อนว่าไม่สามารถจะจำได้ว่าเมื่อครั้งที่สภาได้พิจารณากัน เรื่องนี้
กระผมได้พูดว่าอะไรไปบ้าง แล้วถ้าจะไปเบิกบันทึกการประชุม ถ้าหากว่าพูดอาจจะไม่
ตรงกับที่จะพูดต่อไปนี้ก็ได้

ประการที่ ๒ ในการลงคะแนนที่ว่า ๕๐ เท่าไร ต่อเท่าไรนั้น กระผมเองก็จำ
ไม่ได้เหมือนกันว่าลงฝ่ายไหน พวกพ้องยกกันพริบขึ้นมากระผมก็พริบตามเขาไป จะอย่างไร
ก็ไม่ทราบ แต่ที่พูดขึ้นมาอย่างนี้ก็เพราะอยากจะกราบเรียนท่านประธานว่า ถึงมติของสภา
จะเป็นอย่างไรในขณะนั้น ความจริงการที่ท่านสมาชิกทั้งหลายที่พิจารณาในการลงมตินั้น
ก็โดยที่มีข้อคิดหรือมีเรื่องที่จะคิดในการประกอบการลงมติดูแต่เพียงส่วนหนึ่ง ซึ่งในขณะนั้น
ข้อที่จะประกอบการพิจารณา เราได้ข้อเท็จจริงเพิ่มเติมมา อาจจะมีทางที่จะเปลี่ยนความคิด
ความเห็นกันได้ ถึงแม้ว่ากระผมจะเห็นอย่างไรก็ตาม แต่เมื่อได้ไปอยู่ในคณะกรรมการ
แล้วก็ได้ฟังข้อเท็จจริงต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องนี้แล้ว ก็มีความเห็น อย่างที่ คณะกรรมาธิการ ได้
เสนอต่อสภาในวันนี้ ถ้าจะพูดไปแล้ว กระผมก็อยากจะขอเรียน เพราะเหตุว่ามีท่าน
สมาชิกท่านหนึ่งได้กล่าวขึ้นมาว่า ทางกระทรวงมหาดไทยได้เดินขบวนมาทำอะไรกับคณะ
กรรมาธิการก็ไม่ทราบ เป็นเหตุให้มีความเปลี่ยนแปลงไป ก็อยากจะขอกราบเรียนว่า
เรื่องนี้ก็เป็นธรรมดาที่สุดที่คณะกรรมการมีความเห็นเช่นนั้น ก็ไม่ใช่เพราะว่าทางกระทรวง

LIART

มหาดไทยยกขบวนกันมาชี้แจงอะไรหรือก็หาไม่ แต่ว่าเรื่องเกี่ยวกับการเลือกตั้งนั้น กระผม
 อยากจะกราบเรียนถามสภาที่ว่า ถ้าหากว่ากรรมการไม่ฟังเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้
 โดยเฉพาะ คือกระทรวงมหาดไทยแล้วจะให้ฟังผู้ใด ธรรมเนียมบ่วยใช้ก็ต้องฟังหมอ จะ
 มีลูกมีเมียก็ต้องฟังผู้ใหญ่ เรื่องเลือกตั้งก็ต้องฟังมหาดไทย ถ้าไม่ฟังมหาดไทยจะให้ไปฟัง
 กระทรวงสาธารณสุขอย่างนั้นหรือ ก็เป็นไปไม่ได้ แล้วกระทรวงมหาดไทยที่มาชี้แจงก็เป็น
 บุคคลที่อยู่ในชั้นผู้เชี่ยวชาญ มีข้อเท็จจริง มีตัวเลข มีสถิติต่างๆ อยู่ในมือ เมื่อเป็นเช่นนั้น
 ก็ต้องฟังกันไว้ก่อน สำหรับสถิติการศึกษาของประเทศได้มีท่านสมาชิกกล่าวกันมาหลาย
 ครั้งหลายหนว่าอยู่ในอันดับสูง เรื่องนี้คณะกรรมการก็ทราบ และขอยืนยันว่าเป็น
 ความจริง แต่ว่าสถิติของกระทรวงศึกษาธิการนั้นมิได้แยกอายุ ที่บอกว่าอยู่ในอัตราวัย
 ละ ๗๒ หรืออะไรอย่างนั้น พูกรวมไปทั้งประเทศ คือไม่ได้แยกอายุ ผู้ที่มีอายุที่จะมีสิทธิ
 เลือกตั้งไว้หรือไม่ ถ้าไปดูในสถิติ ๗๒ เปอร์เซนต์นี้ ถ้าไปแยกให้เห็นแล้วจะเห็นว่า
 ส่วนใหญ่หรือกว่าครึ่งเป็นเด็กที่ยังไม่มีสิทธิเลือกตั้ง คืออายุไม่ถึง ๒๐ ปีบริบูรณ์ นี่ก็เป็น
 เรื่องที่เห็นได้ชัด ประกอบกับเหตุผลของกรรมการว่าถ้าจะถือเกณฑ์การศึกษาไปในทาง
 ที่จะเป็นคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้งแล้ว ก็จะมีจำนวนผู้เลือกตั้งน้อยลง กระผมเห็นด้วย
 เป็นอย่างยิ่งกับท่านสมาชิก ที่ไม่เห็นด้วยกับมติ ของคณะกรรมการว่าร่างรัฐธรรมนูญทั้งที่
 ก็ควรจะให้มีอะไรที่ขึ้น มีอะไรใหม่ขึ้น เราได้รับบทเรียนมาแล้วจากอดีตในเรื่องความไม่
 เรียบร้อยของสภาผู้แทนราษฎร ก็ควรจะกำหนดเอาการศึกษามาเป็นมาตรฐานวัดผู้มีสิทธิ
 ออกเสียงเลือกตั้ง เพื่อที่จะให้ได้ผู้แทนราษฎรที่ดีขึ้น ว่ากันในหลักการไม่มีอะไรที่จะ
 คักค้านได้ แต่ถ้าคำนึงถึงให้ดี ให้เป็นรายละเอียดลงไปอีก ตามหลักการนั้น กระผมก็
 อยากจะเสนอว่า ถ้าอย่างนั้นเพื่อจะให้ได้ผู้แทนราษฎรที่ดีจริงๆ มานั่งในสภาผู้แทนราษฎร
 แล้วไซ้ เราจะไปกำหนดทำไมแค่ประณมปีที่ ๔ ทำไมเราไม่เขียนกฎหมายลงไปว่า ให้ผู้มี
 ปริญญาเท่านั้นที่มีสิทธิเลือกตั้งได้ ถ้าเช่นนั้นแล้วกระผมรับรองต่อท่านประธานว่า เราจะได้
 ผู้แทนที่ดีที่สุดไม่มีประเทศใดเทียบเท่าอีกแล้ว แต่ถ้ากำหนดไปอย่างนี้ก็ไม่มีการเอาด้วย
 เพราะเป็นเรื่องที่ทำไปไม่ได้ ในที่สุดก็บุลบุลไปกำหนดเอาแค่ชั้นประณมปีที่ ๔ เมื่อ

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

กำหนดชั้นประถมปีที่ ๔ แล้ว ทางคณะกรรมการก็ได้ไปพิจารณาว่า ถ้ากำหนดชั้น
มาตรฐานการศึกษาแก่ชั้นประถมปีที่ ๔ แล้ว ผลที่ได้รับไม่แตกต่างกับที่จะไม่กำหนด
เสียเลย เกือบจะไม่มี ความแตกต่างเลย ผลก็เท่ากัน ไม่มีอะไรที่ขึ้นแก่กัน นี่เป็นเหตุ
ประการแรก

ประการที่ ๒ นอกจากนั้นแล้วยังจะก่อความยุ่งยากและหมดเปลืองเงินทองอีก
มากมายและเสียเวลาอีกด้วย อย่างที่ท่านกรรมการหลายท่านได้กราบเรียนต่อท่านประธาน
มาแล้ว ท่านสมาชิกที่ไม่เห็นด้วยกับมติของกรรมการนั้นแสดงความคิดเห็นว่า การที่จะ
ทราบคุณสมบัติของผู้เลือกตั้งนั้นก็ให้มีการสอบสวน ท่านพูดฟังดูก็เพ็ดเพลินคล้าย ๆ กับ
ว่าทำงาน ๆ ท่านบอกว่าไปจ้างเด็กชั้นมัธยมมาเที่ยวเดินถือแบบไปตามบ้านให้เขากรอกเอา ๆ
ก็หมกเรื่องกัน อันนี้จริงเป็นสิ่งที่ทำได้ แล้วได้เคยทำมาแล้วในการสำรวจสำมะโนต่าง ๆ
ของทางราชการ เป็นต้นว่าสำมะโนเกษตร สำมะโนการค้าและอื่น ๆ แต่สิ่งที่ท่านไม่ได้
นึกถึงก็คือว่า ทั้ง ๆ ที่ง่ายอย่างนี้ ตามที่ได้ทำกันมาแล้วนั้น ก็เวลาถึง ๓ ปี กว่าจะทราบ
ผล ถ้าจะเอากันอย่างนี้จริง ๆ ถ้าจะถือคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่ว่าจะเป็นการ
ศึกษาหรือในทางอื่นก็ดี ก็จำเป็นที่จะต้องสำรวจ จำเป็นที่จะต้องมีหลักฐานว่า ผู้ที่มี
สิทธิเลือกตั้งมีคุณสมบัติตามนั้นหรือไม่ ถ้าจะให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมาแสดงตนพร้อมด้วย
คุณสมบัติต่าง ๆ ก็เป็นการที่ยากลำบากอย่างที่ได้อธิบายมาแล้ว และนอกจากนั้นก็ยังเสีย
เวลาเข้ามาหาหินของราษฎร ถ้าจะให้ทางราชการออกสำรวจเองก็ทำได้ แต่รัฐธรรมนูญ
เสร็จแล้ว กฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งออกแล้ว กระผมกล้ายืนยันว่าไม่สามารถที่จะดำเนิน
การเลือกตั้งได้ภายใน ๑๘๐ วัน ตามที่เราเคยทำกันมาจะต้องกินเวลาอย่างน้อยที่สุด ๓ ปี
ตามที่ใช้เวลาทำสำมะโนต่าง ๆ ที่เราทำกันมาแล้ว แล้วเมื่อได้ผลมาแล้วว่าใครบ้างมีการ
ศึกษาเท่าไร กว่าที่จะประกาศผลออกมา คนนั้นอาจจะตายไปแล้ว คนนั้นอาจจะเรียนจบ
ต่อมาใหม่ สถิติเมื่อตอนเลือกตั้ง หรือหลักฐานที่ได้มาในขณะที่เลือกตั้งจริง ๆ ก็ไม่ตรง
อยู่นั่นเอง นี่เป็นเรื่องที่คณะกรรมการได้พิจารณาและได้คำนึงมา จึงได้มากราบเรียน
ต่อท่านประธานและต่อสภาอีกครั้งหนึ่ง ความจริงกรรมการไม่ได้เห็นว่ามติของสภา

LIART

ลงไปครั้งก่อนนั้นเป็นมติที่ผิด แต่ว่าทั้ง ๆ ที่เป็นมติที่ถูกนั้นเมื่อได้ไปคำนึงถึงข้อเท็จจริงต่าง ๆ และเหตุผลอื่น ๆ ประกอบเท่าที่กรรมการสามารถจะทำได้แล้ว กรรมการก็เห็นว่าทางที่ดีที่สุดก็ต้องนำเรื่องนี้มากราบเรียนสภาเพื่อขอมติอีกครั้งหนึ่ง ไม่ใช่เป็นการบอกว่าสภาลงมติไปผิด แต่ว่าทั้ง ๆ ที่มติที่ลงไปนั้นถ้าหากว่าไปทำแล้วจะเกิดผลอย่างไรบ้างอย่างที่เราได้กราบเรียนมานี้ ถ้าจะเปรียบไปก็เหมือนกับท่านประธานใช้ให้กระผมไปซื้อเสื้อเชิ้ตตัวหนึ่ง บอกว่าเอาให้คีนะ ทนนะ สวยด้วยนะ แต่ว่าอย่าให้แพงนะ กระผมไปตลาดกระผมก็ต้องกลับมาเรียนว่ามีกรับ ที่ดี ที่สวย ที่ทน แต่ว่าแพง ที่ไม่แพงด้วยหาไม่ได้ นี่ก็เหมือนอย่างนั้น เพราะฉะนั้นที่เราลงไปแล้ววันนี้ก็ต้องพิจารณาเหตุผลต่าง ๆ โดยรอบคอบ และยังมีเหตุผลอีกประการหนึ่งซึ่งกระผมอยากจะขอกราบเรียนต่อท่านประธานเพราะเหตุว่าเรื่องอะไรทุกอย่างเราจะพิจารณา เฉพาะ ตอนที่เสร็จไปแล้ววันนี้ ไม่ได้เป็นการเลือกตั้งนี้ ถ้าคิดแต่เพียงว่าเลือกตั้งเสร็จแล้วก็แล้วกันนั้นไม่ได้ เราจะต้องพิจารณาต่อไปว่าเลือกตั้งเสร็จแล้วจะมีเรื่องอะไรเกิดขึ้นตามมาอีก ถ้าหากว่าเรากำหนดมาตรฐานคือการศึกษาของผู้มีสิทธิเลือกตั้งเท่าที่กระผมนึกออกก็คือว่า จะเกิดคดีรกรงและรกรงศาลอย่างมั่นคง ก็จะมีการฟ้องว่าการเลือกตั้งที่นั่นเป็นโมฆะเพราะผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่มีคุณสมบัติก็อาจจะมีคนที่ไม่จบชั้นประถมปีที่ ๔ มาลงคะแนน แม้แต่คนเกี่ยวอาจจะเป็นไปได้ แล้วก็ในที่ส่วนมาก กระผมก็คิดว่าไม่ใช่แก่การเมืองอาชีพ ส่วนใหญ่ท่านก็ไม่เคยเป็นผู้แทนราษฎรมา กระผมเองเคยสมัครผู้แทนราษฎรมาแล้วสองครั้ง ได้เป็นทั้งสองครั้งก็เห็นจะพอรู้ลูกไม้กันบ้าง สมมติว่ากระผมสมัครรับเลือกตั้งแข่งขันกับ คุณหลวงประกอบนิติสารขอประทานโทษที่ออกนาม คือว่าในเขตเลือกตั้งเขตหนึ่ง เลือกกันไปเลือกกันมาระหว่างที่หาเสียงนั้นกระผมดูแล้วเห็นว่ากระผมแพ้คุณหลวงประกอบนิติสารแน่, กระผมก็เจ็บใจเลือกตั้งแพ้คนไม่แพ้นี้ครับท่านประธานครับ กระผมก็ไปหาใคร เต็กในบ้านของกระผมก็ได้ ที่ไม่จบชั้นประถมปีที่ ๔ ไม่เคยเสียภาษี ไม่เคยเป็นข้าราชการชั้นจัตวา ไม่เคยเป็นทหาร ไม่เคยไปสงคราม ไม่เคยอะไรทั้งนั้น ไม่มีคุณสมบัติสักอย่างหนึ่งเข้าไป ให้ไปโกหกหรือไปทำอะไรก็ตามที่ ไปลงคะแนนเข้าแล้วพอคุณหลวงประกอบนิติสารได้เป็นผู้แทน

กระผมก็ฟ้องว่าเป็นโมฆะเพราะว่าคนนี้ไม่มีสิทธิเลือกตั้ง นี่ก็เป็นตัวอย่างสมมติซึ่งอาจจะเป็นไปได้และอาจจะเป็นได้อีกหลายทาง จะทำให้เกิดคดีรกรงศาลอีกมากมายทีเดียว แล้วความจริงก็ขอประทานเวลาอีกสัก ๓-๔ วันกระผมยกตัวอย่างมาให้ดูอีกเยอะ แต่อย่างเดียวกันก็เห็นจะพอพิจารณากันได้ ด้วยเหตุเหล่านี้กรรมการจึงได้มาขอการพิจารณาของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลายอีกครั้งหนึ่ง โดยเข้ามากราบเรียนถาม ความจริงกรรมการเมื่อเป็นกรรมการแล้วก็ต้องถือมติของสภาเป็นใหญ่ และขณะเดียวกันเมื่อพิจารณาไปแล้วเมื่อเห็นข้ออะไรที่จะบกพร่องขึ้น หรือจะลำบากยากเข็ญในอนาคตขึ้นก็จำเป็นต้องมากราบเรียนให้ทราบ นี่เป็นการกระทำหน้าที่ของคณะกรรมการ ไม่ใช่ว่ากรรมการเป็นคนวกไปวกมา มติสภาลงไปแล้วก็กลับมาขอแก้ อย่างเช่นนั้นห้ามได้เป็นอันขาด ก็ด้วยความหวังร่วมกันเมื่อทำอะไรก็อยากจะทำให้ถูกต้องจึงได้เข้ามากราบเรียนอีกครั้งหนึ่ง

หลวงประกอบนิติสาร : (กรรมการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ) วันนี้กระผมเป็นฝ่ายค้านเสียแล้ว ได้รับสมญาจากฝ่ายที่ท่านอยู่ทางโน้น แต่ท่านนั่งผิดที่เท่านั้น และเป็นฝ่ายค้านมีสมาชิกคนเดียวเสียด้วยที่น่าภูมิใจ กระผมต้องลุกขึ้นมาบกววนเวลาท่านอีกทีก็เพื่อจะมาแถลงแก้บางส่วน รับสารภาพบางส่วน กระผมขอพระคุณท่านอธิบดีกรมอัยการซึ่งเผอิญเป็นมหาดไทยอีก ทำไมก็ไม่ทราบ ที่มาทักท้วงกระผมว่าคะแนนเสียงที่แท้จริงนี้เมื่อครั้งก่อนมติ ๕๓ ต่อ ๑๗ ไม่ใช่มติ ๕๑ ต่อ ๑ ดังที่กระผมได้เรียนไปนั้น ข้อนี้กระผมรับสารภาพว่า กระผมผิด อ่านรายงานปนเปกันไป กระผมไปอ่านรายงานของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นมติ ๕๑ ต่อ ๑ แต่ส่วนผู้ออกเสียงเลือกตั้งนั้นมติ ๕๓ ต่อ ๑๗ จริงดังที่ท่านว่า ขอขอบคุณและขอขอบคุณเป็นพิเศษที่บอกผู้เห็นด้วยกับมติที่ผ่านมาแล้วอีก ๒ ท่าน คือ แทนที่จะเป็นมติ ๕๑ แต่เป็นมติ ๕๓ ท่านสมาชิกท่านนั้น ก็เมื่อครั้งก่อนก็เป็นฝ่ายที่เห็นตรงกันข้ามกับกระผมอย่างครั้งนี้อย่างนั้น เพราะฉะนั้น ก็ไม่ประหลาดใจอะไรในการที่ท่านก็ไม่เห็นด้วยกับกระผมในครั้งนี้อย่างนี้ ก็เรียกว่าขึ้นตามความเห็นเดิม กระผมขอชี้แจงนิดหนึ่ง ในข้อที่ท่านอภิปรายว่าไปกำหนดคุณสมบัติอย่างนั้น เอาชั้นประถมปีที่ ๔ เคยมีประสบการณ์ในชีวิตอย่างนั้น ๆ นี้ใช้ไม่ได้ ด้วยเหตุนี้ ๆ กระผมยังไม่ได้เคยบอก

ว่าต้องกำหนดชั้นประถมปีที่ ๔ ต้องกำหนดว่าเคยเป็นทหาร เป็นตำรวจ เป็นข้าราชการ
 กระผมไม่ได้ว่าต้องกำหนดอย่างนั้น นั่นเป็นเพียงอุทาหรณ์เท่านั้น เพราะว่าเวลานี้ยัง
 ไม่มีใครอยู่ในฐานะที่จะไปนั่งประชุมกันพิจารณากำหนด เพราะเหตุว่ายังไม่ถึงคราวที่เสนอ
 กฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้ง สภายังไม่ได้แต่งตั้งให้ประชุมและพิจารณา เพราะฉะนั้น
 เวลาก็ต่างคนต่างคิดอยู่ในใจ กระผมก็คิดว่าอย่างนั้น ๆ กำหนดได้ ท่านก็คิดว่าอย่าง
 นั้น ๆ กำหนดไม่ได้ เป็นเรื่องความคิดของคนแต่ละคน แต่ว่ากระผมขอยืมคำถามท่าน
 รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยในฐานะเป็นกรรมการ ที่กล่าวเมื่อกันบอกว่า
 ทำได้ ไม่ใช่ทำไม่ได้ ขอย้ำเท่านั้น สำหรับท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ขอ
 ประทานโทษ เรารักกันมาก กระผมถึงบอกว่าหัวหน้าทีมลงนี้ ท่านอภิปรายนี้ทำให้กระผม
 ถ้ากระผมเป็นผู้ที่ไม่ได้ติดตามเรื่องนี้ใกล้ชิด หรือเป็นบุคคลภายนอก นั่งฟังอยู่ข้างนอกนี้
 ฟังคล้าย ๆ กับสถานะไปลงมติว่าให้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนะ มาตรฐานนี้ และท่านก็
 กล่าวว่าการกำหนดในรัฐธรรมนูญนี้ไม่คล่องตัว สู้ปล่อยไปแล้วแต่กฎหมายว่าด้วยการเลือก
 ตั้งจะออกมาจะกำหนดก็ได้ไม่กำหนดก็ได้ อย่างนั้นคิดว่า ตอนนั้นฟังแล้วก็ชักจะเข้าใจขึ้น
 จึงขอย้ำว่ามติที่ลงไปแล้วมีแต่เพียงว่า เกี่ยวกัวยมาตรฐานการศึกษาที่ดี หรือไม่มีมาตรฐาน
 การศึกษา ก็ใช้คุณสมบัติอื่นแทนได้นี้ก็ดี ให้บัญญัติลงไว้ในรัฐธรรมนูญว่า ให้เป็นไปตาม
 กฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้ง กล่าวสรุปง่าย ๆ ก็คือว่ากฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งนั้นอย่าง
 น้อยจะต้องบอกนะว่ามาตรฐานการศึกษาที่ต้องการนี้ขนาดไหนและถ้าไม่มี เอาคุณสมบัติ
 อื่นอื่นแทนได้ นี้กฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งต้องกำหนด ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
 มหาดไทย ท่านบอกว่าอย่าบังคับกันเลย เมื่อถึงคราวที่ควรกำหนดแล้วก็ออกกฎหมายว่า
 ด้วยการเลือกตั้งมากำหนด ถ้ายังไม่ถึงคราวควรกำหนด ก็อย่าไปกำหนดเลย ท่านว่าของ
 ท่านอย่างนี้ ในข้อนี้กระผมหวนระลึกถึงคำอภิปรายของท่านสมาชิกที่นั่งอยู่ใกล้ ๆ กับกระผม
 ขอโทษออกนาม คุณสมภพ โทษระกิตย์ ได้อภิปรายตอนระยะหนึ่งว่า เมื่อครั้งลงมติ
 ครั้งโน้นมติ ๙๓ ต่อ ๑๗ ขอแก้ไขใหม่ ไม่ใช่มติ ๙๑ ต่อ ๑ นี้สมาชิกบางท่านเข้าใจผิดในตัว
 ประเด็นของข้อปรึกษา โดยเข้าใจไปเสียว่าที่จะลงมติกั้นนั้นว่าสุดแล้วแต่กฎหมายว่าด้วยการ

เลือกตั้งจะว่าอย่างไรก็ให้เป็นอย่างนั้นไป เข้าใจว่าอย่างนั้น หากได้เข้าใจไม่ว่าในประเด็นที่เรา
ปรึกษากันนั้นและที่ลงมตินั้นนะ เป็นการบังคับให้กฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งกำหนด ท่าน
ว่าของท่านอย่างนั้นว่า สมาชิกลงคะแนนโดยเข้าใจผิด ท่านว่าเข้าใจผิด แต่ว่าเข้าใจผิด
ก็คนที่ท่านไม่ได้บอก กระผมไม่อยู่ในฐานะจะกล่าวได้ว่า เข้าใจผิดหรือไม่เข้าใจผิด เป็น
เรื่องความเข้าใจของแต่ละคน แต่กระผมก็คิดว่าคนเรานั้นเห็นหน้ากันอยู่ในสภา ถ้าบอก
ท่านลงมติเข้าใจผิดนี้ โกรธว่ากระผมอย่างนั้น กระผมไม่ยอม เพราะเข้าใจกันที่ว่าเราเข้าใจ
กันอย่างไร สำหรับที่ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในฐานะกรรมการกล่าว
ว่า การที่กระผมได้กล่าวว่ามีมติครั้งก่อนมีมติอย่างท่วมท้น เป็นคล้าย ๆ กับวาทศิลป์
กล่อมใจท่านสมาชิกหรือก่อให้เกิดความกระตาคในการจะเปลี่ยนใจ ทางกระผมขอกราบ
เรียนต่อท่านประธานว่า กระผมไม่เคยมีเจตนาจะถูกสมาชิกเช่นนั้นเลยและกระผมยอมรับ
ว่าสมาชิกทั้งหลายนี้มีอิสระเสรีและทำได้โดยถูกต้อง หากจะเปลี่ยนมติกระผมไม่เคยบอกว่า
เปลี่ยนมติไม่ได้ เพราะว่าไปยกมือเข้าแล้ว นี่ไม่ใช่หมายความว่าอย่างนั้น กระผมยอมรับ
อย่างที่ท่านสมาชิกที่ชื่อคุณ ปรามิเช อภิปรายบอกว่า เมื่อได้ฟังเหตุผลใหม่แล้วละก็
หรือฟังผู้เชี่ยวชาญแล้วละก็เราเปลี่ยนมติได้ซิ นี่กระผมเห็นด้วย เปลี่ยนมติได้เต็มที่ แต่
กระผมขอตั้งปัญหาถามว่า นี่เหตุผลใหม่หรือท่านประธานพลีกรายงานการประชุมแล้ว
เหตุผลครั้งก่อนทั้งนั้นที่ว่าปฏิบัติยากเสียเวลามากอะไรนี้ เราเสียเวลามากในการร่างรัฐ-
ธรรมนูญมาถึงร่วม ๘ ปี ซึ่งเราถูกหนังสือพิมพ์สยามรัฐโจมตีเราเสียแยะว่าร่างรัฐธรรมนูญ
นี้นานเหลือเกิน ก็เราเสียเวลานั้นทำไมเราเสียได้ ทำไมเราไม่กลัวถูกตำ เราร่าง ๘ ปีถ้า
จะเสียเวลาอีกเล็กน้อยในการสำรวจ ถ้าบ้านเมืองที่จริงแล้วเราจะไปกลัวอะไร แล้วกระผม
คิดว่าการกล่าวว่าจะต้องสำรวจกัน ๓ ปีนี้ท่านทั้งหลายวินิจฉัยได้กินเวลาถึงขนาดนั้นจริงหรือ
กระทรวงมหาดไทยก็ไม่ได้เคยกล่าวไว้อย่างนั้น แล้วในการที่ร่างรัฐธรรมนูญได้ยกวางไว้ว่า
ให้มีการเลือกตั้งภายใน ๑๘๐ วัน นี่ก็เป็นแต่เพียงวาง ถ้าว่าสภานี้ยืนยันมติเดิมแล้วเรา
กลับไปพิจารณาอีกได้ว่าจะเป็นกี่วัน คราวนี้เราก็ไปแก้ว่า ควรกี่วันหรือควรกี่เดือน
ควรกี่ปีว่ากันไป ที่นี้ข้อที่กระทรวงมหาดไทยรวมทั้งกรมอัยการเห็นด้วย นี่ขอโทษไม่ใช่กร

ท่านดำรงตำแหน่งเป็นอธิบดีกรมอัยการไม่ใช่กรมเห็นด้วย กระผมก็บอกว่ารวมความแล้วก็
 อย่างที่ท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยว่าทำได้แต่ทำยาก แล้วฟังตามเสียงเข้า
 บอกเมื่อทำยากแล้วรู้สึกว่าจะไม่เต็มใจจะทำ ก็เราเป็นสภาเราบอกว่า จริงครับ ทำยากไม่เต็ม
 ใจจะทำขอโปรดทำเถอะเพื่อเห็นแก่บ้านเมือง เราก็พูดได้ ขอโทษไม่ได้นึกว่าจะได้ท่าน
 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยหรือท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย เทียบนี้
 เรารู้อะไรว่าเมื่อรัฐธรรมนูญเสร็จแล้วใครเป็นนายกรัฐมนตรี ใครเป็นรัฐบาล ใคร
 เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยคนใหม่ เขาถ้าเป็นได้ถ้าเป็นไปได้ คนใหม่เขาจะ
 ทำได้หรือไม่ เราไปรู้อะไรเราก็ลงมติเพียงว่าน่าจะทำได้หรือไม่ น่าจะทำได้เท่านั้น
 เป็นพอ ที่นี้พูดถึงการคัดค้านการเลือกตั้ง ท่านที่เคยผ่านการเลือกตั้งมาสองเท่าตัว
 กระผมผ่านคนเดียวท่านผ่านมาสองหนนั้นนะ ท่านว่ายังมีลูกไม้อีกแยะที่ทำให้ยุ่ง เช่น
 คัดค้านการเลือกตั้ง กระผมว่าพูดไปทำไม เลือกตั้งแบบไหนคัดค้านกันได้ทั้งนั้นถึงว่าจะไม่
 กำหนดมาตรฐานการศึกษาผู้เลือกตั้งตามเดิม ถ้าจะคัดค้านก็คัดค้านกันได้ แต่คัดค้านแล้ว
 ในที่สุดศาลได้เคยตัดสินอย่างไร คัดค้านบอกจริงซิคะแนแนเสียคะแนแนเขายังท่วมอีกหลาย
 คะแนแน ยกฟ้องไปก็หมดเรื่องกัน ทำไมจะไปตั้งคดีตั้งร้อยตั้งพันคดีเพื่อจะลดคะแนแนลงมา
 ให้เสีย กระผมก็ยังไม่เคยเห็นว่าในโลกนี้ใครเขาทำกัน จึงสงสัยเป็นอันมากกว่าเป็นไปอย่าง
 นั้นได้ หรือสำหรับข้อที่ท่าน อภิปรายว่าท่านก็จำไม่ได้เสียแล้วว่าหนก่อนนี้พวกกันว่าอย่างไร
 ลงมติกันว่าอย่างไร แล้วท่านลงอย่างไร ท่านก็จำไม่ได้ กระผมเพื่อที่จะช่วยเตือนความ
 จำท่านซึ่งกระผมคิดว่าในรายงานก็มี ได้อ่านคุณแล้วท่านก็เห็นว่าอย่างนี้ เห็นข้อแรกไม่เป็น
 ประชาธิปไตย ข้อสองปฏิบัติไม่ได้ อย่างนี้ อย่างเดียวกันนี้ เพราะฉะนั้นการอภิปรายวันนี้
 เสียใจที่ว่าเราก็ลุกขึ้นมาสู้กันอย่างเก่า กระผมกับพลตำรวจโท บรรลือ เรื่องตระกูล ก็เป็น
 ฝ่ายเห็นควรกำหนด ท่านที่อภิปรายมาแล้วรวมทั้งท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง
 มหาดไทยในครั้งโน้นก็เห็นไม่ควรกำหนดก็เรื่องเก่าเล่าใหม่อยู่อย่างนี้ มีปัญหาว่าท่านผู้เป็น
 ตุลาการจะคัดค้านต่อไป จะตัดสินอย่างไรเท่านั้น

พลเอก ประภาส จารุเสถียร (กรรมาธิการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ) : กระผม
 ต้องขอรบกวนเวลาอีกเล็กน้อยในการที่จะขอให้ความกระจ่างแจ้งเกี่ยวกับวิธีการในการเลือก

ตั้งเพื่อเป็นข้อพิจารณาของท่านในการที่จะเห็นสมควรได้หรือพินิจพิจารณาต่อไป ในมาตรา
ที่ได้ค้างอยู่ในสภานี้หรือไม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแล้วก็ได้ไม่เป็นการที่จะมาได้ว่าที่หรือมาได้
ตอบท่านที่บอกว่า ท่านเป็นหัวหน้าฝ่ายค้านอย่างใดก็หาไม่ เป็นการชี้แจงเพื่อรายละเอียด
จริง ๆ ในเรื่องวิธีการในทะเบียนการเลือกตั้งนั้นเป็นเรื่องที่ต้องมีความละเอียดและยากมาก
ไม่ใช่กระทำกันอย่างง่าย ๆ อย่างสะเพร่าชนิดที่ว่าจะให้เด็กถือใบกรอก และก็ให้เจ้าบ้านเขา
กรอกลงมา อันนี้กระผมขอเรียนว่า ท่านอาจจะจำผิด เป็นวิธีการในการสำรวจสำมะโน
เกษตร การสำรวจสำมะโนจำนวนประชากรเพียงแต่ท่านนี้ เพียงแต่ให้กรอกว่าบ้านนี้มีคน
กี่คน เป็นหญิงเท่าไร เป็นชายเท่าไร อย่างนี้เองยังทำกันเป็นเวลาถึงปีครึ่ง ใช้เงินไป
๒๐ ล้านบาท นี่แหละครับ กระผมจึงเห็นว่าเป็นเรื่องที่อย่างง่าย ๆ ยังเพียงนั้น แต่วิธี
การในการสำรวจทะเบียนการเลือกตั้งนั้นจะต้องทำอย่างละเอียดลออ ถ้าหากว่ากำหนด
คุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง สมมติว่าเราจะกำหนดว่าต้องเป็นผู้ที่อ่านออกเขียนได้ เจ้าหน้าที่
เขาจะต้องไปสอบผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้งทุกคนให้อ่านออกให้ฟัง และเขียนได้ให้ดู ไม่ใช่ไปถาม
เอาเฉย ๆ หรือว่าให้เจ้าบ้านเขากรอกเอาได้ เพราะว่าถ้าเป็นดังนั้นแล้วอาจจะเกิดความเป็น
โมฆะขึ้นอย่างที่ท่านสมาชิกผู้สนับสนุนหม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช ขอโทษที่ออกนาม
ได้กล่าวมาแล้ว สำหรับวิธีการกำหนดในการทำทะเบียนเลือกตั้งที่เราทำอยู่ในปัจจุบันนี้
เราก็ได้อาศัยทะเบียนสำมะโนครัวคัดชื่อผู้ที่มีอายุมีสิทธิเลือกตั้งมา แล้วก็ประกาศเข้าไว้ตาม
กำหนดเวลา ผู้ใดที่ไม่มีชื่อในนั้นก็ไปร้องต่ออำเภอ ถ้าต้องการมีสิทธิเลือกตั้ง แล้วเขาก็
เพิ่มเติมให้ อย่างนี้เป็นวิธีการที่ได้ทำมาแล้ว แล้วก็เป็นการที่ง่ายเพียงขนาดนี้ยังต้องตั้ง
กองทะเบียนการเลือกตั้งขึ้นในกระทรวงมหาดไทย ถ้าหากว่าเป็นการกำหนดคุณสมบัติอย่าง
ชนิดที่จะต้องไปสอบคนให้อ่านออกเขียนได้ หรือสมมติว่าถ้ากำหนดประกาศนียบัตรชั้น
ประถมศึกษาปีที่ ๔ ขึ้นมาก็จะต้องเรียกคนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ นี้มาสอบสวนทั้งหมดที่มีอายุถึง แต่
อันนี้อีกนั้นแหละถ้าหากกำหนดคุณสมบัติในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ หรือชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ อะไรสัก
ก็จะเกิดความลำบากขึ้นว่า ไม่ตรงกับความจริงอีกเช่นกัน เพราะว่าวันทำทะเบียนเลือกตั้ง
นั้นวันหนึ่ง ที่นี้ไปข้างหน้าอีก ๓ เดือน คนได้ประกาศนียบัตรเพิ่มขึ้นมาอีก ถึงวันเลือก

ตั้งเข้า เขาก็มีสิทธิอีก จะต้องเรียกมาเพิ่มอีก อะไรต่าง ๆ เหล่านี้ ถ้าเป็นรูปนี้แล้วก็จะต้องตั้งกรมทะเบียนการเลือกตั้งขึ้นอีก ท่านก็ถูกก็แล้วกันว่า กรมราชการกรมหนึ่งจะสิ้นเปลืองเท่าไร สำหรับเรื่องสิ้นเปลืองถ้าจำเป็นและได้ผลดีอย่างที่เราก็พอเสียได้ การเสียเวลาถ้าจำเป็นและได้ผลดีก็พอเสียได้ อย่างที่ท่านว่าอีกเหมือนกัน กระผมก็ว่าถ้าเป็นไปได้ และต้องการอย่างนั้นจริง ๆ กระผมก็ยืนยันอย่างที่ท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยว่าเหมือนกัน ว่าเป็นไปได้และทำได้เหมือนกัน แต่ข้อสำคัญที่ไม่สัมฤทธิ์ผลอย่างเช่น ท่านสมาชิกหม่อมราชวงศ์ คึกฤทธิ์ ปราโมช ท่านได้ชี้แจงมาแล้ว ซึ่งกระผมขอขอบคุณท่านเป็นอย่างมากที่ท่านให้ความกระตือรือร้นในเรื่องนี้เป็นอย่างนี้ และกระผมขอสนับสนุนท่านด้วยว่า ถ้าจะเอากันให้แน่ ๆ แล้วละก็เอาคนปริญญาเขาเลือกเสียก็แน่ดี นั่นก็ไม่มีผิดพลาดอะไร และความแตกต่างของระดับคนมีความรู้ชั้นนี้ ท่านจะเอาชั้นประถมปีที่ ๔ นะพอหรือ ท่านจะเอาชั้นประถมปีที่ ๓ นะพอหรือ ถ้าพอก็จะต้องเอาชั้นยอดเลย คือปริญญา เพราะไม่มีชั้นไปอีกแล้ว เพราะฉะนั้นอันนี้กระผมจึงว่าความไม่สัมฤทธิ์ผลนี้เป็นความสำคัญยิ่ง นี้แหละไม่ควรจะเสียเงินมากขึ้นไปอีก ไม่ควรจะเสียเวลานานไปอีก และไม่จำเป็นที่จะต้องตั้งคนตั้งเจ้าหน้าที่อะไรขึ้นมามากมาย สำหรับมีอยู่นิดหนึ่งที่กระผมก็รู้สึกว่าเป็นข้อที่ชี้ความบกพร่องของเจ้าหน้าที่กระทรวงมหาดไทยจากท่านสมาชิกที่ไม่เห็นด้วยได้กล่าวไปแล้ว คือเรื่องที่ว่า สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอฯ ท่านสิ้นไปตั้งนานแล้ว ในทะเบียนเลือกตั้งยังมีอยู่เลย ก็มีได้เป็นความจริง เพราะว่าท่านสิ้นไปแล้ว ก็ไม่มีใครมาแจ้ง บัญชีอยู่ในสำมะโนครัว เขาก็ต้องเอาติดไว้ เพราะไม่มีใครมาแจ้งว่าสิ้น เพราะคนที่ตายไปแล้วไม่มาแจ้งก็ไม่รู้เป็นอย่างนี้เป็นต้น เพราะฉะนั้นท่านไปยกเอาผู้ที่ท่านไม่ต้องแจ้งเสียด้วยนี้ก็อาจจะไม่มีเวลาไปค้นคว้าว่าผู้ที่ท่านไม่ต้องแจ้งนั้นนี้มีใครบ้างที่จะจำหน่ายได้ เพราะว่าเพียงแต่รับแจ้งเกิด แจ้งตายนี้ทำกันเป็นมือผักกาดเลยครับ ไม่ทันแต่ละวันในเวลานี้แหละกระผมจึงขอแก้สัณนิทหนึ่งอันนี้ สำหรับเรื่องความชำนาญในการเป็นสมาชิกสภาผู้แทน กระผมเองก็ไม่เคยสมัครผู้แทน แต่ว่าเคยแต่ควบคุมการเลือกตั้งในฐานะเป็นรัฐมนตรีมา ๓ ครั้งแล้ว และก็ขอรับรองว่าบริสุทธิ์ทุกครั้ง ขอขอบคุณ

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

นายเล็ก จุณานนท์ : กระผมขอประทานโอกาสขอขอบคุณท่านสมาชิกผู้ไม่เห็นด้วยคนที่ ๒ ที่ท่านได้กลับรับสารภาพภายหลังที่ท่านปฏิเสธโดยสิ้นเชิง เมื่อ ๑๕ นาทีนี้ กระผมขอเรียนว่ากระผมไม่ได้กล่าวคำว่าชั้นประถมปีที่ ๔ เลยแม้แต่คำเดียว กระผมใช้ตัวอักษรเป็นข้อเปรียบเทียบว่า ตัว จ. กับตัว ง. เพราะฉะนั้นขอประทานโทษที่ท่านมิใช่เพียงแต่กล่าวเลอะเลือนแต่ว่าท่านฟังเลอะเลือนด้วย

ผลสำรวจโท บรรลือ เรื่องตระกูล : กระผมขอประทานกราบเรียนต่อไป คือในบางอย่างอาจจะเป็นการกล่าวแก้ของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่มากล่าวข้างหลังกระผมแล้วลงไปนั่งเสียเดี๋ยวนี้ ในส่วนที่ท่านสมาชิกฝ่ายเสนอบัญญัติเข้ามายังสภาเพื่อที่จะจูงใจให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเปลี่ยนแปลงมติเสียใหม่ อันนี้กระผมอยากจะขอประทานกราบเรียนว่าท่านกรรมการพิจารณาอันนี้ยังเข้าใจผิดมาก คือว่าถ้าจะมีเหตุผลใหม่ที่จะจูงใจกันไปเหตุผลเก่า ๆ จะมาจูงใจให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรลงมติใหม่และกระผมเห็นว่าจะทำยาก ในกรณีนี้ก็กล่าวกันว่าเราไม่ควรบัญญัติในเรื่องคุณสมบัติเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาไว้ในรัฐธรรมนูญ แต่จะให้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญว่าเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งก็หมายความว่าพระราชบัญญัติหรือกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งนั้นจะต้องมาที่หลังกฎหมายรัฐธรรมนูญ แต่ที่เรากำลังพิจารณากันอยู่ในขั้นกรรมการพิจารณาร่างนั้น เอาจกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งเข้ามาพูดก่อนกฎหมายรัฐธรรมนูญ ปัญหาที่เกิดขึ้นว่าไต่ถามก่อนหรือไต่ถามก่อนไต่ ซึ่งความจริงกระผมอยากจะกล่าวไว้เป็นการนอกวาระของที่เราพิจารณากันอยู่นี้ เพราะเวลานี้ยังไม่ถึงเรื่องที่จะพิจารณาเรื่องกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้ง เพียงแต่ว่าสภามีมติไว้แล้วทำให้เขียนไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้ง ส่วนเมื่อไปร่างกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งแล้ว แล้วจะทำให้แค่นั้นก็เอามาพูดกันใหม่เมื่อได้พิจารณากฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้ง ว่าช่วยกำหนดความรู้ชั้นประถมปีที่ ๔ ได้ไหม หรือจะกำหนดไว้แต่เพียงอ่านออกเขียนได้ หรือจะกำหนดไว้เพียงว่าอ่านออกแต่เขียนไม่ได้ก็ได้ หรือจะไม่กำหนดเลยอย่างนั้นเราก็ตกกันที่หลัง นี้เราเอามาพูดกันเสียก่อนก็เลยทำให้ยุ่งกันไปหมด เพราะฉะนั้นกระผมจึงได้ขอประทานกราบเรียนต่อสภาว่า อยากจะเรียนฝากไว้กับท่านสมาชิก

LIART

มีเกียรติว่ารัฐธรรมนูญในโลกนี้มีอยู่สองอย่าง อย่างหนึ่งก็คือรัฐธรรมนูญลายลักษณ์อักษร อีกอย่างหนึ่งก็คือรัฐธรรมนูญไม่ใช่ลายลักษณ์อักษร ก็เราได้ลงมติรับรองกันมากระทั่งเขียนกันมา ๑๔ ฉบับก็ลายลักษณ์อักษรทั้งนั้น แล้วทำไมเราจะไม่เขียนคุณสมบัติเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาไว้ ถ้าเราเห็นเป็นการสมควร แล้วเราก็ได้มีมติไปแล้วในรัฐธรรมนูญ ก็เมื่อเราจะไม่เขียนเอาไว้ในรัฐธรรมนูญ เราก็ต้องหันกลับไปใช้รัฐธรรมนูญที่ไม่ใช่ลายลักษณ์อักษร คือ ทุก ๆ สิ่ง ทุก ๆ อย่าง ก็เลยไม่ต้องเขียนอะไรไว้เลย คือเขียนแล้วก็ทำยาก ปัญหาเรื่องทำยากนี้ก็ยังไม่ได้อ่าน จะรู้ได้อย่างไรว่าอะไรทำยากอะไรทำง่าย เพราะเหตุว่ากฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้ง กระทบได้ทราบเรียนไว้แล้วว่าตั้งแต่ใช้รัฐธรรมนูญมานี้ยังไม่เคยได้กำหนดคุณสมบัติเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาไว้กับผู้เลือกตั้งเลย เพราะฉะนั้นเมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว กระทรวงมหาดไทยก็ตาม ใครก็ตามเดอะ ไม่เคยปฏิบัติ ก็เมื่อไม่เคยปฏิบัติแล้วกรรมการเสนอญัตติทำไม จะรู้ได้อย่างไรว่า นียาก แล้วนอกจากนี้ยังมีสมาชิกผู้มีความเห็นหนึ่ง บอกว่าถ้าไปเขียนไว้แล้ว ประเด็นจะไปมีความรู้ ๆ ปลา ๆ ไปอ่านอะไร ก็นกโคทาโกไต กระทบบอกว่าอ่านได้แค่กินกระโตกกระทะโต ก็ยังดีกว่าที่อ่านอะไรไม่ได้เลย เอามาให้ดูก็บอกว่าอะไร นี่บอกว่าไม่รู้อะไรเลย คนหนึ่งก็บอกว่ารู้ นี่กินก็ได้ทาก็ได้ นี่สำเนียงหมายความว่าเขารู้แล้ว แต่ว่าสำเนียงที่พูดที่อ่านนี่เปลี่ยนแปลงไป คือไม่ค่อยชัด ก็นกโคทาโกไตก็ได้กลายเป็นกินกโคทาโกไต . ดีกว่าที่ไม่กินกระโตก ไม่ทากกระทะโต กระทบเห็นว่าอย่างนี้ก็เป็นประการหนึ่ง

อีกประการหนึ่งการกำหนดคุณสมบัติไว้ในรัฐธรรมนูญให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้ง เราก็ยังไม่ได้พิจารณากันเลย เราก็ยังไม่เคยปฏิบัติกันเลย แล้วเราจะมาตีโพยตีพายกันในขณะนี้ว่า แหม ถ้าเขียนไว้ แยะนะ ทำไม่ได้นะ เจ้าหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทยก็ไม่มีหลักฐานอะไรไว้เลย กระทบบอกว่าอย่างนี้หมายความว่า ๓๐ ปีที่มีรัฐธรรมนูญมาแล้วไม่มีทะเบียนผู้สมัครรับเลือกตั้ง แล้วเป็นอย่างนี้ เราจะมาทำระยะเวลาอีกไม่เท่าไร เราทำให้มีทะเบียนเสีย ก็น่าจะเรียบร้อยดีกว่า ๓๐ ปี เสียเงินเท่าไร เสียเวลาเท่าไรครบ ๓๐ ปีแล้วไม่มีอะไรเลยจะแสดง เราก็ปกครองแบบรัฐธรรมนูญ เราก็

ปกครองแบบระบอบประชาธิปไตย แต่ว่าเราไม่มีอะไรเลยที่จะแสดง พอถึงเวลาจะแสดง
 เข้า เอาเรื่องราวกลายเป็นว่าไม่มีอะไรเลยจะแสดง ก็เป็นเรื่องที่น่าประหลาดที่สุด อีก
 ประการหนึ่งกระผมได้ทราบเรียบร้อยแล้ว รัฐธรรมนูญฉบับแรกต่อจากพระราชบัญญัติ
 ตอนที่สมัยเปลี่ยนแปลงการปกครองมานั้นนะ เขาวางมาตรฐานไว้แล้ว สมาชิกมี ๒ ประเภท
 ประเภทที่ ๑ ประเภทที่ ๒ ประเภทเลือกตั้งนั้นให้ถือคุณสมบัติของผู้เลือกตั้ง คุณสมบัติ
 ของผู้เลือกตั้ง คุณสมบัติมาตรฐานการศึกษาของพลเมืองไว้ในเท่านั้นปี พลเมืองนั้นจะ
 ต้องมีความรู้ชั้นประถมศึกษา ก็หมายความว่า นี่เขาปูฐานไว้แล้ว กระทรวงมหาดไทยก็
 กระทรวงศึกษาธิการก็ จะต้องร่วมกันกำหนดนโยบายลงไปทีเดียวว่า ในระยะเท่านั้นปีจะ
 ให้พลเมืองมีความรู้ถึงมาตรฐานการศึกษาได้แค่ไหน และก็มีความหมายไว้ในตัวด้วยว่า
 อีกเท่านั้นปีนี้อาจจะต้องเขียนมาตรฐานการศึกษาของพลเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งไว้ใน
 รัฐธรรมนูญ แล้วบัดนี้เรื่องก็เป็นไปตามจริง สภาก็มีมติให้เขียนไว้ในรัฐธรรมนูญให้เป็นไป
 ตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้ง ว่าด้วยมาตรฐานการศึกษาของผู้เลือกตั้ง ครั้นจะเขียนเข้า
 จริง ก็กลับมาตีโพยตีพาย ก็เขียนไม่ได้ เขียนแล้วปฏิบัติไม่ได้ บัญหามีว่าเราได้เคยปฏิบัติ
 กันบ้างแล้วหรือยัง กระผมอาจจะตอบแทนก็ได้ครับ ยังไม่ได้ปฏิบัติกันเลย เพราะรัฐ-
 ธรรมนูญที่เราประกาศใช้มาไม่ได้เขียนคุณสมบัติเรื่องเหล่านี้ไว้ อีกอย่างหนึ่งที่ว่าถ้าเขียน
 เอาไว้แล้ว เวลาไปกรอกหรือเวลาไปสำรวจนั้นนะ ถ้าจะใช้คนก็เรียนก็ทำไม่ได้ กระผมขอ
 ประทานทราบเรียนว่าสำรวจสำมะโนครัวปีไหนก็ไม่ทราบ กระผมเป็นนักเรียนนายร้อย
 ดำรงปีที่ ๒ กระผมเคยได้รับคำสั่งกระทรวงมหาดไทยบอกให้ไปช่วยอำเภอเขาสำรวจ
 เราก็คงไปสำรวจกันมาได้ แล้วก็มาเสนอกระทรวงมหาดไทย แต่ก็ไม่ทราบว่าเวลานี้จะเก็บ
 ไว้หรือเปล่า หรือว่าไม่มีอีกก็ไม่รู้ เรื่องเป็นอย่างนี้ อย่างไรก็ตามเถอะ กระผมเห็นว่า
 เรื่องที่เราจะเอากันอย่างไหนั้น กระผมว่าไม่ยากหรอกครับ วางกฎเกณฑ์ลงไป เช่นสมมติ
 ว่าเราอยากจะให้ในบัญชีนี้แสดงว่าอ่านออกเขียนได้ เราก็มีอยู่สักช่องหนึ่งบอกว่า ให้ลงชื่อ
 ของผู้นั้นเอง แค่ว่าลงชื่อของเขาลงไปได้ ก็อาจจะแสดงว่าเขาอย่างน้อยที่สุดอ่านไม่ออก
 ก็เขียนได้เหล่านี้เป็นต้น เพราะฉะนั้นกระผมจึงเห็นว่าความจำเป็นในหลักการที่เรารับรอง
 กันไว้แล้วนี้เห็นจะหนีหลักการไปไม่ได้ว่าเราจะใช้รัฐธรรมนูญลายลักษณ์อักษร เพราะ

ฉะนั้นอะไรที่เป็นข้อสำคัญของรัฐธรรมนูญลายลักษณ์อักษรนั้นเห็นจะต้องเขียนไว้แน่ การที่ไม่เขียนไว้เห็นเป็นการไม่ชอบด้วยหลักวิชาในระบบประชาธิปไตย

นายทวี แรงขำ (กรรมาธิการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ) : ขอประทานชี้แจงสั้น ๆ แต่เพียงว่าเมื่อมีการกำหนดในรัฐธรรมนูญตั้งที่ได้มีมติไว้แล้วเช่นนั้น ในกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งจะไม่มีกำหนดมิได้ อย่างที่ท่านสมาชิกเข้าใจนั้นยังคลาดเคลื่อนอยู่ เพราะอย่างไรก็ตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งจะต้องมีการกำหนดถึงคุณสมบัติเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษา จะไม่กำหนดไว้เช่นนั้นมิได้ นั้นประการหนึ่ง แล้วอีกประการหนึ่งที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้บอกว่ากระทรวงมหาดไทยยังไม่ทำเลย เจ้าหน้าที่ยังไม่เคยปฏิบัติเลย จะไปรู้ได้อย่างไรว่ายาก ทำไม่ได้ว่ายาก ก็เป็นความจริงในเรื่องนี้ถึงแม้ความเห็นของกรมในทางส่วนตัวก็เคยพูดอยู่เสมอว่าทำได้ แต่ว่าต้องใช้เวลานานต้องทำด้วยความยุ่งยากลำบาก และต้องสิ้นเปลืองงบประมาณ แล้วความถูกต้องแม่นยำก็อาจจะมีได้ยาก เป็นความจริง แต่ว่าปัญหาอย่างที่ท่านสมาชิกบอกว่าเมื่อยังไม่เคยทำเลยจะรู้ว่ายากอย่างไร ไม่สำเร็จอย่างไรนั้น เป็นเรื่องที่วิญญูชนอาจจะพิจารณาในบางสิ่งบางอย่างได้ถูกต้อง สมมติว่าจะให้ไปยกโต๊ะตัวที่ท่านประธานนั่งนั้นนะ เราก็รู้ว่าหนักทั้ง ๆ ที่ไม่เคยยกเลย แต่บอกได้ว่าหนัก อย่างนี้เป็นต้น ฉะนั้นก็ตามก็เป็นสิ่งวิสัยธรรมตาคนที่จะรู้ว่าอะไรเป็นอะไร โดยเฉพาะในเรื่องนี้ก็เช่นเดียวกันก็เป็นเรื่องที่จะรู้ได้ว่า ถ้าทำอย่างนี้แล้วก็จะประสบสิ่งที่กระทรวงมหาดไทยคาดหมายและรู้ได้แน่นอนว่าต้องเป็นอย่างนั้นอย่างนี้

พระยาศรีวิสารวาจา (กรรมาธิการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ) : คือเวลาที่ล่วงเลยมามากแล้ว แล้วทั้งสองฝ่ายก็ได้โต้แย้งกันมากมาย กระผมเองก็ไม่ต้องการที่จะทำให้การประชุมนี้ล่าช้า แต่ก่อนที่ท่านสมาชิกทั้งหลายจะพิจารณาสงมติด้วยเรื่องนี้ เพราะว่าเรื่องนี้ก็เป็นเรื่องสำคัญ กระผมใคร่จะขอให้คำนึงถึงความรู้สึกของประชาชนจะเป็นผู้อ่านออกหรืออ่านไม่ออกอย่างไรก็ตาม เขาก็เป็นเจ้าของประเทศเช่นเดียวกับเราทั้งนั้น ตั้งแต่เปลี่ยนแปลงการปกครองมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๗๕ การเลือกตั้งไม่ได้มีการกำหนดคุณสมบัติประการใด บัดนี้ ๓๔ ปีมาแล้ว ถ้าเราจะพัฒนาให้ดีขึ้นก็ควรจะให้เขาได้สิทธิมากขึ้น แต่ที่เรากลับไปกำหนดคุณสมบัติอย่างนี้เขาจะรู้สึกอย่างไร

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : เมื่อไม่มีท่านผู้ใดอภิปรายต่อไปแล้ว ข้าพเจ้าจะขอมติต่อที่ประชุมนี้ว่า ท่านผู้ใดมีความเห็นว่าให้คงเดิมมติเดิมซึ่งที่ประชุมนี้ได้ลงมติไว้แล้วโปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๒๐ คน)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : ท่านผู้ใดมีความเห็นว่าควรเปลี่ยนมติใหม่ตามที่คณะกรรมการการเสนอ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๔๕ คน)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : เพราะฉะนั้นมติของที่ประชุมนี้จึงให้เปลี่ยนแปลงไปตามที่คณะกรรมการการเสนอ คือไม่ต้องบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

การประชุมในวันนี้ได้พิจารณาเป็นเวลานานพอสมควรแล้ว ข้าพเจ้าขอเลื่อนการพิจารณาไปในคราวประชุมหน้า ข้าพเจ้าขอเลิกประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๐๐ นาฬิกา

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

การประชุม

คณะรัฐมนตรี

การประชุมวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๑

เริ่มประชุมเวลา ๙.๔๕ น. ณ ทำเนียบรัฐบาล จอมพล ถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ที่ประชุมได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

๑. คณะรัฐมนตรี ได้พิจารณาร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ป่าเป็นป่าสงวนแห่งชาติ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๑๐ ฉบับ คือ ป่าเขาตุงช้าง จังหวัดจันทบุรี ป่าภูแลนคาบ้านทิดไต้ จังหวัดชัยภูมิ ป่าดงกะสังและป่าลำพญากลาง จังหวัดนครราชสีมา ป่าน้ำตกโยง จังหวัดนครราชสีมา ป่าแม่ยาง จังหวัดแพร่ ป่าบ่อหมาเลีย และป่าควนแหลมยาง จังหวัดพัทลุง ป่าวังเพลิง ป่าม่วงค่อม และป่าลำนารายณ์ จังหวัดลพบุรี ป่าผิงซ้ายห้วยขยุง จังหวัดศรีสะเกษ ป่าเทือกเขาโต๊ะเทียบ ป่าควนหินลับ จังหวัดสงขลา ป่าปากห้วยฉลอม ป่าห้วยสีเสียด จังหวัดอุตรดิตถ์ ป่าเหล่านี้เป็นป่าดงดิบ อุดมด้วยไม้ นานาชนิด และทรัพยากรธรรมชาติต่าง ๆ เป็นอันมาก คณะกรรมการสำรวจจำแนกประเภทที่ดินได้สำรวจแล้วเห็นควรสงวนไว้สนอง ความต้องการ ของชาติให้ยั่งยืน ตลอดไป ซึ่งคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว รับหลักการ และให้ส่งเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา กรวจพิจารณาต่อไป

๒. คณะรัฐมนตรี ได้พิจารณาตามที่คณะกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติให้ตั้ง ขึ้น เพื่อพิจารณาเกี่ยวกับการช่วยเหลือครูโรงเรียนราษฎร์ ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวได้ เสนอว่า การจ่ายเงินอุดหนุนให้แก่โรงเรียนราษฎร์ ไปจ้างครูที่มีวุฒิทางครูเข้าทำการสอน ในโรงเรียนเป็นวิธีการที่ดี เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียนราษฎร์ และเป็นการช่วยเหลือ

LIART

ทางค้ำวิชาการศึกษา คณะกรรมการ ฯ จึงลงมติให้ช่วยเหลือครูโรงเรียนราษฎร์ตาม
มติคณะรัฐมนตรี ด้วยวิธีการจ่ายเงินอุดหนุนแก่โรงเรียนเพื่อให้โรงเรียนนำไปจ้างครูที่มี
วุฒิทางครูทำการสอนในโรงเรียนเป็นจำนวนเพิ่มขึ้นจากหลักเกณฑ์เดิม ซึ่งจะเพิ่มขึ้นได้อีก
โดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๒๐

คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบด้วย

นอกจากนี้ คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเรื่องอื่น ๆ อีก จนถึงเวลา ๑๕.๒๐ น.
จึงเลิกประชุม

การประชุมวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๐๑

เริ่มประชุมเวลา ๘.๕๕ น. ณ ทำเนียบรัฐบาล จอมพล ถนอม กิตติขจร
นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ที่ประชุมได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

๑. คณะรัฐมนตรี ได้พิจารณาความคิดเห็นของประชาชนเป็นจำนวนมาก ซึ่ง
ร้องเรียนไปยังนายกรัฐมนตรีตลอดจนข้อคิดเห็นในหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ ขอร้องให้รัฐบาล
ต่ออายุพระราชบัญญัติควบคุมการเช่าเคหะและที่ดิน ซึ่งจะครบกำหนดหมดอายุในวันที่ ๑๑
ตุลาคม ศกนี้ว่า ถ้าไม่ต่ออายุพระราชบัญญัตินี้แล้วบรรดาผู้เช่าเคหะและที่ดินที่มีอยู่ทั่ว
ประเทศมากกว่า ๑ ล้านคน จะต้องถูกผู้ให้เช่าขึ้นค่าเช่าหรือฟ้องขับไล่ตามความพอใจ
ราษฎรผู้ยากจนจะได้รับความเดือดร้อนมาก เนื่องจากไม่มีเงินและไม่มีทางไป ที่ดินก็จะมี
ราคาสูงขึ้นไปอีก

คณะรัฐมนตรี ได้พิจารณาโดยรอบคอบแล้ว จึงมีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติ
ต่ออายุอีก ๑ ปี

๒. กระทรวงมหาดไทยได้เสนอมาว่า ตามที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติตามความ
เห็นของสำนักงบประมาณเกี่ยวกับสิทธิบางอย่างของ ข้าราชการ ครูประชาบาล และ ลูกจ้างที่
โอนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น บัดนี้คลังจังหวัดบางแห่งขัดข้องในการเบิกจ่าย
เงินค่ารักษาพยาบาลให้แก่ข้าราชการบำนาญส่วนจังหวัด โดยอ้างว่าไม่มีระเบียบ เพราะ
มติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวไม่ได้คลุมไปถึงผู้ออกรับบำนาญทางจังหวัด ซึ่งกระทรวงมหาดไทย
เห็นว่าข้าราชการจังหวัด เมื่อ ออกจากราชการ เพื่อ รับ บำนาญ ก็ควร มีสิทธิ ได้ เช่นเดียวกับ

การประชุมคณะรัฐมนตรี

ข้าราชการพลเรือนด้วย ในเรื่องนี้ กระทรวงการคลังเห็นว่า มติของคณะรัฐมนตรีเท่าที่เป็นมาแล้วไม่ได้คลุมไปถึงให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่ออกรับบำนาญได้รับการช่วยเหลือ โดยรัฐบาลรับภาระ จึงมิได้มีการตั้งงบประมาณไว้ และปัญหาที่เป็นอยู่ก็คือ จะหาเงินจากแหล่งใด แต่ถ้าหากคณะรัฐมนตรีเห็นสมควรให้จ่ายเงินช่วยเหลือ ก็ควรที่จะให้กระทรวงมหาดไทยติดต่อกับสำนักงบประมาณ กำหนดหลักเกณฑ์และขอจัดสรรเงินงบประมาณเพื่อการนี้

สำนักงบประมาณมีความเห็นว่า ครูประจำบาลที่ออกรับบำนาญทางจังหวัดระยะนี้ เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญมาก่อน ซึ่งหากไม่โอนไปเมื่อออกเป็นข้าราชการบำนาญ ก็ยังมีสิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลและเงินช่วยเหลือต่าง ๆ ได้ ดังนั้น การที่ครูประจำบาลที่โอนไปเป็นข้าราชการส่วนจังหวัด ออกจากราชการเพื่อรับบำนาญ ก็ควรให้มีสิทธิดังกล่าว ส่วนในเรื่องการเงินนั้น สำนักงบประมาณจะได้พิจารณาจัดสรรงบประมาณสำหรับเป็นค่ารักษาพยาบาล และเงินช่วยเหลือต่าง ๆ แก่ข้าราชการครูส่วนจังหวัดที่ออกรับบำนาญให้กรมการปกครองในงบประมาณ ๒๕๑๒ ต่อไป สำหรับค่าใช้จ่ายค้างเบิกในขณะนี้ เห็นสมควรให้สมทบเบิกในต้นปีงบประมาณ ๒๕๑๒ ด้วย

คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว เห็นชอบตามความเห็นของสำนักงบประมาณ

๓. ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้มีการเช่าเวลาของสถานี โทรทัศน์เพื่อโฆษณากิจการหรือนโยบายของพรรคการเมือง ตลอดจนการณรงค์หาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนได้นั้น บัดนี้ กรมประชาสัมพันธ์รายงานมาว่า ได้เชิญผู้แทนของบริษัทไทยโทรทัศน์จำกัด ผู้แทนสถานีโทรทัศน์กองทัพบก มาร่วมกันพิจารณาแล้ว มีความเห็นว่าการให้พรรคการเมืองโฆษณาเผยแพร่กิจการของพรรคทางโทรทัศน์นั้น ควรวางระเบียบจำกัดให้เฉพาะพรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ในการให้ประชาชนมีความสนใจและเข้าใจในการใช้สิทธิทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตย เพื่อที่ประชาชนจะได้มีโอกาสศึกษาพิจารณาแนวนโยบายและกิจกรรมของ พรรคการเมืองแต่ละพรรค ก่อนที่จะใช้สิทธิเลือกตั้งให้ได้ผลดีที่สุด

ส่วนในการณรงค์หาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนนั้นเห็นว่า ในกรณีนี้แม้จะมีระเบียบให้รัดกุมเพียงใดก็ย่อมยากในการปฏิบัติและวินิจฉัยเป็นอย่างยิ่ง และถ้าหากมีผู้สมัครเข้ารับเลือกตั้งต่างต้องการจะหาเสียงทางโทรทัศน์กันเป็นจำนวนมาก ก็เป็นการยากที่สถานีโทรทัศน์จะกำหนดเวลาและรายการให้ได้ทั่วถึงเป็นที่เรียบร้อย จึงเห็นว่าไม่ควรให้มีการณรงค์หาเสียงการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนทางโทรทัศน์ ในกรณีเดียวกันนี้การเปิดให้โฆษณากิจการของพรรคการเมือง หรือการหาเสียงทางวิทยุกระจายเสียงก็ได้มีการพิจารณาเห็นว่า ปัจจุบันมีสถานีวิทยุกระจายเสียงทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคเป็นจำนวนกว่า ๑๐๐ สถานี อันเป็นการยากในทางปฏิบัติที่จะให้เป็นไปโดยเรียบร้อยและทั่วถึงเช่นเดียวกัน จึงเห็นว่า สมควรระงับการโฆษณากิจการ หรือนโยบายของพรรคการเมือง ตลอดจนการณรงค์หาเสียงทางวิทยุกระจายเสียง

ในการนี้ กรมประชาสัมพันธ์ได้เสนอร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการโฆษณาเผยแพร่นโยบาย หรือกิจการของนักการเมืองทางโทรทัศน์มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา สาระสำคัญของระเบียบดังกล่าวมีดังนี้

คุณสมบัติของพรรคจะต้องเป็นพรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นถูกต้องตามกฎหมาย และส่งสมาชิกสมัครเข้ารับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทน

หลักเกณฑ์ในการโฆษณาเผยแพร่นี้จะกระทำได้ โดยแสดงความจำนงและเสียค่าเช่าเวลาของรายการในอัตรารายการละ ๑๐,๐๐๐ บาท พรรคการเมืองพรรคหนึ่งจะโฆษณาทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ได้แห่งละ ๑ ครั้ง มีความยาวไม่เกิน ๓๐ นาที รายการที่จะโฆษณาให้กระทำได้ต่อเมื่อมีพระราชกฤษฎีกาเลือกตั้งสมาชิกผู้แทนแล้ว ข้อความที่จะโฆษณาดังกล่าวเป็นข้อความเกี่ยวกับนโยบายหรือกิจการของพรรคการเมืองนั้น ๆ และต้องส่งบทบรรยายที่ใช้โฆษณาจำนวน ๑๐ ชุด ให้สถานีโทรทัศน์ในพระนคร-ธนบุรี ก่อนวันออกอากาศไม่น้อยกว่า ๑๐ วัน สำหรับสถานีโทรทัศน์ส่วนภูมิภาคไม่น้อยกว่า ๒๐ วัน การออกอากาศให้กระทำโดยเทปโทรทัศน์ หรือภาพยนตร์เสียงไว้ล่วงหน้า ถ้าพูดหรือคำบรรยายต้องตรงตามบทที่ได้รับอนุมัติแล้ว

สำหรับคณะกรรมการตรวจพิจารณาเพื่อให้การโฆษณาเผยแพร่นโยบายหรือกิจการของพรรคการเมืองทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยนั้น ให้มีคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วยผู้แทนสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้แทนสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี ผู้แทนกรมการปกครอง ผู้แทนกรมอัยการ และผู้แทนกรมตำรวจ มีหน้าที่ตรวจพิจารณาบทบรรยาย ข้อความหรือภาพยนต์ ก่อนอนุญาตให้เผยแพร่ คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วย

๔. กระทรวงการคลัง ได้เสนอเกี่ยวกับออกพันธบัตรในบึงประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๒ ว่า จากการจำหน่ายพันธบัตรในปี ๒๕๑๑ นั้น การที่ดอกเบี้ยพันธบัตรของรัฐบาลได้รับยกเว้นภาษีเงินได้มีผลดีต่อการจำหน่ายมาก และปรากฏว่า นิติบุคคลเป็นผู้ซื้อพันธบัตรในปี ๒๕๑๑ ประมาณ ๙๗% ในการออกพันธบัตรบึงประมาณ ๒๕๑๒ นั้น ควรจะแก้ปัญหานี้ในต้นภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยการให้พันธบัตรลงทุนมีความแตกต่างกับพันธบัตรออมทรัพย์ คือให้ดอกเบี้ยพันธบัตรลงทุนกับพันธบัตรออมทรัพย์ มีอัตราร้อยละ ๗ ต่อปี เท่ากัน แต่ยกเลิกการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาล โดยออกพระราชกฤษฎีกายกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราชกฤษฎีกา ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๐๐ ส่วนเอกชนผู้ออมทรัพย์ซึ่งต้องการซื้อพันธบัตรออมทรัพย์ก็ยังคงได้รับการยกเว้นภาษีตามเดิมไม่เปลี่ยนแปลง

คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นชอบตามที่กระทรวงการคลังเสนอ

๕. สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้เสนอร่างพระราชกฤษฎีกาการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนทั่วราชอาณาจักร ทั้งนี้เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับรายได้ รายจ่าย การบริโภค การลงทุน และการออมทรัพย์ หนี้สินของครัวเรือน ตลอดจนข้อมูลอื่น ๆ เพื่อประโยชน์ในการคำนวณรายได้ประชาชาติ วัดการเปลี่ยนแปลงในระดับการครองชีพ และการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วรับหลักการ และให้คณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาต่อไป

นอกจากนี้ คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเรื่องอื่น ๆ อีก จนถึงเวลา ๑๗.๓๕ น. จึงเลิกประชุม.

การประชุมวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๑๐

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๑๕ น. ณ ทำเนียบรัฐบาล จอมพล ถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน ที่ประชุมได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๑. ตามที่ประธานกรรมการสมาคมครูโรงเรียนราษฎร์ ได้มีหนังสือถึงนายกรัฐมนตรีว่า ตามที่รัฐบาลได้จัดสรรยอดเงินอุดหนุนโรงเรียนราษฎร์ทั้งสิ้น ๘๗ ล้านบาท เพื่อนำไปปรับปรุงอัตราเงินเดือนครูโรงเรียนราษฎร์ แต่มีข้อสังเกตว่าปัจจุบันครูโรงเรียนราษฎร์ที่ราชอาณาจักรมี ๔๓,๐๑๑ คน แต่เป็นครูที่ประจำอยู่ในโรงเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการให้การอุดหนุนประมาณ ๘,๐๐๐ คน ความหวังของครูโรงเรียนราษฎร์ก็คือต้องการที่จะให้กระทรวงศึกษาธิการจ่ายเงินงบประมาณอุดหนุนโรงเรียนราษฎร์ จ่ายทดแทนเป็นค่าภาษีเงินได้ให้แก่ครูโรงเรียนราษฎร์ เพราะปัจจุบันครูโรงเรียนราษฎร์รับเงินเดือนจำกัด เดือนละ ๕๐๐-๗๕๐ บาท ไม่เพียงพอแก่การครองชีพ แล้วยังต้องมาเสียภาษีเงินได้เป็นรายปี อันก่อให้เกิดความเดือดร้อน อาจมีผลกระทบกระเทือนไปถึงการศึกษาของนักเรียนได้

เรื่องนี้กระทรวงศึกษาธิการเห็นว่าการที่สมาคมครูโรงเรียนราษฎร์อ้างว่ามีครูกว่า ๔ หมื่นคน แต่เป็นครูที่กระทรวงศึกษาธิการอุดหนุนเพียง ๘,๐๐๐ คนนั้น เป็นความจริง เพราะโรงเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการไม่ให้การอุดหนุนนั้นมีทั้งโรงเรียน ที่ไม่เข้าเกณฑ์ และพ้นเกณฑ์อุดหนุนไปแล้ว ครูโรงเรียนราษฎร์ซึ่งมีเป็นจำนวนมากมักย้ายเข้าออกอยู่เป็นนิจ กับมีครูพิเศษอีกไม่น้อย การคำนวณว่าจะต้องใช้เงินทดแทนเป็นค่าภาษีจะเสียเวลามาก และสำหรับเงินงบประมาณอุดหนุนโรงเรียนราษฎร์ที่ได้รับอยู่น้อย ถ้าแยกไปเป็นค่าจ่าย

ทดแทนภาษีเงินได้ ก็จะต้องระงับการจ่ายตามระเบียบเดิมบางส่วน ซึ่งทำให้เกิดการเดือดร้อน ถ้าจะไม่ให้ใช้เงินดังกล่าวก็ต้องของบประมาณเพิ่มขึ้นไปอีก

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นว่ายังไม่เป็นการเหมาะสมที่จะให้ความช่วยเหลือโดยการเจียดเงินงบประมาณอุดหนุนโรงเรียนราษฎร์จ่ายทดแทนเป็น ค่าภาษีเงินได้ ให้แก่ครูโรงเรียนราษฎร์ เพราะว่ารัฐบาลได้ให้ความช่วยเหลือแก่ครูที่มีรายได้น้อยโดยวิธีให้เงินอุดหนุนแก่โรงเรียนอยู่แล้ว ส่วนครูโรงเรียนราษฎร์ที่ใหญ่ ๆ ก็ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่า ๒,๐๐๐ ถึง ๓,๐๐๐ บาท และบางโรงเรียนก็ยังช่วยเหลือโดยจ่ายเงินทดแทนภาษีเงินได้ อยู่แล้ว สำหรับโรงเรียนราษฎร์เองก็ได้รับความช่วยเหลือโดยตรงจากรัฐบาลอยู่อย่างหนึ่ง คือได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้ ฉะนั้นการให้ความช่วยเหลือโดยวิธีจ่ายเงินทดแทนภาษีเงินได้นี้ ถ้ายอมอนุญาตก็จะเป็นตัวอย่างแก่กรณีอื่น เพราะผู้มีรายได้น้อยทั่วไปก็จะขอให้รัฐจ่ายเงินทดแทนภาษีเงินได้เช่นเดียวกับครูโรงเรียนราษฎร์

คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว เห็นชอบตามความเห็นของกระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงการคลัง

๒. คณะรัฐมนตรี ได้พิจารณาข้อเสนอของกระทรวงอุตสาหกรรมในการที่บริษัท เอกชนขอแสดงความจำนงขอร่วมทุนในโรงงานกระดาษบางปะอิน ซึ่งมีหลักการของผู้เข้า ทุนว่าต้องรับโรงงานกระดาษไปดำเนินการรวมทั้งการผลิตกระดาษ และต้องเสียค่าธรรมเนียมในการใช้โรงงาน ในการที่ผู้เข้าร่วมทุนนำเครื่องทำกระดาษและอุปกรณ์อื่น ๆ มาติดตั้งเพิ่มเติมเพื่อให้การผลิตมีปริมาณมากขึ้น เมื่อพ้นเวลา ๑๕ หรือ ๒๐ ปีแล้ว เครื่องจักรและอุปกรณ์ดังกล่าวจะต้องตกเป็นของรัฐ และระหว่างดำเนินการเมื่อมีกำไรต้องแบ่ง ให้รัฐทำนองโรงกลั่นน้ำมัน นอกจากนั้นเจ้าหน้าที่และคนงานโรงงานกระดาษที่มีอยู่ทั้งหมด ผู้ที่ขอเข้าร่วมทุนต้องรับไว้ทำงานด้วย ในการดำเนินการนี้คณะกรรมการซึ่งกระทรวง อุตสาหกรรมแต่งตั้งขึ้นได้เห็นสมควรกำหนดหลักการให้มีการเปิด ประมูลแก่ผู้สนใจ ที่มารับ โรงงานกระดาษกาญจนบุรีและบางปะอินไปดำเนินการ โดยเสียค่าธรรมเนียมหลักการในการ เปิดประมูลทั่วไปให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีได้วางไว้

แต่อย่างไรก็ตาม สำหรับขณะนี้ โรงงานกระดาษบางปะอินของบริษัทส่งเสริมเศรษฐกิจแห่งชาตินั้นคณะรัฐมนตรีมีมติให้ยุบเลิกบริษัทแล้ว ถ้าหากรัฐจะใช้วิธีบอกขาย โรงงานกระดาษทั้งสองก็จะเป็นวิธีที่ดีและ สอดคล้องกับนโยบาย ของ รัฐในการไม่ ประกอบอุตสาหกรรมประเภทที่แข่งขันกับเอกชน

เรื่องนี้คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้ว ลงมติให้บอกขายโรงงานกระดาษทั้งสอง ถ้าไม่มีผู้ซื้อ ก็ให้ตั้งเป็นบริษัทจำกัดโดยรัฐบาลถือหุ้น และรับผิดชอบเพียงราคาหุ้นเท่านั้น

๓. คณะรัฐมนตรี ได้พิจารณาตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรมได้เสนอให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงงานอุตสาหกรรมกระดุมไทยได้รับการลดอากรขาเข้า และภาษีการค้าสำหรับวัตถุดิบ และวัสดุที่นำเข้ามาใช้ในอุตสาหกรรมผลิตกระดุม กับขอรับความเห็นชอบให้บริษัทอุตสาหกรรมพืชผลไม้แห่งประเทศไทย จำกัด ได้รับการลดอากรขาเข้าและภาษีการค้าลง ๑ ใน ๓ สำหรับวัตถุดิบและวัสดุที่นำเข้ามาใช้ในอุตสาหกรรมเพาะปลูกกล้วยหอมเพื่อส่งไปจำหน่ายในต่างประเทศ และขอรับความเห็นชอบให้บริษัทแอสแลนต์ เคมีคอล จำกัด รับการลดอากรขาเข้าและภาษีการค้าลง ๑ ใน ๓ สำหรับวัสดุที่นำเข้ามาใช้ในอุตสาหกรรมผลิตคาร์บอนแบล็ค

คณะรัฐมนตรีพิจารณาเรื่องทั้ง ๓ แล้วลงมติเห็นชอบในหลักการตามที่เสนอ นอกจากนี้คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเรื่องอื่น ๆ อีกจนถึงเวลา ๑๘.๐๕ น. จึงเลิกประชุม.

△

ฉบับนี้

เบียร์ไทยตราสิงห์

บริษัท **บุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด**

บางกระบือ พระนคร โทร. 47008-9

LIART

สหธนาคารกรุงเทพ จำกัด

สำนักงานใหญ่

เลขที่ 624 ถนนเซาวราช สามแยก พระนคร

โทรศัพท์ 38966-9
30460, 32178, 38129

สาขาพระนครธนบุรี

ราชวงศ์	เลขที่ 2	ถนนราชวงศ์	โทรศัพท์	21333
ประดิษฐ์ (ปฐมวัน)	„ 425/1-2	ถนนราชปรารภ	„	70569
ธนบุรี (วงเวียนใหญ่)	„ 22-24	ถนนประชาธิปไตย	„	60442
ท่าเตียน	„ 394/6-7	ถนนมหาสาร	„	24923
บางรัก	„ 1401-3	ถนนเจริญกรุง	„	31884
มหานาค	„ 1210	ถนนกรุงเกษม	„	812650
บางกระบี่	„ 336-338	ถนนสุขุมวิท	„	913334
บางโพ	„ 48/2-3	ถนนประชาธิปไตย สาย 1	„	46260
ยมราช	„ 41	ถนนเพชรบุรี	„	810126
เข็นเต้หลุยส์ 3	„ 10/35-36	ถนนจันทร์	„	38479
จรัลสนิทวงศ์ (ธนบุรี)	„ 629/20-21	ถนนจรัลสนิทวงศ์	„	

สาขาต่างจังหวัด

สาขาชลบุรี	เลขที่ 797-799	ถนนเจตน์จาง	อำเภอเมือง	จังหวัดชลบุรี
				โทรศัพท์ 2576
สาขาภูเก็ต	เลขที่ 31	ถนนภูเก็ต	ตำบลตลาดใหญ่	อำเภอเมือง
				จังหวัดภูเก็ต
				โทรศัพท์ 500-501
สาขาขอนแก่น	เลขที่ 142-148	ถนนศรีจันทร์	อำเภอเมือง	จังหวัดขอนแก่น
				โทรศัพท์ 6457.6731
สาขาแก่งค้อ	เลขที่ 395/1-2	ถนนพระยาชัย	อำเภอแก่งค้อ	จังหวัดสระบุรี
สาขาสีคิ้ว	ตำบลสีคิ้ว	อำเภอสีคิ้ว		จังหวัดนครราชสีมา
สาขาบางละมุง	ตำบลนาเกลือ	อำเภอบางละมุง		จังหวัดชลบุรี

นายบรรเจ็ด ปลิวจรรย์

กรรมการผู้จัดการ

LI RT

ข่าวในพระราชสำนัก

พระบรมมหาราชวัง

วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๑๑

วันนี้เวลาเช้า ๗ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประธานกรรมการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาลุ่มแม่น้ำโขง นำนายยูเอ็น อาร์. แบล็ค ที่ปรึกษาพิเศษของประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกาเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของเอเชีย และคณะพร้อมด้วย ฯพณฯ เอกอัครราชทูตอเมริกัน เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อกำหนดแนวนโยบายและแผนงานเกี่ยวกับการปฏิบัติงานให้ความช่วยเหลือของรัฐบาลสหรัฐโครงการเขื่อนผามอง

เวลาบ่าย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินไปในการพระราชทานเพลิงศพพระยาฉัตรพิริยธรรมประคัลภ์ ณ เมรุพลับพลาอิศริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานผ้าไตรให้ทายาทนำไปทอดที่โกศศพ พระสงฆ์บังสุกุลเสร็จแล้ว ทรงจุดฝักแกพระราชทานเพลิง

วันศุกร์ที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๑๑

วันนี้เวลาบ่าย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ไปทรงดนตรีและ

LIERT

วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๑๑

วันนี้เวลาเช้า ๗ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้หม่อมเจ้า กวางจิตร จิตรพงศ์ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทรับพระราชทานน้ำพระมหาสังข์ เนื่องใน โอกาสที่ทรงมีพระชนมายุครบ ๕ รอบ

ภายหลังนั้น ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ ฯพณฯ เอกอัครราชทูตแคนาดา กับภริยา ฯพณฯ เอกอัครราชทูตลาวกับชายา ฯพณฯ เอกอัครราชทูตออสเตรเลียกับภริยา และ ฯพณฯ เอกอัครราชทูตนิวซีแลนด์ กับภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ตามลำดับ

เวลาบ่าย สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้อุปนายกผู้อำนวยการสภาการศึกษาไทย นำเหล่ากาชาดจังหวัดนนทบุรีรับท่าน เฝ้าทูล ละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินรายได้จากการจัดงานนนทบุรีหรรษา

ต่อมาทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้เลขาธิการมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และ นายประภาส อวยชัย อาจารย์ที่ปรึกษา นำคณะกรรมการนักศึกษาชุมนุมนาฏศิลป์ และ การละครสโมสรนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินรายได้จากการจัดงาน “วันละครเพลงในอดีต” เนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนม- พุทธอายุครบ ๓ รอบ ของสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ โดยเสด็จพระราช กุศลสมทบทุนสร้างโรงเรียนตามชนบทที่อยู่ห่างไกล

หลังจากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรม ราชินีนาถ ทรงออกมารับพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าเหมวดี เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท และพระราชทานเลี้ยงพระสุธารส

วันจันทร์ที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๑๑

วันนี้เวลาเช้า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ เลขาธิการพระราชวัง นำศาสตราจารย์ สตางค์ มงคลสุข รองอธิการบดีมหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ และ ดร. กำแหง พลางกูร เลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ เฝ้าทูล ละอองธุลีพระบาท ๗ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

LIART

วันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๑

วันนี้เวลาเช้า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศลทักษิณานุปทานถวายแก่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสชกิตสมัยคล้ายวันสวรรคตครบรอบ ๑๐๐ ปี ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร

ภายหลังนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปยังพระอุโบสถวัดเบญจมบพิตรดุสิตวนารามเพื่อทรงบำเพ็ญพระราชกุศลทักษิณานุปทาน เนื่องในวันคล้ายวันพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติครบ ๑๐๐ ปี ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระรัตนตรัยและทรงจุดธูปเทียนเครื่องราชสักการะถวายบังคมพระบรมราชสรีรางคารพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระสังฆราชถวายศีล พระสงฆ์ ๑๐๐ รูปเจริญพระพุทธมนต์จบแล้วทรงประเคนภัตตาหารแก่สมเด็จพระสังฆราช แล้วทรงทอดผ้า พระสงฆ์ทั้งนั้นสดับปกรณ์พระบรมราชสรีรางคารพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

เวลาบ่าย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินจากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต มายังพระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย ในการพระราชกุศลทักษิณานุปทาน เนื่องในโอกาสชกิตสมัยคล้ายวันสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวบรรจบครบ ๑๐๐ ปี และเป็นโอกาสชกิตกาลบรรจบครบ ๑๐๐ ปีที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการและทรงจุดธูปเทียนเครื่องราชสักการะถวายบังคมพระบรมอัฐิ พระสงฆ์ ๒๐ รูป สวดพระพุทธมนต์จบ สมเด็จพระสังฆราชถวายพระธรรมเทศนาถันท์ ๑ จบ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรมถันท์เทศน์ แล้วทรงทอดผ้าพระสงฆ์ทั้งนั้นสดับปกรณ์พระบรมอัฐิ พระสงฆ์อีก ๑๐๐ รูป สวดมาติกาจบแล้ว ทรงทอดผ้า พระสงฆ์ทั้งนั้นสดับปกรณ์ ถวายอภิวาท ถวายพระพรลา เสด็จพระราชดำเนินกลับ

LI RT

ข่าวในพระราชสำนัก

วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๑๑

วันนี้เวลาเช้า ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงออกรับ ฯพณฯ อุลริก เซสเก เอกอัครราชทูตสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน กับภริยา ฯพณฯ เคานต์ เอกเซล ลีเวนฮอฟต์ เอกอัครราชทูตสวีเดน กับภริยา ฯพณฯ ไทราโอะ ชูชิโรกุ เอกอัครราชทูตญี่ปุ่น กับภริยา และ ฯพณฯ โมฮัมมัด ฮายัต จูเนโจ เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐปากีสถาน กับภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทตามลำดับ

เวลาต่อมา ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้นายวอลเตอร์ แอล. เมเยอร์ อดีตประธานกรรมการและคณะกรรมการสโมสรโรตารีกรุงเทพ ฯ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทกราบบังคมทูลถวายรายงานเกี่ยวกับการสร้างเขื่อนกั้นน้ำสำหรับหมู่บ้านจังหวัดนครพนม

ภายหลังนั้น ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้นายจาด อูร์สยะนันท์ อดีตผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี นำคณะกรรมการเหล่ากาชาดจังหวัดเพชรบุรี และผู้บริจาคเงินโดยเสด็จพระราชกุศล เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทถวายพระพรชัยมงคลสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา ครบ ๓ รอบ และทูลเกล้า ฯ ถวายเงินรายได้จากการจัดงานกาชาดประจำปี ๒๕๑๑ ของจังหวัดเพชรบุรี โดยเสด็จพระราชกุศล ตามพระราชอัธยาศัย ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานเลี้ยงอาหารกลางวันแก่ผู้เข้าเฝ้า ฯ ด้วย

วันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๑๑

วันนี้เวลาเช้า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยเครื่องบินพระที่นั่งจากสนามบินกองทัพอากาศดอนเมือง ไปยังจังหวัดสุราษฎร์ธานี แล้วเสด็จพระราชดำเนินไปยังบ้านบางสวรรค์ อำเภอพระแสง และพระราชทานรถลากถางเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาหมู่บ้านดังกล่าว

วันเสาร์ ที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๑๑

เมื่อค่ำวานนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา เสด็จแทนพระองค์ไปทอดพระเนตรภาพยนตร์การกุศลรอบ

LIART

ปฐมทัศน์ ณ โรงภาพยนตร์ฮอลลีวูด ตามคำอัญเชิญของนายกสมาคมศิษย์เซนต์โยเซฟ ในพระบรมราชินูปถัมภ์ เพื่อเก็บเงินรายได้บูรณะโรงเรียนวัดเจ้าฟ้าสร้าง ตำบลบ้านแห่ง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ในตอนค่ำวานนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ พันเอก สนั่น ยุทธสารประสิทธิ์ ผู้บังคับการกรมทหารอาสาสมัคร นำคณะนายทหารในกรมอาสาสมัคร (จงอางศึก) และภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท และรับพระราชทานเลี้ยงอาหาร ณ ศาลาผลกาภิรมย์.

วันพุธ ที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๑๑

วันนี้เวลาเช้า ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ พลเอก หลวงกัมปนาทแสนยากร องคมนตรี นำคุณหญิงศิริ มหาอำมาตยาธิบดี เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท น้อมเกล้า ฯ ถวายพระพุทธรูป เชียงแสน ๑ องค์

ต่อจากนั้น ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ ดร. ป๋วย อึ๊งภากรณ์ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท

วันศุกร์ ที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๑๑

วันนี้เวลาบ่าย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินไปพระราชทานปริญญาบัตรและอนุปริญญาบัตร ศิลปบัณฑิต แก่ผู้สำเร็จการศึกษาประจำปีการศึกษา ๒๕๑๐ ณ มหาวิทยาลัยศิลปากร

วันเสาร์ ที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๑๑

วันนี้เวลาบ่าย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศลถวายผ้าพระกฐิน ณ วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม วัดมหาพฤฒาราม และ วัดสุทธิวาราม ตามลำดับ

LIIRT

วันอังคาร ๑๕ ตุลาคม ๒๕๑๑

วันนี้เวลาบ่าย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศลถวายผ้าพระกฐิน ณ วัดมกุฏกษัตริยาราม วัดราชาธิวาสวิหาร และวัดอรุณราชวราราม ตามลำดับ

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้นายพจน์ สารสิน ประธานกรรมการดำเนินการก่อสร้างวัดชีราลงกรณวราราม เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานเงินสมทบทุนสร้างพระอุโบสถวัดชีราลงกรณวราราม

ต่อจากนั้น ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้นายกรรมการบริหารมูลนิธิช่วยนักเรียนที่ขาดแคลน ในพระบรมราชินูปถัมภ์ และกรรมการบางท่าน เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานเงินสมทบทุนมูลนิธินี้ แล้วทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าสุขุมานีนันท์ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท พระราชโทรเลขถวายพระพรเนื่องในวันชาติของชาอูคีอาระเบีย

เนื่องด้วยวันที่ ๒๓ กันยายน ตรงกับวันชาติของชาอูคี อาระเบีย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชโทรเลขถวายพระพรไปยังพระมหากษัตริย์แห่งชาอูคีอาระเบีย ในโอกาสดังกล่าวมีความว่า

สมเด็จพระราชาธิบดีแห่งชาอูคี อาระเบีย วิทยาต ในโอกาสวันชาติของชาอูคีอาระเบีย นี้ หม่อมฉันมีความยินดีขอถวายพระพร พร้อมทั้งความปรารถนาอันดี เพื่อทรงพระเจริญยิ่งยืนนาน ขอให้พระราชวงศ์ทรงประสบความผาสุก และประชาชนของพระองค์ประสบความเจริญรุ่งเรือง

(พระปรมาภิไธย) ภูมิพล ป.ร.

พระราชโทรเลขอำนวยการเนื่องในวันชาติของไนจีเรีย

เนื่องด้วยวันที่ ๑ ตุลาคม เป็นวันตรงกับวันชาติของไนจีเรีย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชโทรเลขอำนวยการ ไปยังประมุขแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐไนจีเรีย ในโอกาสดังกล่าว มีความว่า

LI RT

วพฒฯ ประมุขแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐไนจีเรีย

ลากอส

ในโอกาสวันชาติของสหพันธ์สาธารณรัฐไนจีเรีย ข้าพเจ้าขอส่งคำอำนวยพรมา
ยังท่าน รัฐบาลและประชาชนชาวไนจีเรีย พร้อมทั้งความปรารถนาอันดี เพื่อให้ท่านและ
ประชาชนชาวไนจีเรีย ประสบความผาสุก

(พระปรมาภิไธย) ภูมิพล ป.ร.

พระราชโทรเลขถวายพระพรเนื่องในวันพระราชสมภพของสมเด็จพระราชาธิบดี
อัฟกานิสถาน

เนื่องด้วยวันที่ ๑๕ ตุลาคม เป็นวันตรงกับวันพระราชสมภพของสมเด็จพระ
ราชาธิบดีแห่งอัฟกานิสถาน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชโทรเลขถวาย
พระพรไปในโอกาสดังกล่าว มีความว่า

สมเด็จพระราชาธิบดีแห่งอัฟกานิสถาน

คาบูล

ในวาระที่ตรงกับวันพระราชสมภพของพระองค์นี้ หม่อมฉันมีความยินดี
ขอถวายพระพรพร้อมด้วยความปรารถนาอันดี ขอให้พระองค์ทรงพระเกษมสำราญ และ
ประชาชนชาวอัฟกานิสถานประสบความผาสุก

(พระปรมาภิไธย) ภูมิพล ป.ร.

Δ

นายกรัฐมนตรีให้สัมภาษณ์แก่ผู้แทนหนังสือพิมพ์

เมื่อเช้าวันที่ ๑๔ ต.ค. ศกนี้ จอมพล ถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรีได้ให้สัมภาษณ์แก่ผู้แทนหนังสือพิมพ์ ณ ทำเนียบรัฐบาล

การปราบปรามพวกก่อการร้ายคอมมิวนิสต์

นายกรัฐมนตรีได้แถลงให้ผู้แทนหนังสือพิมพ์ทราบ เกี่ยวกับการปราบปราม พวกก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ ในรอบสัปดาห์นี้ว่าโดยทั่วไป พวกคอมมิวนิสต์ได้ลดการปฏิบัติ ต่อเจ้าหน้าที่น้อยลงกว่าสัปดาห์ที่แล้ว ส่วนราษฎรนั้นพวกก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ก็ยังข่มขู่ ให้เกิดความหวาดกลัว ด้วยการลอบสังหารและบังคับเกณฑ์เอาเสบียงอาหารเช่นที่เคยปฏิบัติมา

พฤติกรรมของพวกก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ในรอบสัปดาห์นี้ แสดงให้เห็นว่า ในขณะนี้พวกก่อการร้ายคอมมิวนิสต์กำลังตกอยู่ในฐานะลำบาก ทั้งนี้เนื่องจากราษฎรได้ตระหนักถึงความชั่วร้ายหลอกลวงของพวกก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ จึงไม่ยอมให้ความร่วมมือและให้การสนับสนุน นอกจากจะถูกบังคับ ยิ่งไปกว่านั้น แม้พวกก่อการร้ายคอมมิวนิสต์เองที่เคยหลงผิดไปกับลัทธิอุบาทว์นี้ชั่วขณะหนึ่งก็ ได้ประจักษ์ถึงความชั่วร้ายของฝ่ายคอมมิวนิสต์เป็นอย่างดี จึงได้พากันเข้ามาบอกรับตัวต่อเจ้าหน้าที่มากยิ่งขึ้น ด้วยเหตุนี้พวกคอมมิวนิสต์จึงได้กระทำการโหดร้ายทารุณต่อราษฎรอยู่ตลอดเวลา เพราะเป็นวิธีสุดท้ายและวิธีเดียวเท่านั้น ที่จะบังคับข่มขู่ราษฎร ให้มีความหวาดกลัว และตกอยู่ใต้อิทธิพลต่อไปได้ อย่างไรก็ตามเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลก็ได้กำลังดำเนินการให้ความคุ้มครองราษฎร ให้บังเกิดความปลอดภัยทุกวิถีทางอยู่แล้ว

นายกรัฐมนตรีกล่าวต่อไปว่า สำหรับการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่นั้น ก็ยังคงดำเนินการลาดตระเวนตรวจค้นเพื่อติดตามปราบปราม กวาดล้างอยู่ตลอดเวลา ได้ปะทะกับพวกก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ ๕ ครั้ง ในท้องที่จังหวัดเชียงราย ๓ ครั้ง สกลนคร ๒ ครั้ง จังหวัดนครพนม อุบลราชธานี อุตรดิตถ์และบุรีรัมย์ จังหวัดละ ๑ ครั้ง

โดยสรุปแล้ว ในรอบสัปดาห์ที่แล้ว เจ้าหน้าที่จับพวกก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ได้ ๔ คน เข้ามอบตัว ๓๙ คน พวกก่อการร้ายเสียชีวิตในการปะทะ ๓ คน บาดเจ็บมีหลายคน แต่หลบหนีไปได้ เจ้าหน้าที่ยึดได้ลูกระเบิดขว้าง ๔ ลูก ปืน กระสุนปืน วิทยุ เอกสาร และสิ่งของอย่างอื่นหลายรายการ

นายกรัฐมนตรีได้กล่าวให้ข้อสังเกตว่า ในรอบสัปดาห์ที่แล้วมา มีพวกก่อการร้ายคอมมิวนิสต์เข้ามอบตัวเป็นจำนวนมากถึง ๓๙ คน ซึ่งเป็นเครื่องแสดงให้เห็นว่า พวกที่ไปเข้ากับพวกก่อการร้ายรู้สึกตัวว่า ที่ตนเองได้กระทำไปนั้น เป็นผลร้ายต่อประเทศชาติ และตัวเองได้รับความเดือดร้อนด้วย จึงได้เข้ามามอบตัวต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐบาล และพวกที่เข้ามอบตัวเหล่านี้ ทางรัฐบาลได้ให้ความเป็นธรรมเป็นอย่างดี ทั้งยังได้ให้ความคุ้มครองปลอดภัย ซึ่งเวลานี้ได้แสดงให้เห็นแล้วว่า ทางรัฐบาลพยายามให้ความยุติธรรมแก่บุคคลเหล่านี้มากที่สุด มิใช่เมื่อเข้ามอบตัวแล้ว จะนำมาเข้าคุกหรือตาราง หรือยิงเป้าตามที่เขาคาดกึกไว้แต่เดิม

ผู้แทนหนังสือพิมพ์ขอทราบจำนวนพวกก่อการร้ายที่ถูกจับกุม เข้ามอบตัวและเสียชีวิต ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้ตอบชี้แจงว่า

ภาคเหนือ ตั้งแต่วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๐ ถึงปัจจุบัน มีผู้ถูกจับ ๑๙๒ คน เข้ามอบตัว ๕ คน เสียชีวิต ๓๗ คน

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตั้งแต่วันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๐๘ จนถึงปัจจุบัน ถูกจับ ๒,๕๗๑ คน เข้ามอบตัว ๒,๔๘๘ คน เสียชีวิต ๓๓๘ คน

ภาคกลาง ตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๑๐ จนถึงปัจจุบัน ถูกจับ ๑๕๕ คน เข้ามอบตัว ๗๑ คน เสียชีวิต ๑๐ คน

ภาคใต้ ตั้งแต่วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๑๐ จนถึงปัจจุบัน ถูกจับ ๔๓๔ คน เข้ามอบตัว ๓๕ คน เสียชีวิต ๓๓ คน

ผู้แทนหนังสือพิมพ์เรียนถามว่า พวกก่อการร้ายที่เข้ามอบตัว แล้วทางการปลดปล่อยไป กลับไปเป็นพวกก่อการร้ายอีกมีจำนวนเท่าใด นายกรัฐมนตรีตอบว่า มีเปอร์เซ็นต์น้อยมาก ส่วนมากบุคคลเหล่านี้เมื่อทางการปลดปล่อยไป ได้กลับไปบ้านและไปประกอบ

สัมมาอาชีพ เพราะมีความเป็นอยู่และมีความสุขกว่าที่ไปเป็นพวกก่อการร้าย ที่ว่าอาจจะถูกคุกคามจากพวกก่อการร้ายนั้น นายกรัฐมนตรีชี้แจงว่า ทางกรมได้ให้ความปลอดภัย ซึ่งเวลานี้ทุกจังหวัด เจ้าหน้าที่ได้ให้ความคุ้มครองปลอดภัยจังหวัดหลาย ๆ แห่ง

ผู้แทนหนังสือพิมพ์เรียนถามถึงจำนวนพวกก่อการร้ายในภาคต่าง ๆ ว่า ขณะนี้พอจะประมาณได้หรือไม่ว่ามีมากน้อยเพียงใด จอมพล ถนอม กิตติขจร ตอบว่า จำนวนที่แน่นอนไม่สามารถจะจำตัวเลขได้ แต่พอจะประมาณได้ว่า ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีจำนวนไม่เกิน ๒,๐๐๐ คน ภาคเหนือจำนวนไม่แน่นอน เพราะพวกก่อการร้ายมีการเข้า ๆ ออก ๆ เนื่องจากผ่านเขตแดนลาวเข้ามาได้ง่าย แต่ก็ยังมีจำนวนน้อยกว่าทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนภาคใต้มีประมาณ ๕๐๐-๖๐๐ คน

ผู้แทนหนังสือพิมพ์เรียนถามว่า ตามที่นายกรัฐมนตรีเดินทางไปทอดกฐินที่จังหวัดภาคใต้เมื่อวานนี้ ได้มีผู้เสนอข้อคิดเห็นอะไรบ้าง นายกรัฐมนตรีตอบว่า ได้มีผู้เสนอข้อคิดเห็นต่อนายกรัฐมนตรี ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเรื่องของชาวนา และนายกรัฐมนตรีเองก็ได้สอบถามถึงผลการทำนา ส่วนมากชี้แจงว่า การทำนาปีนี้ ได้ผลกว่าปีกลายนี้ และถ้าหากในตอนที่หลัง ๆ นี้มีฝนตกมาก การทำนาจะได้ผลดีมาก

ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้ง และเรื่องอื่น ๆ

ผู้แทนหนังสือพิมพ์เรียนถามว่า ในการประชุมสภาเมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๐ ต.ค. นี้ ได้มีสมาชิกอภิปรายเกี่ยวกับร่างกฎหมายเลือกตั้งว่า รัฐบาลร่างกฎหมายฉบับนี้ขึ้นมาด้วยความกลัว นายกรัฐมนตรีมีความเห็นอย่างไรในเรื่องนี้ จอมพล ถนอม กิตติขจร ตอบว่า รัฐบาลไม่ได้ร่างกฎหมายฉบับนี้ขึ้นมาด้วยความกลัว รัฐบาลมีหน้าที่รับผิดชอบต่อความมั่นคงและปลอดภัยของประเทศชาติ เพราะฉะนั้น ทางใดที่รัฐบาลเห็นว่า จะให้ความมั่นคงและปลอดภัยต่อประเทศชาติได้ ก็ดำเนินการไปในทางนั้น สำหรับการอภิปรายข้อคิดเห็นของสมาชิกนั้น ได้ปล่อยให้มีการอภิปรายกันอย่างเต็มที่ ไม่ได้มีการบีบคั้นหรือบังคับ

ผู้แทนหนังสือพิมพ์เรียนถามว่า กรมโยธาเทศบาลได้รายงานความคืบหน้าของการสร้างสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาที่ท่าช้างวังหน้าให้นายกรัฐมนตรีทราบอย่างไรบ้าง นายกรัฐมนตรีตอบว่า คงไม่ช้า เพราะเวลานี้ทางญี่ปุ่นได้สำรวจและทำแบบแปลนเสร็จแล้ว สะพานที่จะสร้างนี้เป็นสะพานใหญ่ จะต้องมีการพิจารณาให้ถี่ถ้วน มิใช่ทำกันอย่างลวก ๆ

หากฟังลงมาจะได้รับความเดือดร้อน สำหรับการก่อสร้างคาดว่าจะเริ่มในปี ๒๕๑๒ โดยรัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณไว้ให้ส่วนหนึ่งแล้ว อีกส่วนหนึ่งอาจเป็นเงินกู้จากต่างประเทศ

ผู้แทนหนังสือพิมพ์เรียนถามว่า ขณะนี้ที่มีการวิพากษ์วิจารณ์กันมาก คือ สิ้นค้าพี.เอกซ์. ระหว่างไทยกับสหรัฐ ปรากฏว่าได้มีการรั่วไหลออกมามาก จะมีวิธีการป้องกันอย่างไร นายกรัฐมนตรีตอบว่า เวลานี้ได้มีการเจรจากันระหว่างกองบัญชาการทหารสูงสุดกับฝ่ายจีสแม็ค เพื่อหาทางแก้ไขและควบคุมในเรื่องนี้ และกรมศุลกากรก็จะร่วมมือในการป้องกันการรั่วไหล โดยจะมีการควบคุมการจำหน่ายให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์อย่างแท้จริง

ผู้แทนหนังสือพิมพ์เรียนถามว่า ระยะ ๒-๓ เดือนนี้ ได้มีเสียงวิพากษ์วิจารณ์กันมากกว่า สำนักงานงบประมาณทำงานล่าช้า จะมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงประการใดบ้างหรือไม่ นายกรัฐมนตรีตอบว่า เวลานี้กำลังพิจารณาพระราชบัญญัติงบประมาณที่ใช้อยู่ในขณะนี้ว่า ควรจะแก้ไขอย่างไรจึงจะทำให้งานเร็วขึ้น สำหรับความเห็นของนายกรัฐมนตรีนั้นเห็นว่า เมื่อรัฐบาลได้เสนองบประมาณรายจ่ายไปแล้ว เช่น กรมโคกระทรวงโคเป็นเงินเท่าใด เมื่อได้จำนวนเงินไปแล้ว การใช้จ่ายเงินภายในวงเงินนั้น ควรให้สิทธิแก่รัฐมนตรีเจ้ากระทรวง แต่ตามพระราชบัญญัติงบประมาณที่ใช้อยู่ในขณะนี้ แม้จะอยู่ในวงเงินที่กำหนดไว้ให้ เมื่อจะขอเบิกแต่ละวงยังคงต้องแสดงรายละเอียดอีก จึงทำให้ชักช้า

ผู้แทนหนังสือพิมพ์เรียนถามว่า ก่อนตั้งงบประมาณจะให้มีการพิจารณารายละเอียดกันก่อนเพื่อให้การทำงานเร็วขึ้น จะได้เพียงใดหรือไม่ นายกรัฐมนตรีตอบว่า ในสมัยก่อน ก่อนที่จะตั้งงบประมาณได้มีการชี้แจงรายละเอียดกันก่อน ก่อนที่จะเสนอเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี โดยกระทรวงการคลังได้ตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง คณะกรรมการคณะนี้ได้เชิญรัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่ต่างๆ ไปให้คำชี้แจงโดยละเอียด แต่ปัจจุบันนี้ไม่ได้ทำอย่างนี้ นายกรัฐมนตรีจึงเห็นว่า อยากจะให้กลับไปทำตามระเบียบเดิมที่เคยทำมา คือก่อนที่จะเสนองบประมาณเข้าคณะรัฐมนตรี ควรจะพิจารณากันให้ละเอียด

นายกรัฐมนตรีกล่าวว่า เรื่องการจ่ายเงินนี้ได้เตือนผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณไปเหมือนกันว่า ได้มีหน่วยราชการต่างๆ ต่อว่ามามากและขอให้รีบพิจารณา อะไรที่เห็นว่าได้ดำเนินการมาถูกต้องแล้วก็ขอให้จ่ายให้โดยเร็ว เพื่อหน่วยราชการต่างๆ จะได้ไปดำเนิน

การได้ทันตามกำหนดเวลา นอกจากนี้การติดต่อระหว่างสำนักงานงบประมาณกับกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ก็ขอให้ติดต่อกันโดยใกล้ชิด เวลาพิจารณาเรื่องอะไร ขอให้เชิญเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในเรื่องนั้น ๆ มาชี้แจงให้เข้าใจ มิใช่ว่าเมื่อสำนักงานงบประมาณพิจารณาแล้วอยากจะตัดอะไรก็ตัดไป

ผู้แทนหนังสือพิมพ์เรียนถามว่า มีข่าวว่าสหรัฐอเมริกาจะตัดโครงการให้ต่างประเทศกู้เงินน้อยลง จะกระทบกระเทือนต่อประเทศไทยหรือไม่ นายกรัฐมนตรีตอบว่า คงจะกระทบกระเทือนบ้าง และจะกระทบกระเทือนทุกประเทศมิใช่แต่ประเทศไทยเท่านั้น เพราะตกลงไปมากถึง ๑,๐๐๐ ล้านดอลลาร์

ผู้แทนหนังสือพิมพ์เรียนถามว่า เจ้าหน้าที่ได้เสนอผลการวิจัยเรื่องหมูมาให้นายกรัฐมนตรีทราบหรือยัง จอมพล ถนอม กิตติขจร ตอบว่า เจ้าหน้าที่ได้เสนอมาแล้ว จะนำเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีในวันพรุ่งนี้

ผู้แทนหนังสือพิมพ์เรียนถามว่า ทางโรงพิมพ์ได้รับคำร้องเรียนจากข้าราชการชั้นผู้น้อยอยู่เสมอเกี่ยวกับการเรียกรับของขวัญให้ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ บางครั้งก็มีการเลี้ยงรับและเลี้ยงส่งทำให้ข้าราชการชั้นผู้น้อยได้รับความเดือดร้อน จะหาทางแก้ไขอย่างไร นายกรัฐมนตรีได้นำคำร้องเรียนเหล่านี้ ไปพูดในที่ประชุมคณะรัฐมนตรีหลายครั้งแล้ว และห้ามไม่ให้ทำเป็นอันขาดโดยสั่งให้กระทรวงต่าง ๆ ไปชี้แจงกดดันในเรื่องนี้ เพราะทำให้บางคนเดือดร้อน

กระทรวงมหาดไทยสั่งการให้ทุกจังหวัดจัดทำทะเบียนผู้เลือกตั้งไว้ให้พร้อมโดยรีบด่วน

กระทรวงมหาดไทย ได้สั่งการให้ทุกจังหวัดจัดทำทะเบียนผู้เลือกตั้งไว้ให้พร้อม โดยให้รีบดำเนินการตรวจสอบและแก้ไขเพิ่มเติมให้ถูกต้องโดยด่วนที่สุด เพื่อเตรียมรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนที่จะถึงนี้

รายงานข่าวจากกรมการปกครองว่า เนื่องจากทะเบียนผู้เลือกตั้ง (ร. ๓๐) เป็นหลักฐานสำคัญยิ่งของการเลือกตั้ง และปัจจุบันหลักฐานทะเบียนบ้านยังไม่ตรงกับความเป็นจริง กล่าวคือ บุคคลที่ตายหรือย้ายภูมิลำเนาไปแล้ว ยังมีชื่อปรากฏอยู่ในทะเบียนบ้าน หรือมีตัวอยู่แต่ไม่มีชื่อในทะเบียนบ้าน มิได้มีการจำหน่ายออกหรือเพิ่มให้ถูกต้อง

ไม่ก็ข้าว

จึงทำให้ทะเบียนบ้านบกพร่องอยู่เสมอ เมื่อทะเบียนบกพร่องก็ทำให้ทะเบียนผู้เลือกตั้ง
บกพร่องไปด้วย กระทรวงมหาดไทยจึงได้สั่งการไปทุกจังหวัด ให้อำเภอประกาศชี้แจง
เชิญชวนเจ้าบ้านและราษฎรไปตรวจสอบรายการต่าง ๆ ในทะเบียนบ้านของคนที่เก็บไว้ที่
นายทะเบียนตำบล หากรายการใดบกพร่องเนื่องด้วยมีชื่อบุคคลที่ตาย หรือย้ายภูมิลำเนา
ไปแล้ว หรือตกหล่นเพิ่มขึ้นด้วยเหตุใด ๆ ก็ตาม ก็ให้รีบดำเนินการตรวจสอบหาหลักฐาน
เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมทะเบียนบ้านตามระเบียบกฎหมายให้ถูกต้องโดยด่วน

สำหรับในเขตเทศบาลก็เช่นเดียวกัน ให้เจ้าบ้านและราษฎรทั่วไป นำสำเนา
ทะเบียนบ้านไปตรวจสอบกับทะเบียนบ้านฉบับที่นายทะเบียนท้องถิ่นเก็บรักษาไว้ หาก
ทะเบียนบ้านใดยังบกพร่องอยู่ ก็ให้รีบหาหลักฐานเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมในทะเบียนให้ถูกต้อง
ในทำนองเดียวกัน หนึ่ง ให้อำเภอและเทศบาลประกาศเชิญชวนให้ผู้เลือกตั้งไปตรวจสอบดู
รายชื่อของตนในทะเบียนผู้เลือกตั้ง ณ ที่ว่าการอำเภอ หรือสำนักงานเทศบาลแล้วแต่กรณี
หากผู้เลือกตั้งเห็นว่า ไม่มีชื่ออยู่ในทะเบียนผู้เลือกตั้ง ก็ให้ยื่นคำร้องขอแก้ไขให้ถูกต้อง
และให้ดำเนินการได้ตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป

คำชี้แจงกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจดทะเบียนพรรคการเมือง

ด้วยบัดนี้ พระราชบัญญัติพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๑๑ ได้ประกาศใช้แล้ว จึงขอ
เชิญผู้ที่ประสงค์จะดำเนินการ ขอจดทะเบียนพรรคการเมือง ไปติดต่อขอรับแบบพิมพ์ของทาง
ราชการที่กระทรวงมหาดไทยในเวลาราชการ ตั้งแต่วันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๑๑ เป็นต้นไป ใน
การนี้ปลัดกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นนายทะเบียนฯ จะได้จัดเจ้าหน้าที่ไว้คอยอำนวยความสะดวก
สะดวก ตลอดจนให้คำชี้แจงแก่ผู้มาติดต่อด้วย

การขอจดทะเบียนพรรคการเมืองนั้น ในเบื้องต้นคณะผู้เริ่มจัดตั้งพรรคการเมือง
จะต้องทำหนังสือแจ้งการขอจัดตั้งพรรคการเมืองต่อนายทะเบียนฯ ตามแบบที่นายทะเบียนฯ
กำหนด โดยมีหลักฐานบางประการด้วย ฉะนั้น ในหนังสือแจ้งการขอจัดตั้งพรรคการเมือง
ขอได้โปรดมีหลักฐานดังต่อไปนี้ ไปด้วย คือ

LIART

๑. สำเนาหนังสือเชิญชวนบุคคลเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมือง ๓ ฉบับ
๒. สำเนาทะเบียนบ้านของคณะผู้เริ่มจัดตั้งพรรคการเมือง คนละ ๑ ฉบับ หรือใช้สำเนาทะเบียนบ้านที่เจ้าบ้านมีอยู่ ไปแสดงแทนก็ได้
๓. รูปถ่ายหน้าตรงของคณะผู้เริ่มจัดตั้งพรรคการเมือง ขนาด ๔ x ๖ ซม. ทุกคน คนละ ๓ รูป

สำหรับแบบหนังสือแจ้งการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดตั้งพรรคการเมืองนั้น จะขอรับได้จากกระทรวงมหาดไทย ตั้งแต่วันที่ ๑๖ ตุลาคม ศกนี้เป็นต้นไป

การยื่นคำขอตังกล่าว เมื่อคณะผู้เริ่มจัดตั้งพรรคการเมืองกรอกรายการถูกต้องแล้ว ไม่จำเป็นต้องไปยื่นพร้อมกันทั้งคณะ จะมอบหมายให้ผู้เริ่มจัดตั้งพรรคการเมืองคนหนึ่งคนใด ยื่นและติดต่อกับนายทะเบียน ฯ แทนคณะผู้เริ่มจัดตั้งพรรคการเมืองก็ได้.

กระทรวงมหาดไทย

๑๕ ตุลาคม ๒๕๑๑

เปิดรับคำขอตงทะเบียนพรรคการเมือง

เมื่อเช้าวันที่ ๑๖ ต.ค. ๒๕๑๑ ซึ่งเป็นวันแรกที่กระทรวงมหาดไทยได้เปิดรับคำขอตงทะเบียนพรรคการเมืองขึ้นที่ห้องประชุมกระทรวงมหาดไทย ภายหลังจากที่พระราชบัญญัติพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๑๑ ได้ประกาศใช้บังคับแล้ว ในการนี้ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นนายทะเบียนได้จัดเจ้าหน้าที่ไว้คอยอำนวยความสะดวก ตลอดจนให้คำชี้แจงแก่ผู้ไปติดต่อ และในตอนเช้านับตั้งแต่กระทรวงมหาดไทยเปิดรับคำขอ ปรากฏว่าได้มีตัวแทนของบรรดาผู้จะขอตงพรรคการเมืองไปรับแบบพิมพ์หลายราย

นายสนิท วิไลจิตต์ รองอธิบดีกรมการปกครอง ซึ่งไปคอยสังเกตการณ์อยู่ ได้ชี้แจงแก่ผู้สื่อข่าวว่า วันนี้เป็นวันแรกที่เปิดรับคำขอตงทะเบียนพรรคการเมือง กระทรวงมหาดไทยจึงจัดห้องประชุมกระทรวงมหาดไทยเป็นที่ทำการชั่วคราว อีกระยะหนึ่งจะย้ายไปที่วังไชยา นางเล็ง ซึ่งเป็นที่ทำการของส่วนการทะเบียนและบัตร กรมการปกครอง

LI RT

ต่อข้อถามเกี่ยวกับวิธีดำเนินการขอจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมือง รองอธิบดีกรมการปกครองตอบชี้แจงว่า เมื่อรับแบบพิมพ์ไปแล้ว คณะผู้เริ่มจัดตั้งพรรคการเมืองจะต้องกรอกรายการให้ถูกต้อง ซึ่งคณะผู้ก่อการนี้มีจำนวนรวมกันตั้งแต่ ๑๕ คนขึ้นไปแล้วนำมายื่นต่อนายทะเบียน เมื่อนายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งและรับหลักฐานต่าง ๆ จากคณะผู้เริ่มจัดตั้งพรรคการเมืองแล้ว นายทะเบียนจะออกไปรับหนังสือแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองให้ไว้เป็นหลักฐาน จากนั้น นายทะเบียนจะพิจารณาคำร้องและตรวจคุณสมบัติว่าถูกต้องหรือไม่ เมื่อคำร้องรายใดมีคุณสมบัติถูกต้อง นายทะเบียนก็จะออกหนังสือรับรองการแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองให้กับคณะผู้เริ่มจัดตั้งพรรคการเมือง ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่นายทะเบียนได้รับแจ้ง เมื่อคณะผู้เริ่มจัดตั้งพรรคการเมืองได้รับหนังสือรับรองการแจ้งจากนายทะเบียนแล้ว ก็มีสิทธิโฆษณาเชิญชวนบุคคลเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองและดำเนินการก่อตั้งพรรคการเมืองได้

ผู้สื่อข่าวเรียนถามว่า เมื่อมีคุณสมบัติไม่ถูกต้องหรือบกพร่องจะดำเนินการอย่างไร นายสนิท วิไลจิตต์ ตอบว่า เมื่อมีข้อบกพร่อง นายทะเบียนจะออกหนังสือแจ้งให้คณะผู้เริ่มจัดตั้งพรรคการเมืองแก้ไขเสียให้ถูกต้องภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง และให้คณะผู้เริ่มจัดตั้งพรรคการเมืองแก้ไขเสียให้ถูกต้องภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งให้ทำการแก้ไขจากนายทะเบียน ผู้สื่อข่าวเรียนถามว่า ในการสอบประวัติผู้เริ่มจัดตั้งพรรคการเมืองจะต้องสอบทุกคนหรือไม่ นายสนิท วิไลจิตต์ รองอธิบดีกรมการปกครองตอบว่า นายทะเบียนจะไม่สอบทุกคน จะสอบเฉพาะบุคคลที่สงสัยเท่านั้น

จอมพล ถนอม กิตติขจร ยื่นคำขอจัดตั้งพรรคการเมือง

เมื่อค่ำวันที่ ๑๖ ต.ค. ศกนี้ จอมพล ถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรี ได้ให้สัมภาษณ์แก่ผู้สื่อข่าวที่ทำเนียบรัฐบาลถึงการยื่นคำขอจัดตั้งพรรคการเมืองของรัฐบาลว่า เมื่อเช้าวันที่ ๑๖ นี้ พรรครัฐบาลได้ยื่นคำขอจัดตั้งพรรคการเมืองแล้ว โดยให้ชื่อว่า พรรคสหประชาไทย หรือตรงกับภาษาอังกฤษว่า ยูไนเต็ท ไทย พีเพิล ปาร์ตี

นายกรัฐมนตรีได้ชี้แจงว่า คณะผู้เริ่มจัดตั้งพรรคมีทั้งหมด ๑๕ คน สำหรับความหมายของชื่อพรรค สหประชาไทยนั้น หมายถึง การ รวมพลัง ประชาชนชาวไทย

โดยสัญชาติทุกหมู่เหล่า ทั้งนี้ไม่จำกัดเชื้อชาติและศาสนา สำหรับคติพจน์ของพรรค สหประชาไทย คือ “ไทยอยู่คู่ฟ้า ไทยพัฒนา ไทยสามัคคี”

ผู้สื่อข่าวได้เรียนถามเกี่ยวกับอุดมการณ์ของพรรคสหประชาไทยว่ามี อย่างไรบ้าง ในเรื่องนี้ นายกรัฐมนตรีชี้แจงว่า พรรคสหประชาไทยมีอุดมการณ์ว่า เป็นพรรคของประชาชน ทุกส่วนในสังคม โดยมีศรัทธาและยึดมั่นในองค์พระมหากษัตริย์ซึ่งทรงดำรงตำแหน่งพระ ประมุข และเลื่อมใสในศาสนาที่ยึดมั่นในลักษณะพิเศษประจำชาติ ซึ่งได้แก่การรักษา ความเป็นไทย รวมทั้งไม่ต้องการที่จะใช้วิธีรุนแรง แต่รู้จักประสานผลประโยชน์โดยมี จุดมุ่งหมายในการสร้างสรรค์สังคมประชาธิปไตยให้บังเกิดขึ้นอย่างมั่นคง นอกจากนี้ พรรค สหประชาไทยมีความแน่วแน่ในการเสริมสร้างเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งให้สิทธิ เสรีภาพของประชาชนด้วยความยุติธรรม พรรคสหประชาไทยถือกำเนิดต่อเนื่องมาจากการ ปฏิวัติเมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๐๑ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายในการจัดการปกครองของประเทศ ให้เป็นไปโดยเรียบร้อยและทำให้ระบอบการปกครองรัฐธรรมนูญมั่นคงถาวรตลอดไป

สำหรับที่ตั้งพรรคนี้ นายกรัฐมนตรีได้แจ้งให้ทราบว่า สำนักงานของพรรค สหประชาไทยตั้งอยู่ที่บ้านเลขที่ ๑/๒๒๖ หรือบ้านอัมพวัน ถนนศรีอยุธยา อำเภอคูสิต จังหวัดพระนคร โอกาสเดียวกันนี้ นายกรัฐมนตรีได้เปิดเผยให้ทราบว่า ในวันพฤหัสบดี ที่ ๒๔ ตุลาคม นี้ เวลาประมาณ ๙.๐๐ น. นายกรัฐมนตรีจะได้ออกจดทะเบียนพรรค สหประชาไทยต่อ นายทะเบียน ณ กระทรวงมหาดไทย ให้เป็นการสมบูรณ์

เลขานุการทำเนียบนายกรัฐมนตรีรับแจ้งการจดทะเบียนของพรรคสหประชาไทย

พลโทแสวง เสนาณรงค์ เลขานุการทำเนียบนายกรัฐมนตรี ได้ตอบคำถามของ ผู้สื่อข่าวเกี่ยวกับวันจดทะเบียนของพรรครัฐบาลว่า วันที่ ๒๔ ต.ค. ๒๕๑๑ ถือว่าเป็น วันสำคัญที่สุดของพรรค ซึ่งในวันนั้น จอมพลถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรีอาจจะไป จดทะเบียนเองหรืออาจให้ผู้แทนจดแทนก็ได้ ยังไม่แน่ สำหรับเมื่อวันที่ ๑๖ เดือนนี้ เป็นแต่เพียงวันแจ้งความจำนงเท่านั้น ต่อคำถามเกี่ยวกับผู้เริ่มในพรรค มีใครบ้าง

พลโทแสวง เสนาณรงค์ ชี้แจงว่า มีนายกรัฐมนตรีนายพลเอกประภาส จารุเสถียร พลเอก กฤษณ์ สีวะรา พลเอก กฤษ ปุณณกันต์ นายทวี แรงขำ พลโทพงษ์ ปุณณกันต์ พลอากาศเอกทวี จุลทรัพย์ คร. มาลัย หุวะนันทน์ และอื่น ๆ รวม ๑๕ คน

สำหรับปัญหาเรื่องชื่อพรรคนี้ ได้ตั้งขึ้นด้วยความเห็นชอบจากคณะผู้ร่วมในพรรค และนายกรัฐมนตรีนายพลเอกประภาสเห็นชอบตามที่คณะในพรรคเสนอ พลโทแสวง เสนาณรงค์ ชี้แจงต่อไปว่า ในวันที่ไปจดทะเบียนพรรคในวันที่ ๒๔ เดือนนี้ ตามระเบียบจะแจ้งชื่อผู้ที่เป็นหัวหน้าพรรค รองหัวหน้าพรรค เลขานุการพรรคให้พร้อม ส่วนตำแหน่งโฆษกพรรคนี้ ขณะนี้ยังไม่มีการตั้ง

ต่อคำถามเกี่ยวกับแผนการออกไปหาเสียงได้ดำเนินการไว้อย่างไร พลโทแสวง เสนาณรงค์ ชี้แจงว่า ขณะนี้ยังไม่มีการดำเนินการในเรื่องนี้ เพราะพรรคเพิ่งจะเริ่มตั้งขึ้นอย่างไรก็ดี สำหรับแนววิธีการหาเสียงก็ได้คิดไว้ก่อนแล้ว แต่ยังไม่เปิดเผยให้ทราบไม่ได้

เกี่ยวกับปัญหาที่ว่าเนื่องจากมีสมาชิกจำนวนมาก จะเกิดปัญหายุ่งยากในการคัดเลือกส่งสมัคร ส.ส. เรื่องนี้จะดำเนินการอย่างไร พลโทแสวง เสนาณรงค์ ชี้แจงว่า ปัญหาคนจำนวนมากนี้เป็นเรื่องที่น่าเห็นใจเหมือนกัน เพราะพรรครัฐบาลเป็นพรรคใหญ่ ฉะนั้นเมื่อจะส่งใครสมัครจังหวัดใดก็จะต้องกรองกัน เช่นเกี่ยวกับการสอบแข่งขันข้าราชการ

ต่อคำถามเกี่ยวกับการช่วยเหลือสนับสนุนแก่ลูกพรรคผู้สมัคร ส.ส. พลโทแสวง เสนาณรงค์ ชี้แจงว่า การช่วยเหลือแก่ลูกพรรคอาจจะมีเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่น ค่าใช้จ่าย ค่าพิมพ์หนังสือโฆษณาหาเสียง เป็นต้น แต่ส่วนใหญ่อยากจะทำให้ผู้สมัครช่วยตัวเอง ผู้สื่อข่าวถามเกี่ยวกับกำหนดการประชุมของพรรค เพื่อพิจารณากำหนดผู้สมัครรับเลือกตั้งในจังหวัดต่าง ๆ ว่าจะเริ่มเมื่อใด เลขานุการทำเนียบนายกรัฐมนตรีนายพลเอกประภาสกล่าวว่า เรื่องนี้จะต้องมีการประชุมหรือสัมมนาขึ้นเสียก่อน เพื่อกำหนดตัวผู้สมัคร ส่วนเวลาการประชุมสัมมนาจะเริ่มเมื่อใด ยังไม่ทราบ แต่อย่างไรก็ดี เรื่องนี้จะพยายามทำให้เร็วที่สุด เพราะมีระยะเวลาเตรียมการในการเลือกตั้งน้อย

ผู้สื่อข่าวถามเกี่ยวกับแผนการตอบโต้จากฝ่ายค้านที่กล่าวหา พลโทแสวง เสนาณรงค์ เลขาธิการทำเนียบนายกรัฐมนตรีกล่าวว่า เรื่องนี้เป็นของธรรมดา เมื่อมีการถูกโจมตีจากฝ่ายกล่าวหา ก็ต้องตอบโต้เป็นการรับแก้ฝ่ายนั้น พรรครัฐบาลไม่วิตกในเรื่องนี้ เกี่ยวกับการโฆษณาหาเสียงทางโทรทัศน์ พลโทแสวง เสนาณรงค์ ชี้แจงว่า ถ้าหากจะโฆษณาหาเสียงทางโทรทัศน์ก็ต้องทำตามระเบียบที่กำหนดไว้เช่นเดียวกับพรรคอื่น

ต่อข้อถามเกี่ยวกับผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกของพรรคสหประชาไทย พลโทแสวง เสนาณรงค์ ชี้แจงว่า ผู้สมัครเป็นสมาชิกของพรรครัฐบาลมีอดีต ส.ส. สมัครเข้ามา มีจำนวนพอสมควร และพวกที่สมัครใหม่ก็มีอยู่มาก เลขาธิการทำเนียบนายกรัฐมนตรีกล่าวเสริมว่า การมีสมาชิกในพรรคไม่ว่าเป็นอดีต ส.ส. หรือผู้สมัครเข้ามาใหม่ไม่เป็นสิ่งสำคัญ แต่สิ่งสำคัญอยู่ที่ว่าผู้สมัครในพรรครัฐบาลจะต้องเข้าใจนโยบายอันเดียวกัน ก็เป็นพลังและอยู่ด้วยกันได้

ผู้แทนหน่วยรัฐสภาไทยชี้แจงการไปประชุมสหภาพรัฐสภาครั้งที่ ๕๖ ที่กรุงลิมา

ตามที่คณะผู้แทนหน่วยรัฐสภาไทย ซึ่งมีพระคุณยพากย์สุวัฒน์ค์ รองประธานวุฒิสภาเป็นหัวหน้าคณะ เดินทางไปร่วมประชุมสหภาพรัฐสภาครั้งที่ ๕๖ ณ กรุงลิมา ประเทศเปรู ตั้งแต่วันที่ ๓-๑๓ กันยายน ศกนั้น ในการนี้ ผู้สื่อข่าวกรมประชาสัมพันธ์ ได้ขอสัมภาษณ์ พลตำรวจตรี สง่า กิตติขจร วุฒิสมาชิกและผู้แทนหน่วยรัฐสภาไทย ซึ่งร่วมเดินทางไปประชุมถึงผลการประชุม ซึ่งพลตำรวจตรี สง่า กิตติขจร ได้ชี้แจงในเรื่องนี้ว่า ในการประชุมที่ประเทศเปรูนั้น มีผู้แทนของประเทศภาคีสมาชิกสหภาพรัฐสภาเข้าร่วมประชุมจำนวน ๖๔ ประเทศ โดยได้มีการพิจารณากันถึงปัญหาต่าง ๆ ทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์ การศึกษา การลดกำลังรบ ข้อเสนอในการเดินทางไปร่วมประชุมนี้ทำให้ทราบถึงแนวโน้มของท่าทีทางการเมือง สถานะทางเศรษฐกิจ และอิทธิพลของประเทศมหาอำนาจต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี จากผลของการประชุมทำให้เห็นได้ว่า การที่โซเวียตได้ใช้กำลังรุนแรงต่อเชโกสโลวะเกีย นั้น นับเป็นความผิดพลาดอย่างยิ่ง ประเทศต่าง ๆ ซึ่งเป็นสมาชิกสหภาพรัฐสภาได้โจมตีโซเวียตอย่างรุนแรงในเรื่อง

นี้ โดยเฉพาะฝรั่งเศสนับได้ว่าเป็นประเทศที่แสดงตัวโจมตีการกระทำของโซเวียตอย่างรุนแรง ซึ่งเป็นผลให้ฝรั่งเศสได้รับความนิยมจากประเทศต่าง ๆ มาก จนได้รับเลือกตั้งให้เป็นประธานสหภาพรัฐสภาในปีต่อไป ซึ่งนับได้ว่าบทบาทของฝรั่งเศสเป็นสิ่งที่ประเทศไทยควรจะได้ติดตามและให้ความสนใจอย่างใกล้ชิด

พลตำรวจตรี สง่า กิตติขจร ได้กล่าวถึงการรวมกลุ่มของประเทศเล็ก ๆ อาทิ ประเทศในแอฟริกา ซึ่งมีกว่า ๔๐ ประเทศ กลุ่มประเทศแอฟริกาเหล่านี้ นับว่าเป็นกลุ่มที่ประเทศมหาอำนาจได้สนใจและทุ่มเทความเอาใจใส่เป็นพิเศษ เพราะเป็นกลุ่มใหญ่ที่จะบั่นทอนเสถียรภาพของการประชุมให้เป็นไปในทางใดก็ได้ สำหรับผลในการประชุมเกี่ยวข้องกับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ก็คือ เรื่องที่เวียคนามใต้ได้ขอเข้าเป็นสมาชิกสหภาพรัฐสภา โดยได้ขอเข้ามาตั้งแต่ปีที่แล้ว แต่ก็ถูกโซเวียต ประเทศกลุ่มคอมมิวนิสต์ รวมทั้งฝรั่งเศสคัดค้าน เพราะถือว่าเวียคนามยังถูกแบ่งออกเป็น ๒ ประเทศอยู่ ในปีที่เวียคนามใต้ได้พยายามอีกครั้งหนึ่ง และเมื่อถึงวันพิจารณาอันเป็นวันสุดท้ายของการประชุมก็ได้มีการอภิปรายปัญหาอย่างกว้างขวาง โดยมีการโต้เถียงกันอย่างรุนแรง แต่แล้วในที่สุดเหตุการณ์ที่โซเวียตได้กระทำต่อเซโกสโลวะเกียก็ได้ถูกยกขึ้นมากล่าวถึง อันเป็นเหตุให้คะแนนของฝ่ายโซเวียตตกไป กลุ่มประเทศที่เคยคัดค้านกรณีที่จะรับสมัครเวียคนามใต้เข้าเป็นสมาชิกสหภาพรัฐสภาก็ได้กลับมาสนับสนุน รวมทั้งประเทศฝรั่งเศสอีกด้วย จนเป็นผลให้เวียคนามใต้ได้รับอนุมัติให้เข้าเป็นสมาชิกสหภาพรัฐสภา เรื่องนี้ก็สามารถจะถือได้ว่าเป็นชัยชนะของประเทศในกลุ่มโลกเสรีในการประชุมสหภาพรัฐสภา ซึ่งผู้ร่วมประชุมก็นับได้ว่าเป็นบุคคลชั้นนำของประเทศต่าง ๆ ทั้งสิ้น

พลตำรวจตรี สง่า กิตติขจร ได้กล่าวถึงเรื่องการคัดเลือกผู้เข้าประชุมในองค์การต่าง ๆ ที่ประเทศไทยเป็นภาคีสมาชิกอยู่ โดยได้ให้ข้อสังเกตว่าควรที่จะได้คัดเลือกผู้แทนผู้ไปร่วมประชุม ซึ่งเป็นผู้รู้เรื่องราวของการประชุมต่าง ๆ ต่อเนื่องกันมาเป็นอย่างดี และสามารถที่จะเป็นผู้แทนของประเทศ ในการ แสดง ถึงทัศนคติ ต่อที่ประชุม ได้ เป็น อย่างดี

พลตำรวจตรี สง่า กิตติขจร กล่าวอีกว่า การที่กล่าวเช่นนั้นมิใช่ว่าผู้แทนไทยซึ่งไปเข้าร่วม

ประชุมองค์การระหว่างประเทศทุกครั้งยังไม่มีลักษณะเหมาะสม เพราะในการประชุมองค์การระหว่างประเทศบางแห่งก็มีผู้แทนที่ดีและเหมาะสม เช่นการประชุมในสหประชาชาติหรือการประชุม สปอ. เป็นต้น อันนับได้ว่าได้จัดทีมผู้เข้าร่วมประชุมเป็นอย่างดี และประสบความสำเร็จเป็นเกียรติแก่ประเทศมาก แต่ทั้งนี้ก็ต้องยอมรับว่าการประชุมระหว่างประเทศอีกหลายเรื่องที่มีได้มีมาตรฐานในการคัดเลือกผู้แทนที่ดีและเหมาะสมเพียงพอ บางครั้งมีการผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันโดยไม่คำนึงถึงความสามารถและเหมาะสมของตัวบุคคล อันเป็นเหตุให้ประเทศไม่ได้รับประโยชน์จากการประชุมเพียงพอ เรื่องเหล่านี้เป็นเรื่องที่ทางราชการควรจะได้หาทางแก้ไขกันต่อไป และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการประชุมที่มีลักษณะเป็นการประจำทุกปีอยู่แล้ว ก็ควรที่จะต้องมีการคัดเลือกผู้แทนหลักประจำไว้จำนวนหนึ่งเพื่อเป็นหลักสำคัญในกลุ่มผู้แทนที่ไปร่วมทั้งหมด

ทุนสำรองที่เป็นเงินตราต่างประเทศและทองคำ

เมื่อต้นเดือนตุลาคม ศกนี้ ดร. ป๋วย อึ๊งภากรณ์ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย ได้แถลงผู้สื่อข่าวว่า ขณะนี้ประเทศไทยมีทุนสำรองที่เป็นเงินตราต่างประเทศและทองคำอยู่ประมาณ ๑,๐๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือประมาณ ๒ หมื่นล้านบาท โดยส่วนใหญ่เป็นเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐ

ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยได้แถลงเปิดเผยตัวเลขเงิน ทุนสำรองที่ประเทศไทยมีอยู่ดังกล่าวนี้ ในการแถลงถึงภาวะหนี้สินของรัฐบาล ซึ่งปรากฏว่าจนถึงสิ้นเดือนสิงหาคมที่ผ่านมา รัฐบาลมีหนี้สินภายในประเทศ ๑๔,๖๐๐ ล้านบาทเศษ และมีหนี้ต่างประเทศที่รัฐบาลกู้เองหรือจำประกัน ๖,๐๐๐ ล้านบาท หรือประมาณ ๓๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยกล่าวว่า โดยหลักนั้นในการพัฒนาประเทศจำเป็นต้องกู้เงิน เพราะการจะใช้รายได้ของแต่ละปีมาใช้ทั้งในด้านการลงทุนและในการบริหารราชการประจำย่อมจะไม่เพียงพอ ในส่วนที่เกี่ยวกับหนี้สินต่างประเทศที่มีอยู่ ๖,๐๐๐ ล้านบาทนี้ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยกล่าวว่า เป็นหนี้ของธนาคารโลกประมาณ ๓,๐๐๐ ล้านบาท สหรัฐ ๑,๕๐๐ ล้านบาท และเยอรมันตะวันตกประมาณ ๘๗๐ ล้านบาท

บันทึกข่าว

หนี้สินต่างประเทศทั้งหมดนี้เมื่อพิจารณาประกอบกับจำนวนเงินทุนสำรองที่ประเทศไทยมีอยู่
ในขณะนี้ จะเห็นว่าค่ากล่าวที่ว่ารัฐบาลมีหนี้สินต่างประเทศล้นพันตัวนั้นไม่เป็นความจริง
เพราะจากตัวเลขทั้งหมดแสดงว่ามีการก่อหนี้เพียง ๑ ใน ๓ ของเงินทุนสำรองทั้งหมด ซึ่ง
เราสามารถจะชำระให้หมดสิ้นได้แม้ในวันนี้

ปัญหาเรื่องดุลย์การค้ากับต่างประเทศ

นายประยุทธ์ บุรณศิริ เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ ได้ชี้แจง
แก่ผู้สื่อข่าวว่า การแก้ปัญหาเรื่องขาดดุลย์การค้ากับต่างประเทศนั้น เราจะต้องหาตลาด
ในต่างประเทศให้กว้างขวางออกไปทั้งเอกชนและรัฐบาล พร้อมกันนั้นเราจะต้องวิจัยและ
ศึกษาเรื่องตลาดให้มากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับประเทศญี่ปุ่น สิ่งที่เรควรจะทำเนิการ
ประการหนึ่งก็คือ ขอให้ญี่ปุ่นพิจารณาขยายโควตาซื้อสินค้าจากประเทศไทยบางอย่างให้เพิ่ม
ขึ้น เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติได้ให้ความเห็นกรณีที่มีผู้เสนอให้จำกัด
สินค้าที่ส่งมาจากญี่ปุ่นเพราะบางอย่างเกินความต้องการ ว่าเรื่องนี้ไม่ค่อยจะเห็นด้วย
และเราจะกำจัคเฉพาะญี่ปุ่นก็ได้ เพราะผิดสัญญาสัมพันธไมตรี อย่างไรก็ตามก็คือการ
ศึกษาและวิจัยเรื่องตลาด ขณะนี้เรายังไม่ได้ศึกษากันอย่างจริงจัง และเรื่องการวิจัย
ตลาดนี้เรามีโครงการอยู่ถึง ๓ โครงการ จนบัดนี้ก็ยังไม่มีการกะคือรื้อรันในเรื่องนี้

△

เดี๋ยวนี้....

กำหนดเวลาขบวนรถไฟ ในทางสายใต้ เปลี่ยนแปลงใหม่แล้ว

รถด่วนสายใต้	ออกจากกรุงเทพฯ ฯ เวลาเดิมคือ	๑๖.๑๕ น.
	ถึง ปาดังเบซาร์ เวลาใหม่	๑๑.๓๐ น.
	ถึง สุโขทัย	๑๕.๕๕ น.
เที่ยวกลับ	ออกจากสุโขทัย เวลาใหม่	๗.๓๐ น.
	ออกจากปาดังเบซาร์	๑๑.๔๕ น.
	ถึงกรุงเทพฯ ฯ เวลาใหม่เร็วกว่าเดิม	๗.๐๐ น.
รถเร็วสุโขทัย	ออกจากชลบุรี เวลาเดิม	๖.๓๕ น.
	ถึง หาดใหญ่ เวลาใหม่	๑.๒๐ น.
	ถึง สุโขทัย เวลาใหม่	๖.๓๐ น.
เที่ยวกลับ	ออกจาก สุโขทัย เวลาใหม่	๑๕.๑๐ น.
	ถึง หาดใหญ่	๒๐.๑๐ น.
	ถึงชลบุรี เวลาใหม่	๑๕.๑๕ น.

กำหนดเวลาใหม่นี้ เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๑ เป็นต้นไป

การรถไฟแห่งประเทศไทย

LI RT